

CIKONDO CYÀ ÈKÈLEEZIYÀ

WÀ FILÀDÈLÈFIYÀ

 Mwanèètù kuya kuntwàdila dyàmpà dinène dyà luuya dyela tumpùlùmânje. Ndi nkwambila's, kwambaku díyi's nkwîmpè. Ki yêyè ne: “Èkèlekèlè. . .” Kàdi bwà aci udi wamba bishi's, Mwanèètù Neville? S'ki bwalu abu's. Nudi numòna anyi? Mbyenze ànu bu ne dyàmpà dyela tumpùlùmânje ki dîntùku mutambe kunanga. Ndímpè be. Ànu bu mûntù ngàmba paùdì udyà dyàmpà dyela tumpùlùmânje, mpindyewu, misangu mikwàbò utu upetamu luteta. Mpindyewu, ncyèna—ncyèna ngiimansha dyàmpà adi to, ndi ngiimansha ànu luteta alu kàdi ntùngunuka ànu ne kudyà dyàmpà dyela tumpùlùmânje adi's.

2 Mùshindù awu ki wûndi muswè bwà nwènù kwenza pa bìdi bitàngila mayiisha aa. Wèwè mukatwe dînu pa. . . Twendelàayi pàmwè, wèwè mukalèngè cintu kampànda cyùdì kùyì mwà—kùyì mwà kumina ànu bîmpè to, mòna's, èè, ànu. . .kwikadi wimansha cintu cyònsò nkòong to, imansha ànu katùpà aku (luteta alu's), kàdi tungunukà wèwè ànu ne kudyà dyàmpà adi. Mòna's, paùdì ànu umanya dyàkàmwè's. Uh-hum.

3 Paùdì. . .Wèwè utu munange nzòòlo, nzòòlo mukànga anyi? Bantu pàmwè ne bònsò's bàtu bamunange. Èè, dîbà adi, paùdì udyà nzòòlo, wèwè mufike pa mufùbà, kwèna wimansha nzòòlo to, ànu mufùbà awu's ki ùdì wimansha. Kì mmwòmò anyi, Pat? Udi wimansha ànu mufùbà awu, utùngunuka wèwè ànu ne kudyà nzòòlo's.

4 Èè, tudi ne disànkà bwalu tudi mwà kudyà Cyàkudyà cìdì kaciyì ne mufùbà anyi ne nteta munda mwàCì to. Tùtùtò twàkapweka tùfùmina mu Dyulu, tùbìikidiibwa ne “Manà,” tubwikidija twònsò mu bushème bwà mu Dyulu.

5 Nudi bamanye's, ngeela meeji ne ùvwa n'Davidì musangu kampànda wàkamba ne: “Bìdi ne mwenya bu bwìci mu lubwebwe.” Ngeela meeji ne mwedi wa kasàlà awu wàkamba ne: “Civwa m'Bwìci mu Lubwebwe.” Kaa, mwanèètù wanyì, ukààdikù mulabule kùdì. . .mumòne kùdì. . .bu. . .ne mwenya bu bwìci mu lubwebwe's. “Bwìci mu Lubwebwe, mwanèètù wanyì.” Ki mùshindù wùdibi ngwòwò awu.

6 Mpindyewu, nudi bamanyè's, mvwa—mvwa ndikonka musangu kampànda civwà cyòcì aci cyumywiya ne: “bwìci mu lubwebwe.” Ki mèmè kudyàmbidila ne: “Èè, pàmwàpa mîngà misangu bàakasangana mulundu wà mbulumbu mu musangu kampànda mu lubwebwe.” Kàdi mu kutàmba kucikenketa, ki mèmè kupetelapu kaabusonsodi kakesè. Mèmè. . .Ki ndìbà

dìmvwà ngenda nkebangana naaci adi to, kàdi mpaanyimà mèmè kujandula ne yònsò wa ku balami bàà mikòòkò bàvwà ne mikòòkò abu. . . Kùdi cintu kampànda pa bwalu abu, nudi bamanyè's, mibidi yètù eyi's mmyenza ne lupwishi lwà buloba. Cintu cyònsò—cyònsò cidì ne mwoyi eci ncifùmìne ku buloba. Nènku kùvwà balami bàà mikòòkò abu, bàvwà beela meeji ne lupembà lwà pa lubwebwe lùvwà lwàmbulwisha mùkòòkò pàvwàwu ne lutàtu kampànda, nudi bamanyè's, ùsaama, anyi cintu kampànda. Bàvwà baswè bwà kulàkawu pa lubwebwe kampànda. Nukààdikù bamòne mikòòkò yenza nàнку, yìya kalàka pa lubwebwe's. Nènku bwà kufikisha mùkòòkò ku dilàka pa lubwebwe, bàvwà mwà kupongolwela ndambù wa bwìci pa lubwebwe apu. Nènku dībà adi mùkòòkò ùvwà mwà kuditwa mu kulàka bwìci abu, pa dībà adi ùvwà mwà kulàkilaku ne lubwebwe alu, nudi numòna's, pàvwà—pàvwàwu ùlaka bwìci apu.

⁷ Èè, tudi ne nsapu wa ku dyàpà mujimà mùle tètè ne Bwìci mwab'ewu. Netùbwéle pa Lubwebwe, kí mpa èkèleeziyà nànsha umwe to; pa Lubwebwe, Kilistò Yesù. Nènku nwnèù mikòòkò nuditwè mu kulàka mpindyewu, bwà nwnèù—nwnèù—nwàmòna bushùwà mwà kusàngala dyàkàmwe. Ntatu yònsò yà mpèkaatù neyùmukè paùdì ulàka—ulàka Lubwebwe apu. Kì cyònsò cidì cikukèngela bwà kwenza.

⁸ Kùdi cintu kampànda mu lubwebwe cidì ne dyondopa mu cyòci, dyondopiibwa. Mu matùkù à kale aa, bangabanga ne kupetabo bisàlù byà lulengu lwà mbwà, bàvwà bàngata cidìbo bàbiikila ne “kabwe kàà lulengu.” Pàvwà muntu usuùmiibwa kùdì mbwa mupàle, mòna's, bàvwà bàmutenteka kabwe kàà lulengu aku. Nènku mpindyewu, piikala kabwe kàà lulengu. . . Kabwe kàà lulengu aku kòkò kashààle kamulamate, newòndopiibwè; kòkò kakàyi kashààle kalamate to, dībà adi mubèèdì ùdì mu ngiikàdilù mupìcidile, ùvwà—ùvwà ùfwa.

⁹ Pa nàнку mùshindù awu ke ùdìbi leelù ewu. Disumiibwa dyà ditàmbe bubì dindìku pàanyì mumanyè kí ndyà mbwa mupàle to, kàdi ndyà dyabùlù. Nènku tudi ne Dibwe bwà cyòci aci, Lubwebwe lwà Bikondo. Shààla wèwè ànu kacya wakwàtakù. Paùdì ànu kacya wakwàta, neùmvwè bimpè. Nènku kudidingi kulekelela ne kwalukila paanyimà nànsha, tùngunuka wèwè ànu ne kushààla mukwàtekù. Shààla mukwàteKu, nènku—nènku—nè—neùmvwè bimpè.

¹⁰ Mpindyewu kumpàla kwà twètù kubwela mu dileesòna dyètù dyà dilòòlò edi, ne—ne tudi baswè kwanji kwimanakù bwà katanci kakesè cyanàànà, twètù ne mùshindù, bwà mwàkù wà disambila.

¹¹ Kì ngwèwè mwanaabu ne Robert Daugherty wa bakàji to, mmwòmò anyi? Udi lwà apa ewu. Mmumbiikile ku telefone makèlèlè awu, ngeela meeji ne mmwòmò, ne ùvwà wàkula bwà

mùvwàye ukeba disambila. Nènku ncìvwa—ncìvwa mumanyè to, udi mwenze ànu bu mufwànàngane nendè's, Ncìvwa mumanye ne uvwa yêyè anyi kùvwa yêyè to. Mvwa mukumòne mwab'ewu dilòòlò dishààle.

¹² Mpindyewu, mbanganyi bàdi baswè bwà kubàvùluka kumpàla kwà Nzambi, anyi baswè bwà Nzambi ànùvùlukeku, èyowà's? Ànu . . .

¹³ Taatù wetù wa mu Dyulu, ànu—ànu mùvwà mulombodi wetù mukesè wa misambu mu Chicago mwwàmwa ne ciibidilu cyà kwimba ne: “Wamvùlukakù pàdi binsonji bipweka,” Mukalenge, wamvùlukakù mpindyewu. Mu dîbà dyà lufù, mu . . . mu matùkù ònsò à mwoyi, tudi baswè bwà Wèwè kutùvùluka, Mukalenge. Wàtùvùlukaku kî bu bangènzàmpèkaàtù, ànu bu mutùdi emu to, kàdi tudi baswè bwà Wèwè kutùvùluka bu beena Kilistò bàdi batonde; ne tudi biitàbe Yesù Kilistò, Mwan'Èbè, ne Musùngidi wetù, bwà wètù . . . bwà kwikala mulambu wètù wà kujimija naawu mpèkaatù yètù. Aci, tudi bamanyè ne ki mpùngà umwèpelè—umwèpelè utùdiku pètètù bapetè, njila umwèpelè, mùshindù ùmwèpelè wà lupàndu. Kî nku èkèleeziyà ní ng'èkèleeziyà kaayi anyi ku kantu kakwàtakaja ne cyamù kàà mùshndù kaayi, anyi ní mbulongolodi kaayi to, kàdi ku Yesù Kilistò, ne ànu Yèyè nkààyende.

¹⁴ Pa nàнку tudi tuseemena mu Dîna Dyèndè dilòòlò edi, biikàle tulòmba bwà Wèwè kutùbèneshakù patùdi badìsangishe pàmwe apa bwà kulonga Dìyi Dyèbè ne kumanya byÙdi naabi bwètù twètù mu cibucilu, bwà dilòòlò edi. Bwà twàmòna mwà kwibaka mibidi yètù—yètù yà nyumà ayi kuya ku Èkèleeziyà udi ne mwoyi. Èkèleeziyà mùdi Wèwè mufwànyine kwikala ne mwoyi, ne kubwela, ne kudyùmvwà mucyankàme, wèndela munkaci mwà cisàmbà Cyèbè, ùtwàmbila cyà twètù kwenza, ne kumanya ne tudi bafwànyine kucyènza buludi.

¹⁵ Ne tudi baKunangè, Taatù, kàdi tudi bamanyè ne katwèna banji ànu kwikala mu ngiikàdilù wùdi Wèwè mufwànyine kwakwila kutùdi menemene ànu mùdi Wèwè muswè kwakwila amu to. Pa nàнку tudi tulòmba bwà Wèwè kutengula, mbwena kwamba ne, kukosa dikùtakana dyònsò edi, musunya wònsò wà cyanààna ewu kuwìmansha kule neetù dilòòlò edi, bwà twàmòna mwà kulambudiibwa mu kaabujimà Kùdi, bwà Wàmòna mwà kukwàta neetù mudimu pa dîbà kanà dyònsò. Nènku tudi tulòmba bwà dîbà adi diikalèku dilòòlò edi, Taatù, bwà Wàkwàtaku neetù mudimu bwà kupatula bimpokoto ebi mu Bible ne kubipela pambidi bwà bantu bà mònèku dileejiibwa dyà mu cimfwànyì dyà Kilistò mu cikondo cinène cyà èkèleeziyà eci. Tudi tulòmba nùнку mu Dîna dyà Yesù. Amen.

¹⁶ Mpindyewu, tukaadi bapete bikondo byà èkèleeziyà mpindyewu, too ne ku cikondo cyà èkèleeziyà cyà dilòòlò edi, ncikondo ciisambòmbò cyà èkèleeziyà. Maalàbà dilòòlò

netujikijè bikondo byà èkèleeziyà; byangata cimwè dilòòlò dyònsò, kubangila ku dimwè too ne ku dyàlumingu. Nènku dilòòlò edi, cikondo cyà èkèleeziyà cidi cibùikidiibwa ne Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Filàdèlèfiyà aci. Nènku mütòotò anyi mù—mùsànjeelà, mwanjèlò mùsànjeelà mutùmina cikondo cyà èkèleeziyà aci, tudi twitabuuja, kakùyì tuseku to, ne mwoyi wètù wònsò, bwà ne ùdi John Wesley. Cikondo cyà èkèleeziyà cyàkabanga mu cidimu cyà 1750 pààkajikà cikondo cyà èkèleeziyà cyà ba-Luthériens, ne kunengaci too ne ku mwaba kampànda mu cidimu cyà 1900, lwà pabwìpì ne cidimu cyà 1906 paanyimà pàà lufù lwà Yesù, Cikondo cyà Èkèleeziyà wa beena Wesley. Nènku pashiishe, ki cyà Laòdikiyà kupatukila mu cyòci aci.

¹⁷ Nènku mpindyewu cikondo eci ncikondo cyà . . . cikondo cyà èkèleeziyà cyà “dinanga dyà bwànà bwètù,” cikondo cinène cyà “ba-missionnaires” ne “cikondo cyà ciibi cyunzulula” aci. Ne difutu òvwa di—dikunji, “kuvwijiibwa dikunji,” ne dibuulula dyà mènà àsàtù, ònà dyà Nzambi, ònà dyà Cimenga cyà Nzambi, ne ònà dipyadiyà dyà Nzambi, s’ki dibuulula dyàkafidiibwa kùdi èkèleeziyà ewu mu cikondo eci. Nènku mpindyewu, èkèleeziyà . . . Cikondo eci cidi cibanga mu Bwàkabuulwibwà 3:7, tupweka too ne ku mvensà wa 13, ne mvensà wa 13 mukumbajilakù, Bwàkabuulwibwà 3:7 too ne ku 13.

¹⁸ Mpindyewu, tuvwa munkaci mwà kwambulula ebi kakesè ndambù mu dilòòlò, twenda twalukila paanyimà. Nènku cikondo cyà èkèleeziyà dyàmbedi, cívwa n’Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Efèsò. Kùdiku muntu udi mwà kwamba dyàkàmwè ne nganyì uvwa mwanjèlò anyi Bukènkè (mwambi) bwà cikondo cyà èkèleeziyà awu? Pòlò. Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Efèsò, paanyimà pàà lufù lwà Yesù ku cidimu cyà 55 too ne ku cyà 170. Cidi cyenze ne ngangate cidimu cyà 55, s’ki pààkabangaye lwendu lwèndè lwà bu mpandanjila’s, ne pa òbà adi mpààkajaadikàye èkèleeziyà wa Efèsò ne—ne èkèleeziyà mishùlèshùlàngàne kuntwaku.

¹⁹ Èyo, cikondo ciibìdi cyà èkèleeziyà cívwa n’Seemùnà. Kùdiku muntu mwà kuvùluka uvwa mwanjèlò wa cikondo cyà èkèleeziyà aci, muntu mu kàlaasà emu anyi? Irénée, ncyà bushùwà. Èyo, cívwa mmu cidimu cyà 170 too ne cyà 312.

²⁰ Cikondo ciisàtù cyà èkèleeziyà cívwa n’Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Peegàmò. Kùdiku muntu mwà kuvùluka, mu kàlaasà emu, ne nganyì uvwa munsantu wa cikondo cyà èkèleeziyà aci awu anyi? Martin Munsantu, ncyà bushùwà. Kuumukila ànu ku cidimu cyà 312 too ne ku cyà 606.

²¹ Nènku pashiishe cikondo cyà èkèleeziyà cyàkalondà cívwa n’Twatilà. Kùdiku muntu mwà kuvùluka munsantu ne mùsànjeela, mwanjèlò wa cikondo aci anyi? Colomban, ncyà

bushùwà. Nènku aci's nkuumukila ku cidimu cyà 606 too ne ku cyà 1515.

²² Cìvwà cìlondà cìvwa n'Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Sààdi, citùvwà naaci makèèlèlè dilòòlò aci. Nènku muntu...mu bushùwà bwà bwalu, nudi bamanyè uvwa mwanjèlò wa cikondo cyà èkèleeziyà aci. Nudi bavùluke anyi? Martin Luther. Nènku dîbà adi cyèndè cikondo cìvwa ku cidimu cyà 1520 too ne ku cyà 1750.

²³ Nènku dilòòlò edi tudi mu Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Filàdèlèfiyà; cidì John Wesley, mwikàle mùsànjeelà wa ditùkù adi. Kuumukila ku cidimu cyà 1750 too ne ku cyà 1906 paanyimà pàà lufù lwà Yesù, nènku ncikondo cyà “dinanga dyà bwànà bwètù.”

²⁴ Mpindyewu, tudi tusangana ne yònsò wa ku èkèleeziyà eyi, bikondo byà èkèleeziyà, bìvwa bileeja patòòke ngiikadilu wa èkèleeziyà awu's. Cìvwà—cìvwà cyàmba cìvwà èkèleeziyà ne ngiikadilù yà èkèleeziyà, ngiikadilù's, èyowà, wa èkèleeziyà.

²⁵ Mpindyewu, makèèlèlè dilòòlò ùvwa m'Martin Luther. Ndi...mu byòbi ebi, ndi...Cidì cyenza ne ngàngatè eci ne bânà bàà balùme biikale munkaci mwà kucitèèka pa mukàbà wa mèyi...Ndi ndonga ditùkù dijimà. Kàdi wèwè udi wamba ne: “Ditùkù dijima ànu kaabwalu—kalonda kakesè kaudì ufila aka anyi?” To. Maalu-malonda neàbwelè mu mukàndà, nwamònu's. Eci eci, ndi...cìndì ndwila apa, mbwà kupeta bintu ebi bipatula ku busonsodi bufùmina pàndì kumpàla kwènù apa, mwaba utùdì badisange pàmwe bwà kupeta citùpà cyàbì cisonsòdìibwe. Maalu-malonda, ndi mwà kuàbadila mu mukàndà's. Kàdi apa's ki pàndì ngindila busonsodi, pashùshe tucyàngacila pa mukàbà wà mèyi. Dîbà adi tudi ne—ne tudi ne...Mu mukàndà kaayi, dîbà adi netwikale ne byònsò bibidì, maalu-malonda àci kàbidì ne disonsodiibwa dyà Nyumà Mwímpè dìdiye mutupèèshe patùdì badisangishe kaaba aka, mu myaba yà mu dyulu eyi mu Kìlistò Yesù. Ne mèmè ndi ngeela meeji ne neciikale ndambù wa mèyi à nsèkè à matwile pa bikondo byà èkèleeziyà ebi. Nènku Mukalenge àfilèkù mabènesha Èndè.

²⁶ Mpindyewu, kùdì...Makèèlèlè dilòòlò awu, cikondo cyà èkèleeziyà, kùdì...bu mùvwàci Cikondo Cyà Èkèleeziyà wa Sààdi, cìvwa bulelèlè cìbìikidiibwà mu cyena Ngelika ne: “mupanduke awu,” kàdi mèmè ndi ngiitabuuja ne nkùdimwinu wa mu Anglais udi ne “mufwè.” Mpindyewu, bìvwa byònsò bibidì èkèleeziyà “mufwè” ne “mupanduke awu” bwalu ùvwa ng'èkèleeziyà uvwa mufwè mu bukòokeshi bwà paapà mu bidimu byà 1500 kuntwaku, anyi cidimu cyà 1520, cyà—cyà bukòokeshi bunène bwà paapà butùdì tubiikila ne m'Bikondo byà Mìdimà abi; mùvwà bwena Kìlistò busanganyiiibwa ku mulongo wà mutàmbe kushàadila ku yònsò ùkaadiku anyi

wikalàku, nànsha mene mu Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Laòdikiyà.

²⁷ Mpindyewu, nànsha mùdiku cimwè cyà ku bintu bìdi bìkoka ntema, tungunukaayi ne kulama mu meeji ènù ne pàdi bikondo byà èkèleeziyà ebi bibanga, ne cyònsò cidi mu cikondo cyà èkèleeziyà aci cidi cìpìcila mu cikondo ne cikondo cyònsò cyà èkèleeziyà, ne cikondo ne cikondo cyònsò cyà èkèleeziyà cidi cibwelangana ne cikwàbò. Bu nwènu mwà kulonga maalumalonda ne ntema yònsò ne mukàndà ewu, nenùjandule nànkù.

²⁸ Mbyenze bu dibwelangana dyà mùshindù *ewu*, mbitentàmàngàne eci pa cikwàbò. Nènku pàdi cikondo cimwè cyà èkèleeziyà cijika, ne mwanjèlò udi ulwa pankaci apu ùdi ne cyà kwaluja èkèleeziyà awu ku diitabuuja òvwaye mujimije musangu awu adi. Ki mutùbi misangu yònsò nànkù.

²⁹ Tàngilàayi Yudà, mukàndà wà ndekeelu mu Bible, nwamònu's, kumpàla kwà wèwè kulenga Bwàkabuulwibwà mwaba awu. Yudà wàkamba ne: "Ndi mukufùndile—mukufùndile bwà wèwè kulwangana mvità ne mwèbè mwònsò bwà Diitabuuja dyàkafidiibwà kùdi bansantu musangu wùmwe cyendèlèlè." Dibwelakanangana edi, pankaci pàà bàpostòlò ne dilwa dyà Bwàkabuulwibwà, bwalu bàpostòlò bààbúngì bàkaavwa bafwè díbà adi. Nwamònu's, bamane kuya. Ewu uvwa ne mwoyi mu ciine cikondo aci, ùvwa n'Yone Munsantu, wa Nzambi, udi mubuuludi anyi mufundi udi mupete Dibuulula dyà kùdi mwanjèlò wa Mukalenge bwà kufùnda Mukàndà wà Bwàkabuulwibwà.

³⁰ Mpindyewu, nwamònu's, kubwelakananganabo ewu ne mukwàbò. Nànkù mpindyewu nwènu. . . Ngeela meeji ne nudi bamòne aci ne bacibàkule, mu dipweka amu, bu mùmwà munkaci mwà kucileeja. Mùshindù mwinè wùdìbi mene mwab'ewu ne mu cikondo cyà—cyà *Sàadi*, cìvwa cikondo cyà dibàkà. Mu bushùwà bwà bwalu, èkèleeziyà kààkiikalaku mu kaabujimà to ànu too ne ku Twatilà, kàdi wàkaselangana mu Sàadi. Nènku *Sàadi* mbwena kwamba ne "kwikala mu di—dibàkà."

³¹ Mpindyewu—mpindyewu nwènu mwà kutàngila bìmpè mmusèlangane *apa*, ne pashìshe mubwelakanangane mu cikondo cyàcyà *kwaka*. Nènku nudi numòna Luther, makèlèlè dilòlò awu, wàkapatuka ne dìnà "difwè", dìnà dyà mufwè, ne pashìshe "mupanduke awu." Nwamònu's, ùvwa ne èkèleeziyà mufwè kubangila lwà paanyimà *apa*, ne dipanduka dyà bashàadile bakesè abu bàvwà bapatula mu cikondo eci *apa*.

³² Nènku dilòlò edi bu mutùdi tujikija cikondo cyà Filadèlèfiyà eci apa, cidi cibweja mbangilu wa cikondo cyà Laòdikiyà.

³³ Pashìshe màalabà dilòlò pààjikaci. . . ànu ku ndekeelu menemene, nudi numòna's, mwanjèlò ùdi ùmwènèka ànu ku

cikondo cyà ndekeelu menemene (ànu ku cikondo cyà ndekeelu menemene) bwà kutàndisha èkèleeziyà bwà mùdiye mujimije dinanga dyèndè dyà ntwadijilu ne mùshindù ùdiyè muye kule ne Nzambì bu mwàkenzàbo kwònsò kwaka, mu bikondo. Nènku, pa diine dībà adi, Dyambwibwa didi dilwa bwà kuya ne Èkèleeziyà Kumbèlu, Èkèleeziyà ùdi ùbànda ànu pa dībà dyà Mukenji. Ne pa nàнку tukàadi—tukàadi twenda tuseemena ku ciine cikondo aci patùdi twakulangana apa. Nùmvù aci anyi? Èyo. Nwamònu anyi? Èyo. Nwamònu's, ànu pa dībà menemene didi—didi mwanjèlò wa èkèleeziyà (mùsànjeela wa cikondo) ùlwa bwà kubàtandisha bwà mùdibo bajimije dinanga dyàbò dyà ntwadijilu, kutwàla . . . uteeta bwà kubàaluja.

³⁴ Cintu cìmwècìmwè cìdi mùsànjeela wenza dilòlò edi, mwanjèlò—mùsànjeela ùdi wàlukila bwà kubàtandisha (cikondo ne cikondo cyònsò ànu nàнку) bwà civwàbo benze. Pa nàнку aci cìdi cyenza dibwelakanangana mu cyònsò ne cyònsò cyà ku bikondo byà èkèleeziyà, cìdi ànu cibwelakanangana cìmwè ne cìkwàbò mùshindù awu. Byenze ànu bu kubànda kwà bibàndilu, mbilondagane mu ditentamangana mùshindù *awu*, byenda bibànda.

³⁵ Mpindyewu ndi ne citùpà cìpi cyà maalu-malonda mwaba ewu pa mùsànjeela bwà dilòlò edi, bwà John Wesley. John Wesley nguwu mùtootò wa cikondo aci. Ne yèyè wàkalediibwa mu ngondo wa kabalàshipù mu matùkù 17, mu cidimu cyà 1703, mu Epworth Rectory, mu Angleterre. Yèyè ùvwu mwànà wa dikumi ne mwitaanù pa bânà dikumi ne citèemà. John ne Susanna Wesley, bàvwu taatù ne maamù. Taatù, muyiishi; maamù, munsantu mudilambule; nànsha mùvwaye ne bânà dikumi ne citèemà bàà kucyùkaye, ùvwaku upeta dībà dyàbúngi munda mwà ditùkù dyèndè dipàtàkane ne byà dyenza adi bwà kulongesha bânà bèndè abu màlesònà à Bible ne maalu-malonda à mu Bible ne kubàsambidila. S'ki cyàkenzà ne nsongàalume eyi yìkale civwayi aci's. Mufùndi munène wa misambu, Charles, mwanàabò wa balume, wàkapèèsha bàà pa buloba yimwè yà ku misambu yà mitàmbe kwikala misonòdiibwe yitùdiku bapetè.

³⁶ John, mukwacishanganyi wa mu mudimu ne George Whitefield. John—John Wesley ne George—George Whitefield ewu ki bàvwu menemene bajuudi bàà Méthodiste wa kumpàla ewu . . . anyi dijidiibwa.

³⁷ John ùvwu ujuuka ne bwebwebwe dindà dyònsò; munda mwà bidimu makumi àsambòmbò ujuuka dindà dyònsò pa dībà ìnaayi jaajaaja. Aci's ki cintu cìmwèpelè kùdi èkèleeziyà mudishindile's. Ujuuka mu dindà dyònsò pa dībà ìnaayi jaajaaja, ùyiisha pa dībà ìtaanu wa dindà munda mwà bidimu makumi àtaanu bulubulu. Ne misangu mikwàbò ùvwu ùyiisha misangu yibidi too ne ku yinaayi ku ditùkù. Bantu bàà mu Angleterre mbàmbe, ne: “Yèyè wàkabànda pa kabalu mu ntanta wa kilomèetà binunu citèemà ne nkàmà yinaayi ne makumi àtaanu

ku cidimu cyònsò, bwà kuyiisha Èvànjeeliyò.” Kilòmèètà binunu citèemà ne nkàmà yinaayi ne makumi àtaanu pa... Ayi's nkilòmèètà yà cipiminu cyà ba Anglais, nudi bamanye's, yóyi's mmile mipite yètù twètù; ànu bwà kuyiisha Èvànjeeliyò.

³⁸ Mikàndà yèndè yàbúngì... yàkafùndiibwa ya dipèètù bwà bwalu bwèndè mu ditùkù adi, bamupeetula, bamuseka. Kàdi yìkaadi mpindyewu mipwiibwe ne mwoyi kale, ànu bu bàakayifùndabo's. Kwèna mwà kwenzela mwànà wa Nzambi cintu nànsha cimwè cyà cibi kàdi kupànda to, udi ànu—udi ànu ulwishangana ne lupeepèlè cyanàànà. Nzambi's neàmupatule mu bwalu abu, nànsha byà munyì.

³⁹ Yèyè wàkabiikidiibwa ne m'Méthodiste bwà ngenzèlù yèndè yà maalu. Mbâmbe ne: “Mu matùkù èndè wònsò à mwoyi,” ne, “yèyè wàkayiiisha mayiisha mapite pa binunu makumi ànaayi.” Anji elàayiibi meeji ku bwalu abu: mayiisha binunu makumi ànaayi. Mmwenze ànu ujimina mu cyalu mu cidimu cyà 1791 anyi, dīgumba dyà ba-Méthodistes adi ki kweladi miji yàdi pa buloba e kubanga èkèleeziyà wa ba-Méthodistes. Pashiishe, mu bushùwà bwà bwalu, Asbury ne bakwàbò bàabúngì bàvwaku pa díbà adi.

⁴⁰ Mpindyewu, twètù batàngile bimpè, mwoyi udibo beela èkèleeziyà ewu; mutwikalà mwà kubangila mpindyewu ku mvensà wa 7, mùsànjeelà wa Filàdèlèfiyà. Èkèleeziyà mulelèlà mu—mu Èkèleeziyà mulelèlà munda mwà èkèleeziyà wà ku dìnà. Úvwa ng'Èkèleeziyà mulelèlà munda mwà wa ku dìnà awu.

... fùndila mwanjèlò wa èkèleeziyà wa Filàdèlèfiyà; . . .

⁴¹ Ndi mukoke ntèmà yènù ku dibwelakanangana, dyà yònsò, mpindyewu. Mpindyewu, nenúfike mwab'ewu, mwanjèlò... bu nwènù mwà kutàngila mùshindù wàkatwàlaye mu cikondo cyà... cikondo cyàkabwelakanangana ba-Méthodistes, ne netùkabwelè ndambù mu cikondo cyà Filàdèlèfiyà... anyi ku cikondo cyà Laòdikiyà, cyà beena Mpenta. Pashiishe, màalabà dilòdò, mùsànjeelà wa beena Mpenta ùdi wàlukila bwà kutàndisha bóbò aba bwà didishinda, ànu mwàkabàtandisha cikondo eci bwà didishinda kale apa mu Sààdi (mu cikondo cyà Luther) dibwelakanangana.

⁴² Dinanga dyà bwànà bwètù. S'civwa cikondo cinène cyà bampàndànjlà ne midimu. Kacya buloba kabùtukù bwanji kumòna cikondo bu nànkù to, cìdi ciya too ne mu cyètù cikondo mpindyewu, ne, ndìbà kaayi dikaadiku bàà pa buloba bamòne cikondo cyà bampàndànjlà bu eci myaba yònsò. Mu bishààle ebi... Kaa, ndi mufwànyine kwamba ne bidimu lukàmà ne makumi àtaanu bishààle ebi, cìvwà ncìmwè cyà ku bikondo byà bitàmbe kwikala byà pabwàbi byà mu maalu-malonda à buloba ebù bwà bampàndànjlà bàbwela mu bitùpà byònsò byà buloba ne Èvànjeeliyò. Bidi... .

43 Bwà cyà bushùwà ànu byètù ebi—ànu byà cyà bushùwà ebi, biikàlè twamba ànu bwà diya, kutùma kwà mukenji wa Èvànjeeliyò pa dibeji ne tubèji twà kubala ne mikàndà ne bikwàbò, kukaadi ntàntà mule Èvànjeeliyò ùkaadi muyè mu ditùnga ne ditùnga dyònsò mwinshì mwà maulu, kukaadi ntàntà mule. Pa nàнку, nudi numòna's, aci's cidi cijaadika ne kî ncivwà Yesù wamba aci to. Yèyè kààkambakù ne: “Ndàayi pa buloba bujimà nùkaasè bilongelu byà Bible to”. Anyì Yèyè kààkambakù ne: “Ndàayi pa buloba bujimà nùkabanyè mikàndà mifùnda to.”

44 Bintu abi mbilenga, kàdi mudimu Wèndè mutùma naawu Èkèleeziyà ùvwa ne: “Ndàayi pa buloba bujima nukayiishe Èvànjeeliyò.” Ne Èvànjeeliyò kèna ànu menemene Dîyi to, kàdi N'kwenza bwà Dîyi dilwe ne Mwoyi. Nwamònu anyì? Bwalu Yesù wákamba, dyàkàmwè ne: “Bimanyinu ebi nebifilè bàdi biitabuuja.” Nudi bamanyè's, Maako 16, mudimu Wèndè wà ndekeelu—Wèndè wà ndekeelu kùdi Èkèleeziyà ùvwa ne: “Bimanyinu ebi nebifilè bàdi biitabuuja.” Mudimu Wèndè wa nzànzànzà mutùma naawu Èkèleeziyà, mu Maataayi nshapitè wa 10, ùvwa ne: “Ondopaayi babèèdi, nubiiishe bafwè, nwipatè baadémons; ànu munùdi bangàte cyanààna, nùfilè pèènu cyanààna.” Ne Mukenji Wèndè wà ndekeelu kùdi Èkèleeziyà ùvwa ne: “Ndàayi pa buloba bujimà nuyiishe Èvànjeeliyò kùdi cifukiiibwà cyònsò. Ewu wítabuuja ne udi mubàtijiibwe neàsungidiibwè, ewu wâbènga kwitabuuja neàpiishiibwè, ne bimanyinu ebi nebifilè aba bàdi biitabuuja.”

45 Kabyèna bikèmesha pàdi bààbùngì bakosa katùpà aku anyì? “Ne” mmutwàngaji ùdi ùtwàngaja cyambilù cyèbè aci pàmwè, nwamònu's. Mpindyewu, Yèyè wákamba ne: (Bambi bààbùngì nebàmbè ne: “Ndàayi nuyiishe Èvànjeeliyò.”) “Ewu wítabuuja ne udi mubàtijiibwe neàsungidiibwè, ne ewu wâbènga kwitabuuja neàpiishiibwè, ne bimanyinu ebi nebifilè aba. *Nebibàfilè* bôbò aba; *aba* bàdi biitabuuja. Mu Dîna Dyànyi bôbò nebiipatè baadémons; nebààkulè mu myakulu mipyamipyà. Bôbò bakwàte nyòka ne byanza, anyì banwè cintu cidi cìshebeyanganà, kacyakubènzela bwalu bubì to; bôbò batentèkèle babèèdi byanza, babèèdi nebàsàngale.” Bimanyinu byà Nzambi udi ne mwoyi mwikàle ùkwàta mudimu munkaci mwà bantu. Kaa! Too ne penyì mpindyewu? Kùdi buloba bujimà. Nudi bacyùmvwè anyì? Buloba bujimà.

46 Pa nàнку ki bwà cinyì pàndì ngàmba ne Mukenji wa cyena mpenta. . . (Mpindyewu kî mbulongolodi bwà beena Mpenta to.) Mukenji wà mpenta ki Mukenji mulelèlè ùmwèpelè wà kùdi Nzambi. Mpindyewu tàngilàayi, Maako 16, panwikalà nucibala mwômò amu. Eyo, apa mene Yesù wàkatùma Èkèleeziyà Wèndè ne mudimu ne: “Ndàayi pa buloba bujimà; nùkayiishe Èvànjeeliyò; bimanyinu ebi: dyakula dyà mu myakulu, dyondopa dyà babèèdi, dyanza bishimà. . .” Nebishaale too ne dibà kaayi? “Buloba bujimà.” Mbanganyi—mbanganyi? “Kùdi cifukiiibwà

cyònsò.” Mbwenà kwamba ne njila mujimà too ne ku ndekeelu kaaba aka: “Too ne ku dikumbana dyà maalu ónsò.” Èyo. Bimanyinu ebi nebìfilè ànu èkèleeziyà ewu anyi? “Aba bàdì biitabuuja, pa buloba bujimà. Buloba bujimà, kùdì cifùkiibwà cyònsò, bimanyinu ebi nebibàfilè.” Kí *ng'ewu* to, “aba” bàdì biitabuuja. Pa nàнку ng'Èkèleeziyà wa mpenta. Nwamònu anyi?

⁴⁷ Mpindyewu, tudi bangàte mu eci cikondo, mwab'ewu mene kutùkaadi dilòòlò edi mu Filàdèlèfiyà, *F-i-l-à*, Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Filàdèlèfiyà. Mu ciine cikondo aci amu, kutangadika ne kwenza mudimu wà bumpàndànjlà, buloba bujimà bupàte ne mikàndà mifùndà yà dibala.

⁴⁸ Yesù wàkamba ne: “Pàdì Èvànjeeliyò ewu uyiishiibwa—Èvànjeeliyò ewu uyiishiibwa kùdì buloba bujimà bu bujaadiki kùNdì, pashiishe nshiikidilu neàlwe.” Èè, dîbà adi, piikalabi ne aci ki cìvwaYe wàkula aci, dyabanya dyà tukàndà twà dibala, ditùma dyà ba-missionnaires ne byà dibala, difùnda, dyaenza makumi, ne dyabanyinangana tukàndà twà mayiisha ne kufikisha bantu ku dilabulangana ku byanza ne kwitabuuja Nzambì udiku, piikalàbi ne ki cyònsò cìvwàku aci, dîbà adi's Yèyè's mmumane kupita ne kule cikondo cyà dilwa Dyèndè. Uh-huh. Pa nàнку bìdì bileeja ne Èvànjeeliyò... Pòlò mmwàmbe ne: “Èvànjeeliyò kàakalwa ànu mu dîyi nkààyaadi to, kàdì ku bukolè ne dimwèneshiibwa dyà Nyumà Mwímpè.”

⁴⁹ Pashiishe pàakambà Yesù ne: “Ndàayi pa buloba bujimà nùkayiishè Èvànjeeliyò,” Yèyè wàkamba ne: “Ndàayi pa buloba bujimà nùkaleejè patòòke!” Kaa, mèmè ndi munangè aci. “Dileeja dyà patòòkè dyà bukolè bwà Èvànjeeliyò.” Kwangata Dîyi, cidiDi dyàmba aci, ne kuleeja bantu cidiDi dyàmba ne pashiishe kubàmwèneshadì. Kaa, ki mùshindù ngwòwò awu. Aci's cidi cìDijaadika.

⁵⁰ Kaa, pàvwà Morris Reidhead munène awu, mwimane mwaba awu mu bìrò byànyì ditùkù adi, mfùmù wa Missions yà ku Soudan, yà mitàmbe bunène yà pa buloba ebu; pàakambàye ne: “Mwanèètù Branham, wèwè bu Baptiste, s'bivwa bikèngela wèwè kumanya cidi Bulelèlà.”

Mèmè ne: “Bible's m'Bulelèlè.”

Ki yèyè ne: “Èè. . .” Yèyè ne: “Cidi naaci beena Mpenta abanincinyi?”

Mèmè ne: “Nyumà Mwímpè.” Nwamònu anyi?

Nèнку ki kwambaye ne: “Kaa, ndi mubamòne bapasula nkwasà ne babùnguluja cintakanyi aci ne makàsà.”

⁵¹ Mèmè ne: “Èyowà's! Cintu cìmwèpelè cìdìku ncyà ne, nnwènu balumyana bàdì bashààla bàdikoke cyànyimà ne nuditola kule naabò.” Bàdì ne dibungi dyùle tètè, bafwànyine kunyunguluja naadi nkata yà màshinyì ne kwenza cintu kampànda, kàdì bàdì bàdilekela dipàtuka ku dyela dyà nshiba,

nudi numòna's. Mémè ne: “Bu bóbò ànu mwà kutuujaku naadi mwab'ewu, nunku's mbapete bimanyinu, maalu à kukèma, ne bishimà, ne bikwàbò byònsò. Kàdi kî mbamanyè cyà dyenza naadi to, bìdi bikèngela bwà kuyadi mwaba kampànda, nànkù bàdi ànu—ànu bàdìpatule ku dyela dyà mbila, ne bàdìpwidijila pambèlu.”

⁵² Hmm, bìvwa nànsha bìmpè mémè kwikala ndipwidijila pambèlu, pamutù pàà kushààla mudilamè ne kupanga kwikala ne dibungi dyà kupwidijila pambèlu's. Ki mmwòmò anyì? Ànu muvwa mukulumpe awu ne ciibidilu cyà kwamba ne: “Mbipìciibwe ne mémè mwikàle ne bwòwà bwà ndambù wa cisuku. . . Mbipìciibwe ne mémè mwikàle ne ndambù wa kapyà kàà kènza bwòwà pamutù pàà kwikala ncìyi ne kapyà nànsha kakesè to.”

⁵³ Lutàtu lùdiku leelù ewu, tudi tuteeta bwà *kuzola* kapyà, twamba ne: “Nudi bamanyè's, mu matùkù à Mpenta kale wàwa, bààkenza *cikampànda*.” Mpindyewu, bìdi ne dikwàcisha kaayi bwà kuleeja muntu uminyina ne mashika (udi uminyina ne mashika wàmba kufwà) kumuleeja kapyà kazola? Kabyàdyàkumwambulwìshakù nànsha kakesè to. To. Bidi bikukèngela. . . Bidi bìmukèngela kwikalaye ne kapyà yèyè mwine. Nènku kwòkò bukolè bwà Nzambi bìdi bwenzè ne beena Mpenta bàkwata mudimu bwà Mukalenge, ne bènzè byenzi ne bimanyinu byàkenzabo abi; wèwè kùyì ànu *muzole* cimfwànyì to, kàdi kuvwija cimfwànyì aci bwalu bulelèlè kudìbo, nebàpete dilabula òmwèdimwè adi, lupàndù lùmwèlùmwè alu, kutwà citampì ku bujaadiki bwàbò sungasunga mùshindù wàkenzàbo *bóbò* awu. Nwamònu anyì? Kàdi bikèngela ùbàtwàdileci. Kabyèna bikèngela bwà wèwè kucyàluja paanyimà mu lukòngò lukwàbò to, kàdi citwala mwab'ewu.

⁵⁴ Mpindyewu tudi tusangana ne cikondo eci cyà dinangangana dyà bwàna bwètù cìvwa ncikondo cinène cyà bumpàndànjlà. Yesù wàkamba ne: “Pa buloba bujimà, ne kùdi cìfukùibwa cyònsò, ne bimanyinu ebi nebìlonde.”

⁵⁵ Mpindyewu, bu mutukaadi bapicile mu maalu-malonda ne mu Bible mujimà, ndi muswè kunukonka, kî mbulelèlè ne dilòòlò ne dilòòlò dyònsò. . . ? Tudi tubala mu Bible mwaba ewu cìvwa Yesù mwambile Yone ne necyènzeke, nènku ànu mwab'ewu mene tudi bangàte maalu-malonda ne bajaadike ne ncyènzeke. Ànu menemene. Nènku ki bwà cinyi mvwa mupete cikondo cyà bwalu bukolè mwikàle nkenketa bantu aba—aba bwà kumòna mwaba ùvwa musadidi wa Nzambi wàkatùngunuka ne Mukenji ewu, kàdi's ùvwa ànkù. Ùvwaku, ànu mwàkamba Bible, mulamà Mukenji ànu muvwawu ku cibangidilu amu, kàyì ùdya naaWu cibàngà to.

⁵⁶ Nènku dìbà adi tudi tumòna ne Wàkamba ànu kubùtudiibwa, ne Yèyè kubìikila cikondo cimwècimwè aci

ne “ncikondo cifwè,” cyà mîdimà, ne bikwàbò. Ki pashiishe kulwaku kaabukênkè kakesè, pashiishe ndambù mukwàbò wa dikàndà, ne pashiishe kubwela mu mpenta (dilabula dilelèlè) cyàkabìdì ànu lwà ku cikondo cyà nshìikidilu; nènku dîbà adi Mukàji-musèla muya nendè, ne Muye; ne Dikènga dyalukile kàbidì, èyo, Dikènga dinène dîdì dilwà kumpàlà kwà buloba bujimà adi.

⁵⁷ Mpindyewu cikondo cinène cyà bumpàndànjlà aci, cyà dinanga dyà bwànà bwètù, cikondo cyà midimu. Lekelaayi nnutèlèlèku ànu bàmwè bàà ku bantu banène (ne pashiishe nyèwù mfuma ku difunda mènà abo kaaba aka): John Wesley; George Whitfie-. . . Whitfield, yèyè ùvwa bu mu cidimu cyà 1739; Charles G. Finney; Dwight Moody; William Carey, mpàndànjlà munène wákaya ku Inde mu cidimu cyà 1773 awu; David Livingstone, mu Àfrikè wa ku Sud. Nwamònu’s, bwònsò abu, bàmwè bàà ku bantu banène abu. Ànu. . . Ndi ne mènà búngì cyanàànà àbo mwab’ewu, bantu banène bàvwa basòmbèle mu dinanga dyà bwànà bwètù adi; mu mùshindù wa ne, muntu mufilke, muntu mutòoke, muntu mufikùlùke, muntu wa kàlaabi, bimanu byònsò byàkupudiibwa, ne bantu aba bàakapatuka kuya mu madimi à bwambi’s. Dinanga dyà bwànà bwètù, boolole cyanza ku matùnga ònsò mu myaba yònsò, nènku cyàkunuzuludiibwa bwàbò mu mùshindù wà bààmòna mwà kuya. Cìkwàbò cikondo cyà ciibi cyunzulula, bwalu kabàvwa mwà. . . Kumpàla kwà ciine aci kabàvwa mwà kwikala bacyènzè to, paapà ne—ne buupaapà bwà Loomo ne bikwàbò bìvwa bicikange bikolè mu mùshindù wà ne kabàvwa mwà kuya to. Kàdi mu cikondo aci biibi byàkakànguka, bwalu Yèyè wàkamba ne cìvwa ncikondo cyà “ciibi cyunzulula” aci.

⁵⁸ Bàakakàngula biibi byàbúngì mu ciine cikondo aci: ciibi cyà Èvànjeeliyò, ciibi cyà madimi à bwambi, ci—ci—ciibi cyà dyalùkila kùdì Kilistò, ne bintu byònsò mbikàngùdìibwe mu cikondo aci. Nènku nudi mwà kumòna cyàkenzabo, bânà bèètù bààkenzamu mudimu munène.

⁵⁹ Nènku kubangila ànu ku John Wesley, mùtootò wà paanyimà pàà Cikondo cyà Sààdì, paanyimà pàà yèyè mumane kulwa kubàbìsha ku Cikondo cyà Sààdì, munda mwà bidimu lukàmà ne makumi àtaanu bishààle ebi bampàndànjlà banène (bitù kacya kabiyiku byanji kwenzeka mu cikondo cìkwàbò anyì cikondo kumpàla) mbatwe eku ne eku kwà buloba bujimà. Anji elàâyibi meeji ku bwalu abu. Ditùnga ne ditùnga dyònsò mwìnshi mwà maulu emu dikaadi dyúmvwè Dìyì. Mmudimu mujikije kùkaadi bidimu byàbúngì, byàbúngì, byàbúngì menemene, nwamònu’s, kàdi kî ng’Èvànjeeliyò to, ànu Dìyì: “Dileeta dîdì dishipa kàdi Nyumà ngudi ufila Mwoyi.” Nwamònu anyi?

⁶⁰ Pàngààkiimanà mu Àfrikè wa ku Sud, pa cibumba cyà ku cyambilu apu ditùkù adi, ne kumòna ne kùvwa binunu kuvudija

ku binunu basòmbe mwaba awu, byà ba-Mùzùlùmanyi. Ki mèmè kutuutakeena ne mpàndànjlà wa ba-Mùzùlùmaanyi umwèpelè. Ki mpàndànjlà wa baaMùzùlùmaanyi ewu kwambaye ne: “Kaa, bwà musùùkà wà mushinga mukolè awu.” Mpindyewu, muntu awu ùvwa kuntwaku munda mwà bidimu ne bidimu, ne ùvwa mutwàlè Mùzùlùmanyi umwèpelè kùdì Kilistò. Bwalu Mùzùlùmanyi wàkajuukila mu beena Meedàayi ne beena Peelààsà, bu mùdibi ne mikenji yàbò kayèèna yìshintuluka anyi kayèèna yikùdimuka to; pàdiye Mùzùlùmanyi, ùdi ushààla Mùzùlùmanyi bwà misangu yònsò.

⁶¹ Pa nàнку ki bòbò abu kupeta musùùkà ùmwèpelè ùvwa mwanèètù wa balùme awu wàkula awu, mwimana mwab’awu mu bula bwà Pretoria abu, cimenga cikùlù cyà Àfrikè wa ku Sud. Aci’s ndwà kwaka mu—mu province mudiikàdile, province mudiikàdile, province wa Orange, ne lwà mu Transvaal amu.

⁶² Nènku twètù kuumukila amu, kupweka too ne mu Capetown ne mu Bloemfontein, ne kupicila mu njila awu; ne kwalukila kupicila mu Grahamstown, mu East London, ne pashìishe kubwela. . . kwalukila cyàkàbìdì mu Johannesburg paanyimà pàà twètù bamane kuumuka mu Capetown, ne babànde ku mwelelu wà mbù.

⁶³ Èyo, cimenga cyà ndekeelu kutwàkaya cìvwa Durban, mutùvwà bakungwije beena kalaba bààbùngì, kùvwa beena kalaba binunu lukàmà ne makùmi àtaanu anyi nkàmà yìbìdì basòmbe mwaba awu, ba-Mùzùlùmaanyi, beena kalaba, twakadi ne. . . bàvwa ne. . . bikèngela mbingu bwà kusabuka. . . ci—cipalu cyà manayi, ncinène bikolè kutàmba cyà Churchill Downs, ciibìdì ku byà bitambe bunène bwà buloba bujimà; Londre ngudi ne cyà citàmbe kwalabala ku byònsò, Àfrikè wa ku Sud, ne—ne Churchill Downs ulonda. Nènku bàvwa beele mpangu bwalu bàvwa ne mvità yà bifuku, ne bampulushi (balami nkàmà yìbìdì tàà yìsatù) biimane pambèlu apu bwà kubweja cifuku ne cifuku cyònsò mu mpangu amu bwà kabalu kulwishangana to, ne babànyenga byà mvità bìvwàbo naabì, babànyenga mafùmà ne misongolu, ne bikwàbò bìvwàbo bambùle. Basòmbe panshi apu, ewu utàngidila mukwàbò mu lupangu amu, kùvwa mvità yà bifuku. Bamfùmù bààbò lwà kuulu aku. . . babambule pa. . . muntu kampànda ne cipeepudi cinène ubeela lupeepa mùshindù awu, ne bakalenge bakàji. Mukalenge-mukàji wa ku Rhodésie wàkapweka ne màkaadikà makùmi àbìdì ne mwandamutekète anyi kàwulù kàà màkaadikà awu mùle tètè ne bantu bàà ku Rhodésie, bwà kulwa mu disangisha adi. Ki kàwulù kàà—kàà pabwàkù kulwaku.

⁶⁴ Mukalenge ùvwa munkaci mwà kwenza bintu binène, maalu à kukèma manène ne bimanyinu. Kàdi twàkapeta cinyi? Sidney Smith, mutàngidi wa cimenga cyà Durban; tuvwa twenda tunyunguluka ditùkù adi, mèmè kwamba ne: “Wàwa nganyi’s. . . ne kaacimanyinu kalembejea mu nshìngù, lwà mu nshìngù

amu's?" Muntu wa bafiike, mutùdi bafwànyine kumubiikila muneemu emu, cisà cyà bafiike aci. Mbwàbù búmvwà muyiile kuntwaku bwà kubàyiisha. Kàdi bààbúngi bààbò kabàvwà mene bavwale bilàmbà to, kantu nànsha kàmwè pambidi, balùme nànsha bakàji. Ki dìbà adi, ùvwa ne lupingu mu dìbòko ne mwikale ne kaacimanyinu kalembeleja mu nshingù. Mémè ne: "Mbinganyi bìdibo... bimanyinu bìdibo balembèleje mu nshingù mbyà cinyi?"

Yèyè ne: "S'mbeena Kilistò."

Mémè ne: "Mwena Kilistò? Ne lupingu mu cyanza cyèndè?"

⁶⁵ Yèyè ne: "Èè, mpindyewu, Mwanèètù Branham, ndi... yèyè n'Songhai," yèyè ne, "ndi mwà kwakula mwakulu wèndè." Yèyè ne: "Twendesha ànu too ne pàdiye apu, kàdi ùyiikilangane nendè, umubiikile mwònsò mùdi muswè kumubiikila amu. Yìkilàngana nendè ànu bu udi muswè kumwela nkonko kampànda, mémè nèmukonke pashiishe nkwambile cyàdamunaye aci."

⁶⁶ Ki mémè kwamba ne: "Wetwàwu, Thomas?" Mwya mumubiikile Thomas bwalu mwya ngeela meeji ne cìvwa ndìna dimpè divwà dikumbanyina. Ki mémè kwamba—mémè kwamba ne: "Wetù—wetwàwu, Thomas?" Ki kuntàngilayè. Ki mémè kwamba ne: "Udi—udi mwena Kilistò anyi?"

"Èyowà's," yèyè—yèyè's ùvwa mwena Kilistò.

⁶⁷ Ki mémè kwamba... Kaa, mu bushùwà bwà bwalu, yèyè kàvwa mummanyè to. Kacya kàvwakù... nànsha umwe wabo kàvwaku mwanji kutùmònaku to. Pa nànkù mémè kwamba ne: "Cyùdi wenza ne lupingu alu ncinyi?"

Yèyè ne: "Kaa, tatwèndè—tatwèndè's wakenda naalù." Nwamònu's, cìvwa—cìvwa n'nzambi. Nwamònu anyi?

⁶⁸ Ki mémè kwamba ne: "Utu... tatwèbè wàkenda naalù." Mémè ne: "Èè, aci—aci kì ncidi cyàmba ne wèwè wèndè pèèbè naalù to. Wèwè udi mwena Kilistò, kabìvwà bikèngela bwà wèwè kwenda naalu to."

⁶⁹ Yèyè ne: "Èè, dīngà ditùkù nyama wa ntambwe wàkalumbatangana ne tatwèndè, nènku kuteemeshaye kapyà kakesè ne kwela disambila dyàkamulongeshabo kùdi mpakàmàngà, pa lupingu alu, nènku lupingu kwipatalù ntambwe awu." Nyama yidi yibàshipa bààbúngi kuntwaku. Nènku yèyè... .

⁷⁰ Ki mémè kwamba ne: "Tàngila, kacìvwa—kacìvwa disambila divwa mpakàmàngà mukwambile adi to, kapyà ki kàvwà kanyemeshe ntambwe awu." Mémè ne: "Ntambwe utu ucìina kapyà." Ki mémè ne: "Bu mwena Kilistò, Thomas, kabìvwà bikèngela bwà wèwè kwenda ne aci to. Kabìvwà bikèngela wèwè kwikala naaci bwalu to."

71 Ki yêyè ne: “Kaa, èè,” yêyè ne, “piikalabi ne Amoyah. . .” Ki bukolè bùdì kabùyì bumweka mbwòbù abu, Nzambi wetù utùdì katùyì tumòna awu. *Amoyah* udi umvwija cintu kampànda ne: “bukolè bwenze bu lupeepèlè.” Yêyè ne: “Piikala—piikala Amoyah mupangile, eci kacyàkupangila to.” Pa nàнку yêyè ùwva mwà kwenda ne yònsò yìbidi: “Ewu yêyè kàyì mwenze bwalu to, mukwàbò yêyè neenzè.” Mpindyewu, ki dikànda dyà bwena Kilistò ndyòdì adi. Uh-hum. Èyowà’s. Kaa, ekèlekèle.

72 Kàdi pashìishe mu mapingaja amu, pààkapweka Nyumà Mwímpè ku disangisha adi mu cipalu cyà manayi amu ne kubanga kusokolola maalu masokome à mu mwoyi, paanyimà pàà mèmè mumanè kwangata Mufundu. . .

73 Bu díbà dijimà nàнку awu, pàvwàbì bushùwà binkengela ànu tusuna dikumi ne tutaanu, bwalu bàvwa ne bandamunyi dikùmi ne bàtaanu bashiilàngàne bwà kupìcilaci kùdìbo. Pa nàнку mvwa—mvwa mufwanyine kwakula bu ne: “Yesù Kilistò Mwànà wa Nzambi”; kàdi *ewu* pèndè wàmba ne: “kya, bah, bah, bah, bah”; ne *ewu* pèndè ne: “gluu, gluu, gluu, gluu”; ne *pashìishe* ne: “mmm, mmm, mmm,” mùshindù awu; byònsò abi byumvwija ànu ne “Yesù Kilistò Mwànà wa Nzambi”; bandamunyi. Nènku bìvwa bikèngela bwà mèmè kufùnda cìmvwà mwambe musangu mushààle aci, cyanààna ncìvwa mwà kumanya ne mvwa penyì to, ne pashìishe kwindila too ne pàvwàbo bajikija.

74 Nènku díbà adi pavwaci cyàlukila, mèmè kwamba ne: “Mpindyewu, mpàndànjlà mmunwambile bwà Yesù wàkalwa bwà kunùsùngila.” Nudi mwà kubàmòna bàtàngilangana, nudi bamanye’s, bisàmbà bishiilèshìilàngàne, kuulu ne panshi mùshindù awu. Mèmè ne: “Mpàndànjlà ngudi munwambile cyòci aci. Kàdi mpàndànjlà awu. . . Mu kubala kwà Mukànda ewu, nukaavwaku bamòne mwaba uvwaYe Mwondopi munène ne mwambe ne Yêyè ùwva mwà kwikala ne mwoyi mu cikondo cyònsò aci mu bantu too ne pàalwaYe cyàkàbìdì anyì? ‘Byenzedi bìndì Mèmè ngenza nenùbyenzè pèènu.’ Nwènu bakààtuùku biitabe Kilistò bu Musungidi wenù, bàdì bavwala bimanyinu abi mu nshìngù, nudiku baswè kumòna Yesù wàlukila mwab’ewu leelù ne wendela munkaci mwà bantu ne wenza cintu cìmwècìmwè cyàkenzaYe pàvwàYe pa buloba apa aci anyì?”

75 Kaa, bwònsò bwabo: “Cyà bushùwà’s!” Bàvwa bàswè kumòna cyòci aci, nudi numòna’s. Bàvwa baswè cyòci aci.

76 Mèmè kwamba ne: “Nènku bu Yêyè mwà kucyenza, kukwàta neetù mudimu mwaba ewu bwà kwenza cintu cìmwècìmwè cyàkenzaYe pàvwàYe pa buloba apa aci, nudikù bafwànyine kwitabuuja Díyì Dyèndè anyì?”

“Kaa, bushùwà’s!” Nudi numòna’s, Mùzùlùmanyì awu musòmbe mwaba awu.

77 Muntu wa kumpàla . . . mwibídi pa cibùmbà cyà ku cyambilu ùvwa mmukàji wa ba-Mùzùlùmanyi. Nyumà Mwimpè mwikàle wakula, mêmè kwambila mukàji awu mêmè mwine, kwamba ne: “Mpindyewu, udi mumanye ne mêmè ncyèna mukumanyè to, Ncyèna nànsha mwà kwakula mwakulu wèbè to.” Ne yèyè kwitaba ciine aci.

78 Yèyè ùvwa ne ditoba dikunze ànu lwà pankaci pàà mèsù èndè apa, civwa cyumvwija ne yèyè yònsò ùvwa Mùzùlùmanyi. Pa nànkù, mêmè kwamba ne: “Èè, mpindyewu, bwà kukwondopa, ncyèna mwà kukwondopa to.” Kàdi mêmè kwamba ne: “Ùvwa muumvwe. . . cìmvwà mwambe mu mapingaja emu aci, Mukenji?”

79 Ki yèyè—yèyè kwandamuna ku mwandamunyi wa ba-Mùzùlùmaanyi awu. . . Yèyè mukàji awu ùvwa mwena Inde, ki cìvwàye. Yèyè ne: “Èyowà’s, mmucyũmvwè. Ùkaavwa mubale Dipungila Dipyadipyà.” Kaa, èyowà’s. Uh-hum.

80 Nwamònu’s, bàdi biitabuuja Nzambi, bôbò pààbò. Bàdi kàbìdi dimiinu dyà Abraham. Nwamònu anyi? Kàdi kwambaye ne uvwa “mwitàbùùja Nzambi,” kàdi, yèyè “ùvwa witabuuja ne Mahomet ùvwa mupròfeta Wendè.” Kadi twètù tudi twitabuuja ne Yesù ùvwa Mwan’Èndè. Nwamònu anyi? Pa nànkù kwambaye, kaa, yèyè—yèyè “ùtu mwitàbùùje Nzambi.”

81 Ki mêmè kwamba ne: “Dìbà adi wèwè mumanyè Dipungila Dikùlukulu ne mumanyè cìvwà Nzambi mu bantu bàà kale abu, mu bikondo byà kale, dìbà adi Yesù, Yèyè utùdi tubùikila ne ‘n’Kilistò’ awu, ùvwa ne cyà kwikala Mupròfeta-Nzambi. Yèyè. . . bààkaMushipa. Nudi nwela meeji ne kabàvwa baMushipe to, bwalu nuvwa bambe ne yèyè wàkabànda pa kabalu katòòke ne wàkaya mubandepu. Ki cinùdi nwènù balongeshiibwe kùdi mwakwidi wenù, ne: ‘bwa kushipiibwa kaayi, Yèyè kàakashipiibwaku to. Nènku wàkafwa lufù lwètù lulèlèlè elu mwaba kampànda mukwàbò, paanimà pàà bidimu.”

82 Mêmè ne: “Udi witabuuja aci. Kàdi Yesù ewu, mùshindù. . . bilondèshile Dipungila Dipyadipyà, Wàkafwà ne wàkabùika ku lufù, ne wàkaaluja Nyumà Wendè pa Èkèleeziyà Wendè.” Ki paùdi ubapetela apu, wamònu’s. Ki cyòci aci menemene cyàkeelelèbo Billy Graham kadyòmbò kùdi Mùzùlùmanyi awu, nwamònu’s. Cintu cìmvwècìmvwè aci, dīyì dikulu dimwèdimwè adi.

83 Mêmè ne: “Mpindyewu bu. . . Mahomet katukù munwenzele nwènù bwònsò milayi to. Kàdi Yesù mmutwènzèle mulayi ne, byenzedi bìmwèbìmwè byàkenzàYe abi twètù tuvwa mwà kubyènza pèètù. Mpindyewu, nudi bavùluke ne Yèyè wàkamba mu Yone Munsantu 5:19 ne: ‘Ncyèna ngenza cintu nànsha cìmvwè pàdi Taatù kàyì muNdeeje to.’” Mêmè ne: “Mpindyewu, bu Yesù mwà kulwa kundeeja cidì lutàtù lwèbè anyi cyùdi mulwile kaaba aka, kukwambila civwà cikufikile, civwa matùkù èbè à kale,

ne cìkala matùkù èbè acilwalwà, ne bu Yèyè mwà kukwambila cìkalà matùkù èbè acilwalwà. . . matùkù èbè à kale awu, ncyà bushùwà ne newìtabuuje cìkalà matùkù acilwalwà.”

Yèyè ne: “Aci’s ncilelèlà.” Nwamònu’s, kupicila ku mwandamunyi.

Ki mèmè kwamba ne: “Mbìmpè, Yèyè àcyènzèku.”

⁸⁴ Ne baaMùzùlùmanyì bwònsò abu bàjuukila kuulu, bàtàngila, nudi bamanyè’s. Nènku pàakamba Nyumà Mwìmpè ne: “Bayeebè, mmuntu wa citùpà, wa katanku, mwikàle ne mwedi wà pa mushìkù mufiike. Ùwva kwà ngàngàbukà kampànda, kukaadi matùkù bu àsatu nàнку awu.” Yèyè ne: “Udi ne bânà bàbìdì. Mmukwenze mateeta à bukàjì, mwambe ne: ‘Udi ne cyùjà ku matrice.’”

Kutàngilaye panshì, kwìnamijaye mutù wèndè, kwambaye ne: “Aci mbulelèlà.”

⁸⁵ Ki mèmè kwamba ne: “Mpindyewu, nwènu babalè Dipungila Dipyadìpyà, kí mbyà mwomùmwè ne Yesù Kilistò Wàkambila mukàjì wa ku ciinà cyà mâyi awu anyi?”

“Aci’s ncilelèlà.”

⁸⁶ Ki mèmè kwamba ne: “Èè, bwà cinyì udi mulwè kùndì mèmè bu mwena Kilistò? Kwèna muye kùdì mupròfetà webe wa ba-Mùzùlùmaanyi awu bwà cinyi?”

Yèyè ne: “Ndi ngeela meeji ne wèwè udi mwà kungambulwishakù.”

⁸⁷ Ki mèmè ne: “Mèmè ncyèna mwà kukwambulwisha to. Kàdi bu wèwè mwà kwitaba Yesù Udi kaaba aka mpindyewu ewu, Udi mumanyè mwoyi wèbè ne mumanyè byònsò bìdì bikutàngila, Yèyè neàkwmbùlwishè.”

Yèyè ne: “Ndi ngiitaba Yesù bu Musùngidi wanyi.”

⁸⁸ Aci ncyàkenzà bwalu. Cìwva ncyôci aci. BaaMùzùlùmaanyi binunu dikumi kulwabò kùdì Kilistò mu mapingaja amu. Nwamònu anyi? Munda mwa bidimu bitwè ku makumi àsatù mu budimi bwà bwambi, bakùdimwisha muntu umwe ku dyabanya dyà mikàndà mifùnda; kadi, mu tusunsa tùtaanu cyanààna, binunu dikumi kulwilabi ku Èvànjeeliyò mwikale mumweneshiibe.

⁸⁹ Kacya Nzambì kàtukù mutwàmbile bwà kwibaka èkèleeziyà to, kacya kàtukù mutwàmbile bwà kwenza bilongelu to. Bìdì ànu bìmpè. Mpitaadi ne bikwàbò, Nzambì mmumanyè ne tudi naabi dìjìnga, ndongamu Wèndè ke udi ne bwalu; kàdi mudimu mutùma naawu Èkèleeziyà ngwà “Kuyiisha Èvànjeeliyò!” Kàdi tudi twabanya tubèjì twà kubala, tukàndà tufùnda twà ku Asbury, kaaba kakesè kalenga aka mwab’ewu kàdi. . . Nzambì àbeneshè bantu abu, kaacilongelu kakesè kàà ba-Méthodistes kàdi mwab’ewu ku Wilmore, mu Kentucky, ngùmwe wà ku

myaba mikesè mitàmbe kulengela, yà nyumà, pa buloba apa, ngeela meeji, patùdi twakulangana apa. Mbantu balenga.

⁹⁰ Nènkù mwà mpatuka mu . . nyewu ngápù mwoyi . . Cìvwa mmu Rhodésie, kàdi ncyèna mumanye dìnà dya cimenga aci to. Billy, udi mwà kuvùluka anyi? [Mwanèètù Billy Paul ùdi wàmba ne: “Salisbury.”—Muf.] Salisbury, ncyà bushùwà, New Salusbury. Yèyè’s ki utu wamvùlwijaku. New Salusbury, mu Rhodésie. Nènkù tuvwa twenda tupatuka mu Rhodésie ki mèmè kumòna passeport wa cyena Àmèrikè patùkaavwa tubànda mu ndekè apu, nsongàalùmè wa citende ne nsongàakàjì yisàtù. Ki mèmè kwamba, kuseemena kùdibo, mèmè kwamba ne: “Wetwàwu.” Mèmè ne: “Ndi mmòna ne udi ne passeport wa cyena Àmèrikè.”

Yèyè ne: “Utu wakula Anglais.”

Mèmè ne: “Èyowà’s,” mùngàakambà, “mèmè—mèmè’s ndi mwena Àmèrikè.”

Yèyè ne: “Èè, abi’s mbìmpè.”

Mèmè ne: “Udi mu lwendu anyi.”

Yèyè ne: “To, twètù’s tudi ba-missionnaires.”

Mèmè ne: “Kaa, bilenga kaayipu’s wè!” Mèmè ne: “Ncyà bushùwà ne ndi ne disànkà dya kutwilanganakù neebè.” Ki mèmè ne: “Udi mufùmìne penyì? Èkèleeziyà kaayi, anyi udi ne bulongolodi kampànda, anyi udi ànu mudishikàmìne?”

Yèyè ne: “To, tudi ba-Méthodistes. Tudi bàà ku Wilmore, mu Kentucky.”

Mèmè ne: “Abi’s ng’ànù mu mfundu mwànyì mwà nzùbu, kwànyì kumbèlu.” Mèmè ne . . .

Yèyè ne: “Kwèna mufwànyìne kwikala Mwanèètù Branham ewu anyì?”

⁹¹ Mèmè ne: “Èyowà’s, mukalenge. Ncyà bushùwà.” Kàdi ki—ki kumutalaja mubidi ànu mwaba awu. Nudi numòna’s. Kàcìvwa kàbidì ne cyà dyamba to. Ki mèmè—mèmè kumòna lwidì lwàkangataye, mèmè kwela mèsù kùdì nsongàakàjì ayi, yòyì kutangilangana mùshindù ewu. Mèmè ne: “Anjì indilàbi kakesè, mwanàànyì wa balùme.” Ûcìvwa ànu mwànà wètù wa balùme ewu’s. Ki mèmè ne . . . ne nsongàakàjì ayi. Ki mèmè kwamba ne: “Ndi muswè kwakulaku neenù bwònsò katanci kakesè cyanàànà pa mèyì makùlù bu beena Kilistò, tudi bwònsò, ne tudi kaaba aka mbwà kiipàcilà kanène kàmwèkàmwè aku. Ndi muswè kunùkonka nwènù nsongàakàjì yisàtù ne wèwè nsongàalùme: ‘Nudiku mwà mu Dìnà dya Mukalenge Yesù. . .’ Nwàm̀bì ne nuvwa mwab’ewu kukaadi bidimu bìbidì. ‘Nudiku mwà kumfunkwina musùùkà ùmwèpelè unùdi bapetele Mukalenge anyì? Musùùkà ùmwèpelè?’” Kabavwakù mwà kundeeja to. Musùùkà nànsha ùmwè.

92 Mémè ne: “Ncyèna muswè kunùtapa ku mwoyi to, nànsha kakesè.” Ki mémè ne: “Ndi ngàanyisha cinùdi nwenza, kàdi nwènù nsongàakàji bìvwa bìkèngela nwikale kumbèlu nwambulwisha maman ku disukula dyà màlòngò. Aci’s ncyôci menemene. Kanwèna ne bunùdi nwenza mwab’ewu to. Mmwômò menemene.”

93 Nènkù muntu nànsha umwe kèna ne bwalu bwà kuya mu madimi à bwambi pàdiye kàyì mupete Nyumà Mwimpè nànsha ne mwikàle ùyiisha bukolè bwà dileeja dyà patòòkè, bwalu ki cintu cimwèpelè cyà—cyànyungisha bantu abu. Kàdi tàngilàayi mabinduluka anùdi naawu mpindyewu ne bikwàbò byònsò, mbwalu Èvànjeeliyò mulelèlà kî mmubayiisha to. Mmubapèshìibwe mu mmwènekèlu wa dîyi. Èè, nudi numòna cìdici aci anyi? Ki ntungunukilu wa—wa “bapandùke” bàà cikondo cyà Luther nyèyè awu, mwaba wàkapèeshelaci bàà pa buloba budìikadidi bwà kwenza mikàndà, ncyà bushùwà, anyi budìikadidi bwà Bible.

94 Mpindyewu, mpindyewu cikondo, cikondo cinène aci. Mpindyewu, túbangilàayi mpindyewu, ngeela meeji ne tudi pa . . . Aci’s cìvwa mwoyi mwela, mvensà wa 7. Ku . . .

. . . kùdi wa . . . Filàdèlèfiyà fundà; Mòna bintu byàmbambàbo kùdi ewu udi wa cijila, ewu udi mulelèlà, ewu udi ne nsapì yà Davidi, ewu udi ukàngula, ne muntu nànsha umwe kàyì mwà kukànga; ne ùkànga, ne muntu nànsha umwe kàyì mwà kukàngula to;

95 Aci’s ncìshìndayi! Ki mmwômò anyi? Nè—nèngàalukilè ku cyôci aci mu katancì kakesè emu, bwalu bìdi—bìdi bìya kangaciibwa kule mu Mifùndu mwaba ewu.

Ndi mumanyè byenzedi byèbè: mòna, ndi mutèèke kumpàla kwèbè cìibi cyunzulula, ne muntu nànsha umwe kèna mwà kucikànga to: bwalu wèwè udi ne dikàndà dikesè, ne udi mulame dîyi dyànyì, kàdi kwena muvile dìnà dyànyì to.

96 Mpindyewu, mpindyewu tàngilàayi ci—cikondo cìlwalwà mpindyewu, paanyimà pàà nkwaka munène wa bumpàndànjàlà wàkatangalaka mu matùnga ónsò awu, wa dinanga dyà bwànà bwètù, bwà kwangatabo cìvwàbò naaci. Ncyena ne cyà kucìpiishila to, bwà mikàndà mifùnda ne bikwàbò abi, mu bitùpà bishìilèshìilangane, pa buloba. Mpindyewu, dingumba dyà èkèleeziyà dìvwa dyalùkile ku midimu ya bulongeshanganyi cyàkàbìdi. Nwamònu’s, dyalukile.

97 Paanyimà pàà dīgumba dinène dimane kwenjiibwa, Yesù wàkatèèka “cìibi cyunzulula.” Paanyimà pàà cikondo cyà Wesley cimanè kubwela ne èkèleeziyà wa ba-Méthodistes mushindamìjìibwe pa buloba, mwelè miji, wenda ukola, wenza èkèleeziyà munène udiye leelù ewu, umwe wa ku yà mitàmbe bunène yà, munkacì mwà èkèleeziyà yà beena Mishònyì, ne

cikondo aci, cintu cyàkenzeka mwine musangu awu aci, cìvwa, Yesù wàkateèka “ciibi cyunzulula” bwà èkèleeziyà kumpàla kwà kubwelabo mu cikondo cyà Laòdikiyà.

⁹⁸ Cìdi cyeenze ne ngàmbè nùnkù ewu, mbwà nwapeta mwà kumòna cìndi muswè kwamba bwà dibwelakanangana edi's. Nwamònu anyi? Ncifùmine ku cikondo cyà bumpàndànjlà cyà ciibi aci. Kàdi, nudi numòna's, Yèyè ùkaavwa—Yèyè ùkaavwa mubàmbile ne Yèyè nguvwa ne nsapì yà Davidi ayi ne bikwàbò. Kàdi apa Yèyè mmwambe ne Ùkaavwa mucitèèke kumpàla kwà èkèleeziyà mpindyewu; paanyimà pàà cikondo cyà bumpàndànjlà aci, ne cyà Whitefield, ne—ne bakwàbò bwònsò abu, ne Finney, ne Sankey, ne Moody ne bàdi bàlonda abu (Moody mwikàle umwe wa ku bàà ndekeelu abu's.) kufika mpindyewu ku ne Mmutèèke ciibi cyunzulula kumpàla kwà èkèleeziyà. Kaa, ki mwaba udibi bikèngela bwà nwènù kutàbaleela mpindyewu ewu's. Cìdi ànu pankaci menemene pàà cikondo cyà Filàdèlèfiyà ne cikondo cyà Laòdikiyà, dibwelakanangana adi's.

⁹⁹ Yesù ki Ciibi's! Mpindyewu, bu nwènù mwà kubuululakù naanyi mu Yone 10:17. Tutwayaaku eci mpàndà mpindyewu, bwà kwikala batwishibwe ne . . . Bààbùngì bàà kunùdi mbafwànyine kwitabuujà. Ne pashiishe muntu kampànda mufwànyine kwamba ne: “Èè, kacya ncitukù—ncitukù. . . Yèyè mmwambe ànu aci.” Ndi muswè ànu kucibala. Yone, nshapità wa 10, ku mvensà wa 17. Yone 10:17. Èyo, tudi tubala Mèyi aa. Mfwilaayiku luse, Yone 10:7, ki 17 to.

Pashiishe Yesù wàkabàmbila . . . Bulelèlè, bulelèlè, ndi ntwàmbila ne: Mèmè ndi ciibi cyà cikùmbi cyà mikòòkò.

¹⁰⁰ Adi's ndyalùkile mu mabènesha. Mmunyi mutùdi tubwela mu Kilistò? Yèyè ùdi cinyi? Cikùmbi cyà mikòòkò. Mvwa ànu ndikonka misangu yàbùngì ne: “Cinyi? Yèyè mmufwànyine kwikala Ciibi, mwikàle Muntu anyi?” Mpindyewu, lwà mu—lwà mu matùngà à ku esètè mwàmwa, ngàkajandula dīngà ditùkù pàngàakamòna mulami wa mikòòkò, ku mèbà à bufùku, ùdi ùbweja mikòòkò yònsò munda mwà lupangu, ùyibwejela ku ciibi. Nènku yèyè mumane kuyibweja yònsò muntwamu, ùdi ùyibala yònsò bwà kumòna ne yònsò yidimu anyi. Pashiishe ùdi udyadija mu ciibi amu, yèyè mwine. Kakwèna cintu nànsha cìmwè cìdi mwà kubwela kùdi mikòòkò, anyi mùkòòkò nànsha ùmwè kawèna mwà kupàtuka, kawùyì mumusambùke to. Pa nànkù Yesù ki Ciibi, nwamònu's, cyà ku cikùmbi cyà mikòòkò.

¹⁰¹ Nènku mvwa mubànde mu kaajep kakesè kàà cyena Angleterre, ki mèmè kwambila mukwètù awu, mèmè ne: “Aba ki baa. . .” Balami bàà mikòòkò kupwekabo bakosolwela mu cimenga amu, kàdi ki kashibà kudilakù, ne muntu ne muntu kukwàtayè bitofu byèndè, ki mèmè kudyambidila ne: “Mbwalu

kaayi ebu's?" Nènkù's ùvwa mmulami wa mìkòòkò munkacì mwà kukosolwela mu cimenga amu ne mìkòòkò yèndè.

¹⁰² Mpindyewu, mu Esètè mwàmwa, kabyèna bu muneemu to. Bàdi bàadija bintu byàbo byònsò panshì—panshì apu ku myelelu yà nžùbu mu myaba yà cìsalu ayì. Nènkù kùdi pomme ne poire, ne bimuma byà mìshindù yònsò, ne tumuma twà mvinyò bipàya ànu bilenga byà menemene, bipàya bilondàngane pa katanda mùshindù ewu, too ne panshì. Ne dìnà musùmbishi yònsò mmwimàne mwaba awu ùteeta bwà kukukoka bwà kusùmbakù bimwè byà ku bimuma byèndè abi ne bikwàbò.

¹⁰³ Èè, mulami wa mìkòòkò ewu, kutwadijaye dipweka ànu ne mùsèèsù munène awu. Mémè kwamba ne: "Mwanèètù, apa's ki pàdi kayumbayùmbà kakutukila's, nènganji kujuukila kuulu bwà kucitàngila's."

¹⁰⁴ Ki mwanèètù utùvwà nendè awu kwambayè ne: "S'neùkemè's, Mwanèètù Branham. Tàngilà." Bintu byònsò kwimana. Mulami wa mìkòòkò kutùngunukayè ne diya, kàyì ucyùka to, mùkòòkò ne mùkòòkò wònsò wènda ùmulonda ànu menemene. Wènda ùmulonda! Bu yéyè mwà kukoba mùshindù ewu ne kukùdimuka, yònsò. . . mùkòòkò ùvwa paanyimà awu ùvwa ùkoba, ùvwa ùlonda ùmutwa mu nyimà, mukwàbò ùvwa ùlonda ùmutwà mu nyimà, yitùngunuka ànu nànkù ne yìkoba.

¹⁰⁵ Kaa, mùshindù awu ngutùdi tulonda Mulami wa mìkòòkò's! Ncyà bushùwà. Kupìcilaye buludi munkacìnkacì mwà mùsèèsù awu amu bwà kapeta cintu kampànda ku luseke lukwàbò alu, ne mìkòòkò ayi yènda yìmulonda ànu mùdi mbwa amu. Yìvwa mwà kutangila mwaba awu ne kutangila byàkudyà abi, kàdi yìvwa yìlonda mulami wa mìkòòkò. Kaa, mémè ndi munangepu aci's wè! Nudi numòna's. Mémè kwamba ne: "Kaa, mwanèètù, bu ngìkalapù ànu mumanya mwakulu ewu, nùnkù's mvwa mwà kuyiisha mpindyewu mene." Ki bwalu abu's. Èyowà, ka—kaùvwa ukudimuka ku dyabalùme anyi ku dyàbakàji to, kàdi ùvwa ànu kacya wàshààla paanyimà pàà mulami wa mìkòòkò's.

¹⁰⁶ S'ki cyàkenza Èkèleeziyà munda mwà bikondo byònsò, mushààle ànu paanyimà pàà Mulami wa mìkòòkò, Nyumà Mwìmpè udi utùlombola ne mu Mwoyi wà Cyendèlèlè awu; kì nkukùdimuka ne bwalu ewu ng'èkèleeziyà munène wa tuyaayi tukamòne to, ne ewu ùdi ne balongeshi *kampànda* bààbùngì ne *bikampànda* byà mùshindù awu to, kàdi kushààla ànu paanyimà pàà Mulami wa mìkòòkò. Kwònsò kùdi Mulami wa mìkòòkò ùya aku, mìkòòkò yìdi yìlonda: "Mìkòòkò Yànyì mmimanye Dìyì Dyànyì, ne kayààdyàkulonda mwenyi to." Ncyà bushùwà. Yéyè. . . Mulami wa mìkòòkò awu mmumanye mwà kukungula ne bikwàbò byònsò bwà kufikisha mìkòòkò ayi ku didìtwala mùshindù mwìmpè.

¹⁰⁷ Pashìishe patwàkapàtukà mu cimenga, kùvwa cintu cyà cìkèmeshà, mémè kumòna bu—budimi lwà pambèlu apu ne

muntu kampànda mwaba awu, nènku ùvwa ne mpundà, ne ngombe, ne ngulube, ne mìkòòkò, ne mbuji, ne bikwàbò byònsò kuntwaku. Ki mêmè kwamba ne: “Èè, balumyana bàba mbanganyì’s?”

Yèyè ne: “Mbalami bàà mìkòòkò.”

Ki mêmè kwamba ne: “Mulami wa mìkòòkò wènda udiisha mpundà?”

Ki yèyè ne: “Èyowà’s, mukalenge.”

Èè, mêmè kwamba ne: “Mvwa—mvwa ngeela meeji ne mulami wa mìkòòkò ùvwa ànu ucyùka mìkòòkò cyanààna.”

¹⁰⁸ Yèyè ne: “To. *Mulami wa mìkòòkò* ‘mmudiishi wa bimuna, mudishi wa nyama.’ Nènku mu ditunga dyenù amu bàdi bàbàbiikila ne ‘basàkì bàà ngombe’ ne—ne bintu byà mùshindù awu.”

Mêmè ne: “Kaa, ngàmònu’s, mulami wa mìkòòkò mmulami wa bimunà.”

“Èyo.”

“Ùdi ùtàngila bisùmbù byà bimunà.”

¹⁰⁹ “Ncyà bushùwà.” Yèyè ne: “Cintu cyà pawàcì ncyà ne bufùku, kùdi wèwè. . . s’bìdi bìlenga. Bu mùdi mwambi, èè, ndi mufwànyìne kukwambila cintu kampànda.” Yèyè ne: “Pàdi bufùku bùlwa. . . Mbulelèlè ne yèyè ùdi ùyidiisha yònsò ayi, ùyilombola eku ne eku ne ùyàmbulwisha bwà ne yipetèku bintu bìmpè ditùkù dijima. Kàdi pàdi bufùku bùlwa. . . tu—tumpundu twònsò ne mpundà ne—ne tuumeelù, ne byònsò bìdiye naabi abi, bìdi bishààla pambèlu mu mpàta amu. Kàdi yèyè ùdi ùkungwija mìkòòkò ne ùya naayi too ne ku lupangu.”

¹¹⁰ “Kaa,” mungàakambà, “Mukalenge, mvwijeku mùkòòkò, nànsha ciWènta ciikale cinyi!” Nwamònu anyi? Bwà ne pàälwà bufùku, ndi muswè kubwela mu lupangu lwà mìkòòkò. Kubwelamù ku Ciibi, kubwelela ku Ciibi. Yone 17:7 kaaba aka, anyi—anyì Yèyè mmwambè ne: “Ndi. . .” 10:7’s wè, Yèyè mmwambè ne: “Mêmè ndi Ciibi ku cikùmbì cyà mìkòòkò. Bònsò bààkalwa kumpàla kwànyì abu mbiivì ne banyengi, kàdi mìkòòkò kayàkabàtèeleja to. Mêmè ndi Ciibi, ku Mêmè pìikala muntu kanà yònsò ewu mubwele, yèyè neàsungidiibwè, ne neàbwele ne àpatukemu ne neàsangane byàkudya.”

¹¹¹ “Mpindyewu, ndi mutèèke kumpàla kwà èkèleeziyà ewu, pankaci pàà cikondo cyà Filàdèlèfiyà ne cikondo cyà Laòdikiyà, ciibi cyunzulula.” Kaa, nudi nucyùmvwa mpindyewu anyi? Nènku nudi balwàte tufulu twènù twà meeji bìmpè menemene ne tukwàte bikolè anyi? Tèèlejàayi mpindyewu, eci’s ncìmpè. Ndi nzwàmbila ne, cintu’s m’Bwici mu Lubwebwe, biikale ànu bènda bàpàtula bimpokoto ne kubyengeleja bìmpè. “Mêmè ndi Ciibi bwà cikùmbì cyà mìkòòkò!” Ciibi cìvwà citèeka aci ncinyi, mpindyewu?

112 Twàlukilàayi mu meei ètù. Nènku kuumukila ku cikondo cinène cyà bumpàndànjlà cyà ba-Méthodiste aci, cyàkakwàtà ditùngà ne mukenji wa dijidiibwa aci. Luther ku dibingishiibwa. Wesley kulwaye ne mukenji wa dijidiibwa. Ne ku ndekeelu wa cikondo cyà ba-Méthodistes, ndekeelu, pàakeelàci miji ne kubanga kulwa bulongolodi bunène. Nènku pàvwà èkèleeziyà kanà yònsò . . .

113 Mpindyewu tèelejàayi, aci's ncikolè. Kàdi ndi muswè bwà muntu andeejeku mwaba nànsha ùmwè mu dipumbulula dyà maalu-malonda. Èkèleeziyà nànsha umwe ukaadiku Nzambi mujuule, mujuuke mu mùshindù wa cyena Mpenta kakùyì bulongolodi nànsha bùmwe to; nènku udi ànu ne wadivwiji bulongolodi, ùmba ùfwa ne kayìku mwà kujuuka kàbìdi to. Kaa, bidimba bìdi ànu bitùngunuka ne kuvula, kàdi bwà ditàbuluja kabààkudipeta to. Ditabuluja dyà Luther kadyàkajuukakù to, ne nànsha ditabuluja dyà ba-Méthodistes kadyàkajuukakù to, nènku nànsha ditabuluja dyà beena Mpenta kadyàkajuukaku to. To, mukalenge. Bòbò kucivwija bulongolodi, cìvwà Nzambi mwambe mu bikondo byà èkèleeziyà, Yèyè “mmukine cintu aci,” dilongesha dyà beena Nikàlàwù.

114 Mpindyewu, vùlukàayi ne, katwena tupiisha muntu nànsha umwe to. Bantu bimpè mbatangàlakamù. Mikòòkò yà Nzambi yidi mu myaba yònsò ayi amu. Aci's ncilelèlè. Ncyà bushùwà. Ba-Méthodistes, ba-Baptistes, cyònsò cidìbo aci, bàdi bantu bàà Nzambi bòbò balediibwe cyàkàbìdi ku Nyumà wa Nzambi. Mbanu bàà Nzambi, kàdi malongolodi mmabàbàmbidìkile panshi. Nènku batwala mukàndà mufunda wa kùdi ba-Méthodistes baya nawù kùdi ba-Baptistes kùdi ba-Campbellites, ne bikwàbò, too ne mwikalàbo—mwikalàbo mwà kusunswisha mikàndà ànu bwà ditwà naayi eku ne eku.

115 Èyo, mwàkambà Mukalenge mpindyewu, ku ndekeelu kwà cikondo aci ne: “Mémè ki Ciibi cyà cikùmbi cyà mikòòkò.” Mpindyewu, nciibi kaayi cyàkakàngudiibwà bwà Yesù, ànu pankacìnkacì pàà bikondo bibìdi ebi? Mu cidimu cyà 1906, lwà pa dìbà dìvwa cikondo cyà ba-Méthodistes ne—ne—ne Dwight Moody ne bakwàbò abu buumuka mu cyalu adi, kulwakù ditùnkumunyiibwa dyà bantu bàpeta Nyumà Mwimpè, dyakula dyà mu myakulu ne bikwàbò kwalukilabi mu èkèleeziyà. Aci's ànu lwà, lwà mu cidimu cyà 1906, lwà mwòmò amu's.

116 Èyo, cyàkenzeka dìbà adi ncinyi? Paanyimà pàà aci cibange kulwa, katancì aka anyi, kuvwijabò Nsangilu wà kale wa Bwònsò uvwa mubwelè awu bulongolodi, mpindyewu kumwinyikabò ne Assemblées de Dieu. Nwamònu's, mu èkèleeziyà uvwa mwambàkàne awu. Kàdi cyàkenzeka mwine musangu awu ncinyi? Wàkatèèka ciibi cyunzulula, “ciibi cyunzulula.”

117 Mpindyewu twànjàayi ànu kucibala mpindyewu,

tucikwataayi ku mwâkuù ne ku mwâkù ànu mùshindù ùdiYe ucitwàla awu. Nwamònu's: "Mònaayi. . ." Twǎnjì tumònààyiibi:

. . . *muntu nànsa umwe kààkukàngaku to; . . .*

. . . *mutèèke kumpàla kwèbè ciibi cyunzulula, . . .*

118 Bìdi luseke lukwàbò:

Ndi mumanye byenzedi byèbè: mòna, ndi mutèèke kumpàla kwèbè ciibi cyunzulula, ne muntu nànsa umwe kèna mwà kucikàngakù to: . . .

119 "Ciibi cyunzulula." Cìvwa ncinyi? Cìvwa ndibuulula dyà Bunzambì butàmbe kutumbuka bwà Yesù Kìlistò: kàyì mwikàle muntu mwibìdì wa búsàtù to, kàdi mwikàle Nzambi Yèyè mwine muvwijìbwe mubidi ne musòmbèle munkaci mwètù. Nèngu dibuulula. . .

120 Mpindyewu, bu nwènù mwà kumòna, mu katanci kakesè cyanààna, twǎnjàayi kubalaku ànu ndambù too ne kwìnshi:

. . . *kucikànga: . . . ùdi ne kaadikàndà kakesè, . . . ne kwena muwile dìnà dyànyi to.*

121 Musangu wa kumpàla ùdì Dìnà dyambiibwa mpindyewu kacya ànu mu cikondo eci kale *mwab'ewu*, cyàjimija Dìnà dyàci; ki Luther kupatukaye ne dìnà dyà ne yèyè ùvwa ne mwoyi, pèndè *mufwè* (Ncyà bushùwà anyi?): "Taatu, Mwàna, Nyumà Mwimpè." Ki Dìnà dyà Yesù edi dipàtuka cyàkàbìdì, lwà pankacìnkaci pàa bikondo bibìdì ebi *mwab'ewu*. Lwà pankacìnkaci apu, "ciibi cyunzulula." Mpindyewu, ndibuulula: cìvwaYe, Bunzambì, mabuulula à Bunzambì Bwèndè.

122 Mpindyewu, aci's ki cyàkabuululaYe ku cikondo cyà kumpàla menemene cyà èkèleeziyà. Mpindyewu tàngilàayi, pàakaMumòna Yone mwimane, bitèekedi byà myèndù mwandamutekète byà ngòlò, ne Yèyè ùvwa mwimane ne byanza Byèndè byolola. Citèekedi cyà mwèndù cyà kumpàla ncyòci eci, ciibìdì, ciisàtù, ciinàyi, ciitànù, ciisambòmbò, cyà mwandamutekète, ne byanza Byèndè byolola mu mmwènekeli wa nkùrusè. Yèyè wàkamba ne: "Ndi Alpha ne Omega." Mu ngaakwilù mukwàbò ne: "Nèngiikalè wa kumutù kwà byònsò mu wa ntwadijilu, Nèngiikalè wa kumutù kwà byònsò mu wa ndekeelu." Makènkè adi àjuuka ku Esètè ne àbwela ku Wesètè. Cìvwa ncikondo cyà cilubidìle, cyà mîdimà, kàdi "Nekwikalè Bukènkè ku ibaamulòlò." Bukolè bùmwebùmwe bwà Èvànjeeliyò bwàkajuukà *mwab'ewu* ku Esètè eku musangu kampànda abu, mbukenkeshe busambwishè ne mpindyewu musangu mukwàbò ku Wesètè, "Alpha ne Omega, Ndi A ne Ndi Z." Mu byanza Byèndè! Nwacyùmvù anyi?

123 Mpindyewu, cyàkenzàYe ncinyi mu nshapità wa 1 wa Bwàkabuulwibwà? Yèyè mmubuulwile Bunzambì Bwèndè bwà kumutù kwà byònsò mu èkèleeziyà wa kumpàla, Efèsò. Ncyà bushùwà anyi? Èè, mpindyewu mònaayi. Yònsò wa ku èkèleeziyà

eyi ùdi ùpweka muneemu emu, WàkaDibuulula mu Bunzambi ànu mu mmwènekèlu Wendè mutùmbishììbwe; kàdi mu wa ndekeelu ewu, Yèyè wàkalwa Z, mwalukile cyàkàbìdì ku cibangidilu cyà mbangidilu. Nwamònu's: "Wa kumpàla ne wa ndekeelu." Cikondo cyà kumpàla, mpindyewu cikondo cyà ndekeelu, bwalu Yèyè mmwambe ne: "Mémè ndi wa kumpàla ne wa ndekeelu." Ne. . .

¹²⁴ Kàdi wèwè udi wamba ne: "Èè, aci ncyenzèke bìshi? Mmuntu kaayi wakalwa naaci?" Cìvwa ndibuulula! Bààbùngì bàà kunùdì mwaba ewu emu mbacìpete, bwalu Cyèndè ci- . . . Nèngàmbè cintu kampànda mpindyewu. Tàngilàayi! Èkèleeziyà Wendè yònsò nkòong mmwibakila pa mabuulula à Bunzambi à Yèyè mwine. Ncyà bushùwà anyi? Pawikala kùyi mwitabuuje aci to, tubuululàayi mu Maatàayi 16:18, nenùmòne mu katanci kakesè emu ne dibuulula dijimà ndyashila pa Yèyè mwine. Èkèleeziyà Wendè mujimà mmwibakila pa mabuulula à Yèyè mwine. Mpindyewu tùbangilàayi apa ku. . . Tùbangilàayi. . . twànji, lwà ku mvensà wa 14:

Pashiishe *kwambabo ne: Bàmwè bàdi bàmba ne. . . wèwè udi Yone Mubàtìiji. . .*

Lu—lukonko alu lùvwa ne, Yesù mmwambè ne:

. . .ku *myelelu yà mbù ya Césaré wa Filipòdò, ne wàkakonka bayìdì bèndè, wamba ne: Nganyi, bantu bàdi bàmba ne. . . Mémè Mwànà wa muntu ndi nganyi?*

Mvensà wa 13, ne aci's 16:13 mpindyewu.

Ki kwambò, . . .

¹²⁵ Mpidyewu tàngilàayi, s'ki mwaba wà kumpàla ùdi Yesù wàkula bwà èkèleeziyà awu, ne. . . too ne mu Bwàkabuulwibwà udi wa ndekeelu.

Ki yèyè ne: Bàmwè bàdi bàmba ne. . . wèwè udi Yone Mubàtìiji: ne bakwàbò ne, Eliyà; ne bakwàbò ne, Yelèmìyà, ne bakwàbò. . . ne—ne. . . anyi umwe wa ku baprófetà.

Yèyè ku—*kubàmbila ne* (musùmbà wònsò, mujimà awu), *Kàdi nwènù nudi nwamba ne Ndi nganyi?*

Ki Simonà Peetèlò kwandamuna e kwamba ne: Wèwè udi Kilistò, Mwànà wa Nzambì udi ne mwoyi. (Kaa, ekèlekèlè!)

Ki Yesù kwandamuna e kumwambila ne: Udi mubènèshùbwe, Simona—Simona Baayoona: . . . mubidi ne mashi kî mbidì bikubuulwile eci to, kàdi Taatù wanyi udi mu dyulu.

¹²⁶ Kaa, ekèlekèlè! "Kacya kùtukù mwànji kupetela eci ku sèminère kampànda to. Kakùvwa mungà mùshindù wùkaadiku wèwè ewu mupete eci to, Simonà, mwànà wa Yona; mùshindù

ùmwèpelè wùdiku wêwè mucipete, ùvwa nku dibuulula dyà nyumà òwà dikubuulwila difùmina mu Dyulu ne Mémè ki Yéyè awu.” Yesù wákamba ne: “Nwênù kanùyì biitàbùùje ne Mémè ki Yéyè awu to, nenùfwe mu mpèkaatù yènù. Mémè ki Yéyè awu!”

...Ndi nkwambila...kùdì wêwè, ...wêwè udi Peetèlò, ... pa lubwebwe elu Nèngùbakilèpu èkèleeziyà wanyì; ne biibi byà ifernò kabyèna mwà kumutàmba bukolè to.

¹²⁷ Ncinyì aci? Cyà nyumà! Cyà nyumà! Bulelèlè bwà nyumà! Dìyì dyà Mukalenge!

¹²⁸ Mpindyewu, tudi tusangana ne mu dibuulula dinène edi òwà Nzambi mufile kùdì Èkèleeziyà ewu, mu matùkù à ndekeelu aa, òwà Nzambi mutùme ne muDibuulwile Yéyè mwine “Ciibi cyunzulula” aci *pankaci* pàa bikondo bibìdi abi. Kacivwa mu cikondo cyà—cyà Laòdikiyà to, anyì nànsha mu cikondo cikwàbò *eci* to (cikondo cyà Filàdèlèfiyà aci), kàdi cívwa *pankaci* (ditentangana adi) bwalu kùdì...Nèncijaadike mu katancì kakesè kumpàla eku, nènku nènúcývwe, nudi numòna’s. Netùcibanjijè, cyà bushùwà menemene bwà kanùpangi mwà kuCimòna to, panwìkalà ànu baswè kuCimòna, nwamònu’s. Èyo.

¹²⁹ Mpindyewu, dibuulula dyà Yéyè mwine ki mwaba ùdìYe mwibàkile Èkèleeziyà Wendè. Mbanganyì bàdi bàmanye ne aci ncilelèlè, mpindyewu? Yéyè wàkii bakila Èkèleeziyà Wendè pa dibuulula dyà Yéyè mwine. Èyo. Mpindyewu cyàkambaYe ncinyì? “Muntu nànsha umwe kèna mwà kucikànga to!”

Ndi mumanye byenzi byèbè: mòna, ndi mutèèke kumpàla kwèbè ciibi cyunzulula, ...

¹³⁰ Ncinyì cidì “ciibi cyunzulula”? Dibuuludiibwa dyà Bunzambi butàmbe kutùmbuka bwà Yesù Kilistò! CyàkambilàYe Èkèleeziyà Wendè wa kumpàla kaaba aka ncinyì, kale mu cikondo *eci*? Wákamba ne: “Ndi Ewu wàkadikù, udikù, ne ulwàwa awu! Mémè ndi wa kumpàla ne wa ndekeelu! Mémè ndi wa Bukolè bwònsò!” Yéyè mmucyàmbè misangu yisàtù mishiilàngàne, mmuDìvwije Bunzambi mu èkèleeziyà wa kumpàla *ewu*; kumpàla kwà kubwelaYè mu cikondo cyà ndekeelu cyà èkèleeziyà, Yéyè kwamba ne: “Ndi mutèèke kumpàla kwèbè ciibi cyunzulula.” Nwênù baswè kumòna Dibuulula, s’ki Dyòdi edi, mwaba ùvwaYe mufwànyine kwibakila Èkèleeziyà Wendè. Ne mùshindù wùmwèpelè wùvwàYekù mwà kwangatulula Èkèleeziyà Wendè, ngwà kumwaluja ku dibuulula dyà cidìYe. Bulelèlè!

¹³¹ Tàngilàayi! Pààkenzà Abraham cipungidi, anyì pààkenzà Nzambi cipungidi ne Abraham, ditùkù dyàkambàye adi ne: “Bintu ebi nebìikalè bìshi, ne múnkàadi mukùlàkàji emu? Ne mupyànyì wanyì umwèpelè ùdi—ùdi musadidi wa ku Damàsèke

ùndi nendè ewu's, Eliyèzà." Yèyè ne: "Nkààdi mununu, ne Wèwè wàkandaya mwànà. Neucyènzè munyi? Mmunyi mwenjiwbaci?"

¹³² Kàdi vùlukàayi ne wàkaya mu tulù, tulù tukolè kumukwàtatù ànu mutùtu tükwàta muntu yònsò ewu emu; lufu's. Nènku pashiishe kumònaye, ci—cikùtù cyà kapyà cifwiima mwishi cipita kumpàla kwèndè aku; ngènzàmpèkààtù yònsò mmukumbanyine kuya mu iferno. Ùvwa mushipè nyama (lukùngùlù lwà ngombe), dishinà dyà mbuji ne cimpàngà cyà mùkòòkò, ne kamàndànkùci ne nkudimba. Kààkapandululaku kamàndànkùci ne nkudimba to. Nènku dībà adi's ke Bukènkè bukesè butòòke ebu kupitabù kumpàla aku, nènku bwàtwa kumpàla bwàlukila pankacìnkaci pàà bipese byà nyama abi, ùshìndika cipungidi ne Abraham.

¹³³ Mpindyewu, mu Japon mwàmwa, byòbi byènzèke ne kwikalè mwena Japon kaaba aka, nudi bamanyè mùtùbo bènza cipungidi mu Japon anyi? Bātu bààsangana mukèlè pambidi. Bàngata kàsù kakesè kàà mukèlè, ne bàsòmba mwaba awu, bààkula ne: "Nèwenze *cikampànda* anyi?" "Èyowà, nèngènzè *cikampànda*." Pashiishe bènza cipungidi ne bàngata ndambù wa mukèlè ne bàwàsangana, bwalu mukèlè ùtu mulaminyinyi, nwamònu's. Èyo. Bàdi bààsangana mukele pambidi, aci's ncipungidi.

¹³⁴ Mu Àmèrikè, mùshindù utùtù twenza cipungidi mwab'ewu, tutu twamba ne: "Èè, nèwenze cintu kampànda anyi?" "Nèngènzè cintu kampànda." Nènku katancì aka, tudi tulabulangana ku cyanza ne: "Ntapishe eku's wè!" Nènku aci's ncipungidi.

¹³⁵ Kàdi, ku mubàndu kwàka, mùshindù ùvwàbo bènza cipungidi, bàvwa bàfùnda cintu kampànda. Nènku bàvwa bàfùnda mukàndà wa dyumvwangana, ne bàshebeya nyama, mu cikondo cyà Abraham. Bàpanda nyama awu bipese ne biimana munkaci mwàbi; bàfùnda mukàndà wà dyumvwangana awu, ne bàwùpasula mùshindù *awu*. Ewu wàngata cipese cìmwè, ne mùngà cikwàbò. Ki pashiishe benza mucipù ne "mibidi yàbò yìkalè bu yà nyama mufwè ewu bóbò bapangile bwà kuneemeka dyumvwangana edi." Nènku mpindyewu mùshindù ùmwèpelè ùdi mukàndà wà dyumvwangana ewu mwà kwikala. . . Kwèna mufwànyine kuwùtentulaku to. Bikèngela wàlukile ànu mùvwàwu menemene amu, pàdibu bàwùtwangaja.

¹³⁶ Mpindyewu, ncinyi cìvwà Nzambi ùleeja Abraham ne ncìvwàYe mwà kwenza aci? Ne Yèyè ùvwa ne cyà kwangata Dimiinu dyà Abraham, kuumukila ku Izàkà too ne ku Yesù, ne Wàkamubandisha ku Kàlvariyo ne kwòkò aku Wàkamupanda bipese bibidi. Kupanda kupatula Nyumà munda Mwèndè, kumupatula mu mubidi awu, Wàkajuula mubidi ne kuwùtèèka ku dyàbalùme dyà Mutàmbe bunène wa mu Dyulu, ne kwaluja Nyumà Mwìmpè kùdi Èkèleeziyà. Ki cipungidi cyà Nzambi aci's, kuCipanda bipese bibidi: tudi ne Nyumà, Yèyè ùdi ne mubidi.

Nènku pààtwànganàbi pàmwè, Nyumà ùvwa munda mwètù awu utwilangana Nendè bu Mukàji-musèla. Amen. Kakwèna dingumba nànsha òm̀wè d̀d̀d̀i diswikilaKu to nànsha kakesè. To, mukalenge. N'Dilediibwa d̀d̀d̀i kadiyi disopakaja, dyà Nyumà Mwímpè. Kwajiki. Ki cipungidi ncyòci aci.

¹³⁷ Mpindyewu, mpindyewu tudi tusangana ne Yèyè wàkamba ne: “Ndi mutèèke kumpàla kwèbè ciibi cyunzulula.” Nènku nànsha malongolodi makwàtakaja kùd̀i bantu b̀ng̀i kaayi majuuke, anyi m̀ng̀umba, nànsha mene biibi byà iferno kabyèna mwà kuCikanga to. Mùshindù ànu ùmwèpelè wa kuCitàmba, kushààla aci to, pa Cyòci aci. Kwajiki. Kwèna mwà kushààla wa ku Cyòci aci to, pa ǹnku bikèngela wikale mulediibweMù. Cyà bushùwà. Pa ǹnku kakwèna muntu nànsha umwe udi mufwànyine kwimanyika Mukenji wa Buzambì bwà kumutù kwà bwònsò awu ne dibàtiiza dyà mu D̀nà dyà Yesù Kilistò adi to. Biibi byà ifernò kabyàkuWutàmbakù bukolè to.

¹³⁸ Wèwè udi wamba ne: “Wàmanyi bishi ne nCilelèlà?” Cidi menemene ànu ne D̀yì, ne muntu mukwàbò nànsha umwe kèna mwà kwambaku cintu nànsha cimwè pa Cyòci aci to. Menemene! N'D̀yì. Kakwènakù mwaba nànsha ẁm̀wè ẁkaadiku muntu nànsha umwe mubàt̀ììbwe mu d̀nà dyà “Taatu, Mwànà, ne Nyumà Mwímpè to.”

¹³⁹ Pòlò Munsantu munène ewu, mwanjèlò wa Efèsò, wàkatùmina muntu ne muntu uvwa kàyi mubàt̀ììbwe, nànsha wèwè mubàt̀ììbwe b̀shi, pawikalà kacya kùyikù mwanjì kubàt̀ììbwa mu D̀nà dyà Yesù Kilistò, wàkakutùmina d̀yì bwà kulwa kubàt̀ììbwa cyàkàb̀d̀i mu D̀nà dyà Yesù Kilistò. Wàkamba ne: “Mwanjèlò wa mu Dyulu yèyè mulwè mulongèshe cingà cintu, èdiibwe mulawu.”

¹⁴⁰ Pa ǹnku nudi mwà kumòna cidi mwanjèlò udi ulwa mu matùkù à ndekeelu aa, m'Mukenji wa mùshindù kaayi wikalaye naawù pàapatukaye. Tudi mwà kwikala tumulongolwela mwaba. Kàdi nyàwù nwanwabila, pàalwaye, yèyè neàyiishe dibatiiza mu D̀nà dyà Yesù Kilistò. Wèwè kùyi mucitàbùùje to, ulwe màalabà dilòlò bwà nkuleeje mu Mifundu. Ncyà bushùwà ne Yèyè neàyiishe dibatiiza mu d̀nà dyà Yesù! Ne ditengudiibwa dyà mwoyi, ne bishimà byà Nzambì, ne byenzi byà bukolè ànu mwàkenzàbo mu Ditùkù dyà Mpenta amu. Dibenesha dyà Mpenta dyà ku cibangidilu menemene nedyàlukile buludi kùd̀i kasumbù kakesè kàà bashàadile bwà kuya naakù dyàmwamwa. Mukàndà wà dyumvwangana awu newùshaale menemene ànu mùvwàwu pàakapandiibwawu ku cibangidilu. Kaa, ndi muMunange! Ndi ne disànkà dyàb̀ng̀i, disànkà dyàb̀ng̀i. Ncyèna—ncyèna mwà kubyàmba patòoke to. Ndi ne disànkà dyàb̀ng̀i dyà kwamba ne ndi umwe wabò. Ndi ne disànkà dyàb̀ng̀i!

¹⁴¹ Mvw'a kujingaku bwà b̀nà b̀ètù b̀nsò kwikalabò

mùshindù awu. Mvwa ànu njinga ne ngáfikishakù bàna bèètù bàà balùme ne bàà bakàji bàdi pambèlu apa aba, balùnda bàànyì bàà musinga mukolè bàà pa buloba ebu, ku dimòna cintu cinène eci. Ndi—ndi—ndi mufwànyine, ndi mufwànyine kwikala muswè, dilòlò edì, Nzambì mmumanyè cyòci eci. Ndi ne mwànà mukesè wa balùmè, Joseph, wa dikolesha; ne mwànà wa bakàji mutekète, Sarah ne Rebekah; ne mukàjàànyì mulenga kumòna úndì ngumvwa bibi bwà kushiya ewu; kàdi bu ne mvwa mumanye ne bàna bèètù bàà balùme bàà dyàmwà-...bantu bàndì mumanye pa buloba ebu, mbafwànyineku kwitaba Cyòci aci ne kuCùtabuuja, ne kuujiibwa ne Nyumà Mwímpè, ndi mufwànyine kwikala mudilongòlòle bwà kuya mpindyewu mene. Ncyà bushùwà menemene. Nwamònu anyi? Kaa, ngikalakù ànu mwà...kàdi kwena mwà...Wèwè wakula ne kalolo, bàdi beela meeji bu ne udi uteeta bwà kubiitabuujiya cintu kampànda's. Nènkù—nènkù kùdi cintu ànu cimwèpelè cyà dyenza, nkushààla ànu ne Dìyì kàdi kudìpoopela musonso ànu menemene. Nènkù aci's ncyà bushùwà menemene, shààlaayi ànu naaDì. Kaa, mùshindù mwine wùndì muMunange's wè!

¹⁴² Dibuulula dyà Yèyè mwine, Buzambì Bwèndè bwà kumutù kwà bwònsò abu. Cinyì, Yèyè wàkacyenza anyi? Ncyèna ànu mwà kwanji kuBùshiyakù to, nànsha nànkù. WàkaBùbuulula mu Èkèleeziyà ku Efèsò. Ncyà bushùwà anyi? Nènkù apu's mpààkabwayika Bukènkè musangu wà kumpàla bwà kukenkesha, Bukènkè bwà beena Kilistò. Ncyà bushùwà anyi? Cikondo cyà Nyumà Mwímpè cyàkabanga ànu mu Efèsò *emu* mene.

¹⁴³ Ki mupròfetà kwambaye ne: “Nekùlwe ditùkù diikala kadiyì mwà kwikala ní mbufùku ní mmundaamuunya to, kàdi ku ibaaumulòlò Bukènkè bývwa mwà kwalukila cyàkàbìdì.” Nudi nucimòna anyi? Nwamònu's. Nwamònu's, ditùkù edì dyà dibwicidile, ditangalake myaba yònsò, byònsò bìdì bibwicidile ebi (malongolodi ne bikwàbò byònsò); kàdi mu matùkù à ndekeelu *emu*, lwà kwìnshi eku Yèyè úvwa mwà kuteeka ciibi cyunzulula aci. Yesù wàkamba ne: “Mèmè ke Ciibi aci's.”

¹⁴⁴ Nukààdikù baMuumvwè wàmba ne: “Ndi ciibi. Ndi njila, Bulelèlè, ne Bukènkè anyi?” Nwamònu anyi? Nukààdikù baMuumvwe wàmba ne: “Mushikù wà mbelu mmubùmbàkane, ne njila mmubùlákane anyi?” Nukààdikù bamòne mùvwà mwaku *mubùmbàkane* awu ufùndiibwa anyi? M-u-b-ù-m-b-à-k-à-n-e, màyi. *Strait* ùdi umvwija “màyi,” mufùnda mùshindù awu. (M-u-b-ù-m-b-à-k-à-n-è, nwamònu's.) *Mubùmbàkàne*, “Màyi's ki njila. Nènkù màyi awu ki ciibi, ne njila mmubùlákane.” Màyi awu ncinyi? Mushikù wà mbelu, ciibi. Nwamònu's, bwà kukàngula. “Mu Dìna dyà Mukalenge Yesù ki mùdì njila, kupicila ku màyi. Mushikù wà mbelu mmubùmbàkàne, njila mmubùlákàne, ùdi...” Yesù... “Màyi nciibi, mu Dìna dyà Mukalenge Yesù, bwà kubwela.”

145 “Nyingàlalaayi muntu ne muntu wa kunùdì nùbàtiijiibwe mu Dinà dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatu yènù nènku nenùpete, panùdì nutàngila ku Kàlvaryò apu, dipà dyà Nyumà Mwimpè. Bwalu mulayi wùdì kunùdì ne kùdì bânà bèènù balela.” (Bàmwè bàà kùdìbò bàakamba ne: “Bivwa ànu bwà bàpostòlò.”) “Bwènù nwènù ne bwà bânà bèènù balela, ne bwà aba bàdì kulekùle, mu búngì bwònsò mene bwàbàbiikila Mukalenge Nzambì wetù abu.” Aci’s—kwajiki. “Mu búngì bwònsò bwàbàbiikila Mukalenge Nzambì wetù abu.” Mulayi wùdì kùdì muntu yònsò, bu wêwè mwà kulwa mùshindù wùm wèwùm wè wùdì kabèji kàà bwanga aku kàbadiibwa. Ncyà bushùwà.

146 Kwambi ne: “Èè, mémè’s nêndifindile eku nùnkù’s.”

147 Kuvwa muntu musangu kampànda wakadifindamu, nudi bamanyè’s, ne mukabwele mu mùshindù mukwàbò. Nuvwakù bamanyè aci anyi? Nukààdikù babalè lusumwinu lwà cyòci aci anyi? Kùvwa muntu mudifindamu ne mukafike mu mùshindù mukwàbò. Mpindyewu, ku mubàndu eku, pàvwàbò—pàvwabo ku didyà dyà dibanjì. . . Netùcyàngatè mu dindà: ku Didyà dyà Dibanjì, mùshindù wàkabwela muntu awu’s. Netùteete, bwà kwangata aci mu dindà. Mwà muswè kucyàmba mpindyewu, kàdì ndi ncilekela ànu. Mu dindà: mùshindù wàkabwela muntu awu mu mwaba awu ùfumina ku Didyà dyà Dibanjì. . . anyi, bwà Didyà dyà Dibanjì.

148 Èyo: “Mushikù wà mbelu mmubùmbàkàne, njila mmubùlákàne.” Màyi’s ki ciibi, cibweledi cyà kwà Mukalenge Nzambì.

149 “Ndi mutèèke ciibi cyunzulula. Ndi ne nsapì ayi. Mémè ki umwèpelè udi mwà kucikangula, Mémè ki umwèpelè udi mwà kucibuulula, Mémè ngudi ne nsapì ayi.” Ncyà bushùwà anyi? “Kakwèna muntu nànsha umwe udi mwà kulwa kùNdi pàdì Taatù Wanyi kàyì mumukòke to, ne bwònsò bàdì Taatù muMpèèshe nebàlwe kùNdi.” Muntu nànsha umwe kèna mwà kusùngidiibwa to ànu ku Yesù Kilistò. Ki nku èkèleeziyà kampànda, bulongolodi kampànda, mwepiskòpò kampànda, pààpa to, ànu ku Yesù Kilistò. Yèyè ngudi ne nsapì, Yèyè ki umwèpelè udi mwà. . .Nsapì yà cinyi? Davìdì, Bukalenge bwà bidimu cinunu bùcìlwalwà mwikalàYe mwà kushikama pa nkwasà wa butùmbi wa Davìdì. “Mémè ndi ne nsapì yà Davìdì, Nèngùnzululè ciibi eci ne muntu nànsha umwe kèna mwà kucikànga to. Muntu nànsha umwe kèna mwà kucikàngula to pa kuumusha Mémè, ne muntu nànsha umwe kèna mwà kucìNkangila to.”

150 Bidi mwà kwenzeka munyi? Mmunyi mùdì muntu kanà yònsò ewu mwà kumanya ne Yèyè ùdì Kilistò pàdìYe kàyì muDìbuulùlè kùdiye? Nwamònu’s, Yèyè ùdì ùDìbuulula, Ùdì ne nsapì. Ùdì mwà kucikàngula anyi kucilekela nàka. Nwamònu anyi? “Ndi

ne nsapì yà ku ciibi aci. Mémè ndi Ciibi. Mémè ndi Njila awu. Mémè ndi Bulelèlà. Mémè ndi Bukênkè.” Kaa! “Mémè ndi Alpha. Mémè ndi Omega. Mémè ndi wa Kumpàla ne wa Ndekeelu. Mémè ndi Taatù. Mémè ndi Mwànà. Mémè ndi Nyumà Mwímpè. NDI! Ki nne ‘mvwa’ anyi ne ‘nèngiikalè’ to. NDI MÛNDÌ AWU, aci—aci ncikose bwalu bwònsò nkòong. NDI, kí ne ‘mvwa’ anyi ne ‘nèngiikalè’ to. NDI, mbwena kwamba ne ‘bwikadi bùdi ne mwoyi bwà Cyendèlèlè.’ Nwamònu’s, NDI! Uvwàku misangu yònsò, wikalàku misangu yònsò, ndi mpindyewu ànu mûmvwaku misangu yònsò ne mungìikalaku misangu yònsò.” Nwamònu’s, Yèyè—Yèyè ùdi ànu NDI!

¹⁵¹ Ndi ne nsapì yà Davidì bwà bukalenge ne: “muntu nànsha umwe kèna mwà kucikànga to.” Mvensà wa 7 ùdi ùjaadika aci, èyo, ne Yèyè ngudi ne nsapì yà Davidì ayi ne: “Muntu nànsha umwe kèna mwà kukànga to!”

¹⁵² Mpindyewu twánjì tumònààyiibi cìdi cintu cìdi cìlondà, lùkàsàlùkàsà:

. . . bwalu wèwè udi ne dikàndà dikesè, . . .

¹⁵³ Kaa! Ngwàmbila kasùmbù kakesè kàdì kwìnshi eku aka ne: “Udi ànu ne dikàndà dikesè mpindyewu.” Aci cìdi cyumvwija cinyi? Byenze ànu bu mùdì mufwè, wenza bu udi udìnyukula, wàlukila ku mwoyi, ubiikulula ndambù, wàlukila ku mwoyi. Udi mupàtuke mu twitabàayi mifwè yà kale ayi ne bikwàbò byònsò, udi mutwàdije kwalukila ku mwoyi ndambù ndambù, udìnyukusha, mwenze bu udi utàbuluka’s. “Udikù ne dikàndà dikesè, kàdì Ndi mutèèke ciibi kumpàla kwèbè aku mpindyewu.” Mbenze ànu bapatuka mu—mu bwena Luther ne bwena paapà, ne tusùmbù tukwàbò twònsò atu, ne—ne bwena Méthodiste ne bikwàbò byònsò, Yèyè kwamba ne: “Ndi mutèèke ciibi kumpàlà kwèbè, mpindyewu udi ne dikàndà dikesè, ciwenzà naadi ncinyi’s? Ncitéèkìibwe kumpàla kwèbè, udi mwà kubwela anyi kupàtuka, anyi cyònsò cyùdì muswè aci’s. Ciibi ncitéèkìibwe kumpàla kwèbè. Udi ne kaadikàndà kakesè, wenda ànu ulwa ku Mwoyi, ucìdi wèwè ànu ubangìlakù.”

¹⁵⁴ Ki mùvwabi ne èkèleeziyà wa ku cibangidilu. Mònaayi ne kundekeelu kwà cikondo cyà Laòdikiyà, mmwalukile cyàkàbìdi ku byenzedi. Mpindyewu bu nwènù mwà kumòna lwà mwab’ewu, bwà—bwà kuleeja ne èkèleeziyà ewu ùdi pankacìnkacì pàà yìbìdì eyi’s. Nwènù bakabwele mu cikondo cyà Laòdikiyà, anyi mu Cikondo cyà Èkèleeziyà wa Laòdikiyà ne: “Ndi mumanyè byenzedi byèbè,” ànu kundekeelu menemene kwà cikondo cyà Laòdikiyà aku’s. Cìwva ncinyi? “Byenzedi byèbè, ne nkwasà udi Sàtaanà usanganyiibwa.” Nkwasà wa Sàtaanà ùwva cinyi? Nwamònu’s, mwàlukile cyàkàbìdi buludi mu dìngumba.

¹⁵⁵ Nwènù beena Assemblées de Dieu, ne beena Mpenta bàà ba-Unitaires, ne beena Église de Dieu! Kaa, kanwènaayikù numòna’s, bàna bèètù, cinùdì benzè aci anyi? Nudi baalukile

buludì ku cintu cìwà Nzambì mukìne aci, bakòsòlòle bwânà bwètù. Tàngilààyì beena Assemblées de Dieu, bàmwè bàà ku bantu bàà batàmbe bulenga bàà pa buloba bàdi mu Assemblées de Dieu amu's. Tàngilààyì église pentecôtiste unie, ànu balenga banùkaadiku batuutakèèna naabu kacya bàànùlela. Tàngilààyì mu église de Dieu. Nènku ànu bwà malongolodi awu, bàdi bàkòkangana ne bàdilakana ne bàkòkangana muntu ne mukwèndè, ne bàbìkilangana ne “ntulùme twà tubangu-nyuunyi” ne “meenà à nkose.” Mòna's, s'mbyà bundù be!

¹⁵⁶ Cintu cìmwèpelè cìtù Nzambì ukina “nkusansa dibenga kupetangana munkacì mwà beena muntu.” Nènku aci's cilelèlè. Kàdi òwò malongolodi awu's ki àtù àcyènza, àsansa dibenga kupetangana munkacì mwà beena muntu. Bìvwa bìkèngela twètù kwikala biimane pankacì apu twamba ne: “Tudi bàna bàà muntu!”

Twètù katwèna bakòsòlòke nànsha,
Tudi bònsò Mubidi ùmwè;
Ùmwè mu ditekemena ne Dilongesha,
(Dilongesha dyà Bible.)
Ùmwè mu dinanga.

¹⁵⁷ Ntu munange musambu wa kale awu wà ne: *Ndàayi Kumpàla, Māsàlaayi À Kilstò*. Èyowà's, mukalenge.

¹⁵⁸ Ndekeelu wa beena Laòdìkiyà, baakalukila cyàkàbìdì ku byenzedi, anyì màngumba à beena Mpenta àkaalukila ku òngumba. Twàngatàayi mvensà wa 15. Ndi mwab'ewu ne: “Mvensà wa 15 wa Bwàkabuulwibwà 3.” Nènku tùmònaayibi ní kî ncyà bushùwà, mpindyewu. Bwàkabuulwibwà 3, ne—ne, anyì, twánjì tùmònaayibi ní ndi mufunde cyòci aci bìmpè. Bwàkabuulwibwà . . . Kaa, to, to, mvwa—mvwa mutùpàkàne, mvensà wa 15. Mmvensà wa 15 wa nshapità umwèumwè ewu, udi uleeja cintu cìmwècìmwè aci mwaba ewu. Èyowà, uh-huh:

Ndi mumanye byenzedi byèbè, bwà ne kwèna ní nku mashika ní nku luuya to: . . .

¹⁵⁹ “Ndi mumanye byenzedi byèbè.” Byàkaleeja ne bàvwa baalukile cyàkàbìdì ku cintu cyà kumpàla aci. Baalukile ne makàndà àbò ne baalukile ku màngumba à beena Mpenta awu's. Mvensà wa 15 wa—wa nshapità umwèumwè awu. Èyo.

¹⁶⁰ Pankacì pàà bikondo bìbìdì abi bààkapeta dikàndà dikesè, pankacì pàà bikondo bìbìdì byà cikondo cyà dilongesha dyà cyena màngumba cyà beena Nikàlàwù. Mpindyewu, pààkenzà ba-Luthériens kaaba aka, kwalukilabò buludì mu cyena Nikàlàwù, ne bèèpiskòpò banène bàà batàmbidile ne bakwàbò abu. Pashiishe kí kulwaku Wesley, kuteekabo mwepiskòpò mutàmbidile wa ku Canterbury ne banène bwònsò bashiilèshiilàngàne abu, bwònsò abu mu maèkèleeziyà ne bikwàbò mu—mu cikondo aci. Pashiishe lwà apa mu beena Mpenta emu, bàdi bàalukila buludì ku cintu cìmwècìmwè aci,

ku màngumba àbò ònsò à manène awu, ku dilongesha dyà beena Nikàlàwù. Kàdi pankaci pàà bikondo bibidi ebi Yèyè wàkakàngula ciibi ne kupà èkèleeziyà dikàndà dikesè bwà kupetululula mwoyi ndambù mu mùshindù wà kunyukushaye mutù wèndè, kwelaye mèsù pambèlu kule kwàka bwà kumòna ne mpenyi pàkaadiye, bwà kupeta dibuulula. Ukùdimuka, bwà kumònakù cintu kampànda (ùvwa mufudisha myeyelu, nudi bamanyè's), kàdi dyà kààleelù ewu anyì, kubangaye kunyùkusha mutù wèndè ne kukènzakana ne kunyùkusha mutù wèndè.

¹⁶¹ Byôbi biine, mvwa munkaci mwà kulòòta cyòci aci makèèlèlè dilòòlò awu. Charlie, mvwa ndyambidila mùmvwà mwàse nshìndi ku cingoma; mumutòlòle pa ditàmbà dyà mucì adi. Ki mèmè kumòna mukàji kampànda mununu mwaba awu. Kaa, ùvwa mumfiikile munda cyà dikèma's, ùvwa ne cyà kulwa, bwà kunkwàta. Nènku nshìndi ewu ùvwa ne kanshinga kakesè katòòke kamunyungulukile mu nshingù. Ke kakwàcikwètù aku kudyàdija mwaba awu ne kunyùkusha mutù wàkù awu misangu bu yìbìdì anyì yìsàtù ne kungoosha dísù, kàdi kushoonya lubilu lwèbè lwà dikèma ne mwàkù mwònsò, kwalukila buludi mu diitu.

¹⁶² Nudi bamanyè's, ne mukàji mununu awu mmufwanyine kuumvwija ne ng'èkèleeziyà. Ki mmwòmò anyì? Kuteetayè kundyata, mèmè kumubafuka mu mùshindù kampànda's. Nènku. . .Kàdi, kaa, ànu kaabukènkè kakesè cyanààna, kàdi kakumbàne bwà kumanyakù bwà—bwà. . .Ndi mumanye ne ngankapweka ne mùsèèsù awu kàdi ùvwa mwà kuncyàmakeena kuntwaku, nènku mèmè kukùdimuna Ford wanyì awu ne lùkàsà lwònsò; bàvwa ne ditempu diswikila paanyimà pèndè apu, kutapa cibènda cyèbè cyà njàjàmà, kwangata njila mukwàbò, bwà kwepuka bwà ne kampecìku to. Mèmè kudyèla pafiike kuya.

¹⁶³ “Mpindyewu, nudi bashààla ne kaadikàndà kakesè, nànkù nudi baswè kukwàta mudimu ne dikàndà edi bwà kukoma nyimà bulelèlè ku màngumba àbìdì awu.” Nukaavwaku bamòne aci anyì? “Balamè Dìyì Dyèndè!” Tàngilààyi mvensà udi ulonda awu apa mpindyewu:

. . .udi ne *kaadikàndà kakesè, ne udi mulame dîyì dyànyì, . . .*

¹⁶⁴ “Mulame Dìyì Dyànyì,” ki mùshindù ùdìbo bapete dikànda dyàbò awu's. Ki mùdìbo bapete dibuulula dyàbò. Ewu mene wàkashààla mukwàte ku Bible pàvwa Luther mufunde Bible apu, ki kutungunukaYè ne mu cikondo cyà Wesley ne bikwàbò, bôbò kukwàtaKù ne kulama Dìyì; ne kumòna dibuulula dyà Yesù Kilistò mwikàle Nzambi muvwijìbwe mubidi munkaci mwètù, ne dibàtiiza dyà mu màyi mu Dìnà dyà Yesù, ki kubwelabò buludi munda mwèndè. Ki bwalu mbwòbù abu's. Dìbà adi bôbò—bôbò kupeta Dìnà Dyèndè. Nwamònu anyì? Mòna's, s'mbitòòke ànu tòò. . . bitàmbe kutòòka

kupita kubala kwà cibejibeji. Nwamònu anyi? Ànu... Nènkù kanwèna mwà kucivilaku to, bwalu ncyôci eci ànu apa mene's. Anjaayibi kudifwànyikijila ànu mu Bible emu, kàdi's ncyôci eci ànu mwab'ewu, nènkù tudi ne... S'mbwalu-bulonda. Ànu mwab'awu menemene's ki wàkabangila èkèleeziyà wa Mpenta ne wàkapetelaye dînà dyèndè adi, lwà mu cidimu cyà 1908, cyà 1910, cyà 1912, lwà mwaba kampànda awu, kubangaye kutwà cìmpìngà.

165 Mpindyewu, èyo:

...kàdi kwèna muvilè dînà adi to... kwèna muvilè dînà dyànyì to.

166 Mpindyewu, mémè ntu munange aci. Ùdi ne—ùdi ne nsapì ya Davidi mpindyewu, Yèyè ùdi mwà kushàala mukwàte ku Dìyì Dyèndè ne—ne kukubweja mu Bukalenge. Dînà Dyèndè dikaavwa dibuulùdiibwe. Bààkapàtuka mu èkèleeziyà uvwa ne “dînà dyà ne mbafwè adi,” nènkù mpindyewu kubwelabò mu èkèleeziyà udi ne Dînà awu, mbwena kwamba ne, udi ne Mwoyi. Nwamònu anyi? Pàtukàayi mu bafwè: “Taatu, Mwànà, ne Nyumà Mwîmpè.” Dînà dyà “Taatu, Mwànà, ne Nyumà Mwîmpè,” aci kaciyena nànsha cyumvwika to. Nwamònu's, ndifidiibwe mwaba awu bwà dibuulula kampànda. Mukàndà Wèndè mujimà mmufùnda mu dibuulula. Ki cìdiwu, Yèyè ùdi ùDibuulula.

167 Mpindyewu Yèyè mmwambe ne: “Ndàayi nukabàtiize bantu mu Dînà dyà Taatu, Mwànà, ne Nyumà Mwîmpè,” Maatàayi 28:19. Mpindyewu, dìmwè dyà ku mènà awu diwàkwàtà naadi mudimu ki dyèpì's? Mpindyewu, ciibùngi cyà ba-trinitaires bàdi bàbàtiiza ne: “Mu dînà dyà Taatu, mu dînà dyà Mwànà, mu dînà dyà Nyumà Mwîmpè.” Aci kaciyena nànsha cyà mu Mifùndu to. Konkàayi muntu kanà yònsò ewu. Mònaayi ní kabyèna... Cidi mu *dînà*, ku bùmwe, kî *mmènà* to. *Dînà!* Dînà dyà Taatu ne Mwànà ne Nyumà Mwîmpè. Nwamònu anyi? Èyo. Taatu kî ndînà to; Mwànà kî ndînà to; Nyumà Mwîmpè kî ndînà to. Pa nànkù nciyini aci? Cintu kampànda cifwè! Kakwèna dînà nànsha dìmwe ku cyôci aci to. Kàdi ku myànzu mifwè ayi... .

168 Ku Mwoyi wa Kilstò, nkudici cibuulula. Nènkù Peetèlò ùvwa ne cyà kwikala ne... Ùvwa mwimane mwaba awu mene ne nsapì yà—yà Bukalenge bwà mu Dyulu mu cyanza cyèndè, ne Bukalenge's n'Nyumà Mwîmpè; milembèlèja ku luseke lwèndè, nsapì yà Bukalenge ayi. Mu ngaakwilù mukwàbò, dibuulula, bwalu Yesù ngwàkamwambila. Kaa, mwanèètù, kanwènaayikù numòna aci anyi? Peetèlò ng'ewu uvwa mubènèshilbwè ne dibuulula dyà Bulelèlà adi. Nènkù ki yèyè awu mwimane mwaba awu mene, ki kuumvwaye Yesù wàmba ne: “Ndàayaaku, nukalongeshè bàà mu matunga ònsò, nubàbàtiiza mu Dînà dyà Taatu, Mwànà, ne Nyumà Mwîmpè.”

169 Peetèlò kukudimuka e kwamba ne: “Mukalenge, ncyà bushùwà ne ndi ne nsapì ayi mwab'ewu. Ndi ne dibuulula dyà

cìvwà cyôci aci cyùmvwija, bwalu ndi mumanyè ne Taatù kí ndínà to, Mwánà kí ndínà to, ne Nyumà Mwímpè kí ndínà to, kàdi ndi mumanyè cìdi Dínà adi.” “Pa nàнку ndi nkubatiiza mu Dínà dyà Mukalenge Yesù Kilstò.” Amen. Yoyòyò! Ncyà bushùwà.

¹⁷⁰ Mpindyewu, mbyenze ànu bu ne uvwa ubala bwalu-bulonda bwà dinanga. Nènku wèwè. . . Ki mukàndà wà ndekeelu wà Maatàayi, citùpà cyà ndekeelu cyà Maatàayi. Wèwè mwangule bwalu-bulonda bwà dinanga, bàmwè bàà ku nwènù bainàbànà. . . Ndi mumanyè ne kanùtu nucyèza to, ncyà bushùwà ne kanwèna bafwànyine kucyèza to; to, to. Nwamònu anyi? Kàdi pìikalabi ne wakacyèza paucìvwà ngènzàmpèkààtù, wamònu’s, wèwè kwangula bwalu-bulonda abu lwà mu. . . nudi bamanyè’s, paucìvwà mwánà mukesè wa bakàji wa kale, ne kwambula bwalu-bulonda abu, kàdi bwàmba ne: “Yone ne Màriyà bàvwa ne nsòmbelu wa disànkà paanyimà.” Huh! Yone ne Màriyà ki banganyi’s? Mpindyewu, kùdi mùshindù ànu ùmwèpelè wà wèwè kumanya ne Yone ne Màriyà mbanganyi, mbwena kwamba ne, udi walukila ku ntwadìjilu wa mukàndà bwà kuwùbala. Mmwômò anyi?

¹⁷¹ Èè, pashiishe mu mukàndà wà ndekeelu wà Maatàayi, mvensà wa ndekeelu, wákamba Yesù ne: “Ndàayaaku, nùkalongèshè bàà mu matùnga ònsò, nubàbàtiiza mu Dínà dyà Taatù, ne dyà Mwánà, ne Nyumà Mwímpè, nubalongèshè bwà kwenzabo cyònsò cìndiku mèmè mubàtumine dìyi aci.” Mpindyewu, pìikalà—pìikalà Taatù kàyi dínà to, ne Mwánà kàyi dínà to, ne Nyumà Mwímpè kí ndínà to, mbímpè kwalukila ku ntwadìjilu wa Mukàndà. Nwamònu anyi? Mpindyewu, twètù baalùkile wa ntwadìjilu wa Mukàndà, nshapità wa 1 wa Maatàayi, nudi nusangana eci.

¹⁷² Ndi njinga kufila ànu kaacifwànyikijilu kakesè aka mwab’ewu bwalu nkufwànyine kwikala muntu kaaba aka utu kacya kàyikù mwanji kucimòna to. Tàngilàayi eci: *Ewu* n’Taatù, *ewu* m’Mwánà, ne *ewu* n’Nyumà Mwímpè. Mpindyewu, tàngilàayi ne ntèmà: Taatù, Mwánà, Nyumà Mwímpè, ki cyàkamba Yesù mu Maatàayi 28:19. Ncyà bushùwà anyi? Taatù, Mwánà, Nyumà Mwímpè. Mpindyewu, *ewu* Nganyi? Taatù? Tèelejàayi kàlaasà. Taatù, Nyumà Mwímpè, Mwánà. Mpindyewu, *ewu* Nganyi? Nyumà Mwímpè. Nganyi *ewu*? [Disangisha didi dyàmba ne: “Taatù.”—Muf.] Nganyi *ewu*? [Disangisha didi dyàmba ne: “Mwánà.”] Mwánà. Èyo. Mpindyewu, *ewu* uvwa n’Taatù wa Nganyi? Yesù Kilstò. Ncyà bushùwà anyi?

¹⁷³ Mpindyewu, Maatàayi, nshapità wa 1, mvensà wa 28, tùmubalàayi. Netwàngatè bwalu-bulonda bwà dinanga abu mpindyewu bwà kumòna cìdibu bùumvwija. Netùmòne ne Nganyi—Nganyi uvwa Muntu *ewu*, wa, wákambaYe ne: “Ndàayi nukabàbàtiizè mu Dínà dyà Taatù, ne dyà Mwánà, ne Nyumà

Mwîmpè.” Èyo. Mpindyewu, nshapità wa 1 wa Maatàayi ùdi ùtwàdija ne dilondangana dyà bankambwà:

Mukandà wa dilondangana dyà bankambwà bàà Yesù Kilistò, mwànà wa Davidi, mwànà wa Abraham.

Abraham wàkalela Izàkà; . . . Izàkà kupeta Yakòbò; . . .

¹⁷⁴ Nènkù ànu nànkù, ànu nànkù, ànu nànkù, ànu nànkù too ne mutwàfika ku—ku mvensà wa 18. Mpindyewu, nudi numòna’s, nutùngunuka too ne kwinshì eku ku mvensà wa 17 ne . . .

Pa nànkù ndelànganyi yònsò yà kubangila ku Abraham ayi too ne ku Davidi kùwà nkòngò dikumi ne yìnaayi; ne kuumukila ku Davidi too ne ku diya dyà mu bupika dyà mu Baabùlònà. . . nkòngò dikumi ne yìnaayi; ne . . . diya dyà mu bupika dyà mu Baabùlònà to ne ku Kilistò kùwà nkòngò dikumi ne yìnaayi.

Mpindyewu dilediibwa dyà Yesù Kilistò dyàkenzeka mùshindù ewu: Pàwà. . . mamwèndè Màriyà mubangila kùdi Yòzefù, . . .

¹⁷⁵ Nudi nubala paanyimà pàanyi anyi? Tèèlejàayaaku ne ntèmà:

. . . Pàwà. . . mamwèndè Màriyà mubangila kùdi Yòzefù, . . . wàkasanganyibwa ne. . . kumpàlà kwà kabàyi banji kushàala pàmwè, wàkasanganyibwa ne difù dyà Nzambì Taatù.

¹⁷⁶ Aci cìdi cìbadiibwa mùshindù awu anyi? Musangànyibwe ne Mwànà wa Cinyi? [Disangisha dìdi dyàmba ne: “Nyumà Mwîmpè.”—Muf.] Èè, s’mvwa ndyambidila ne muntu kampànda ùwà wàmba ne ewu ùwà n’Taatu Wendè. Mpindyewu, pìikalabi ne Nyumà Mwîmpè m’Mupersona ùmwèpelè, ne Taatu m’Mupersona mukwàbò, nànkù’s Yèyè ùwà ne Baataatù bàbìdi. Cyùdi naaci ncinyi? Mwànà mulela mu masandi. “Kaa,” mùdi wamba, “yèyè. . . mbatupakane ne bafunde bibì ku màshinyi mwaba awu.” Èyo:

Kàdi Yòzefù bayendè, mwikàle muntu wa maalu malulàme. . . kàyi. . . ne kàyi muswè kumuupula luumù to, ùwà wela meeji bwà kumulekelela mu musokoko.

Kàdi pàcìwàye wèlangana meeji pa maalu aa, mònaayi, mwanjèlò wa Mukalenge wàkamumwènekela mu cilòotà, wàmba ne: Yòzefù, wèwè mwànà wa Davidi, kùcìnyi bwà wèwè kwangata Màriyà mukàjèbè pàmwè neebè to, bwalu udiye mwimite munda mwèndè awu ngwa kùdi. . . [Disangisha dìdi dyàmba ne: “Nyumà Mwîmpè.”]

¹⁷⁷ “Mukana mwà bantèmù bàbìdi anyi bàsàtù, dìyi dyònsò dijaadikiibwe.” Nwamònu anyi? Uh-huh. Nyumà Mwîmpè ki uvwa Tatw’Èndè. Èè, Yèyè kwamba ne “Nzambì” ki uvwa Tatw’Èndè. Mpindyewu, pìikalabi ne mbantu bàbìdi bashiilangane, nganyi wa kùdìbo udi tatw’Èndè? Wamònu kùdi

ukafika's. Udi udisangana ànu kacya wàkùlama mu kapeepa. Nwamònu anyi? Mpindyewu, bikèngela wàmbe ne Nyumà Mwímpè n'Nzambì Yèyè mwine! N'Nyumà Mwímpè, ngudi mwikàle Nzambì. (Mpindyewu, nwápeci bàbìdi mpindyewu, pamutù pàà bàsàtù.) Èyo.

178 Èyo, mvensà wa 21:

...udi mwimicùbwe munda mwèndè awu... (Nganyi wàkatèèka... Nganyi wàkiimicisha Mwine ewu munda mwèndè? Nyumà Mwímpè. Èyo.)

Nènku yèyè neàlelè mwànà wa balùme, nènku nwènu nenùmwinyike dìnà dyèndè (Dìnà) YESÙ, bwalu yèyè neàsungile bantu bèndè ku mpèkaatù yàbò.

...byònsò ebi byàkenjùbwa... Mpindyewu byònsò ebi byàkenjùbwa, bwà kumòna mwà kuuja cyàkaakula Mukalenge kùdi mupròfetà, wàmbe ne:

Mònaayi, nsongàakàjì virgò neimìtè difù, ne neàlelè mwànà wa balùme, ne nebàmwinyikè dìnà ne Èmanùwèlè...biikàle byùmvwijùbwa...Nzambì neetù.

179 Dìnà Dyèndè dìvwà cinyi? Mpindyewu, Yone ne Màriyà bààkasòmba mene mu disànka pashìshe abu mbanganyi? Dìnà dyà Taatù, Mwànà ne Nyumà Mwímpè ncinyi? Pààkalediibwà Yesù pa buloba, Yèyè ùvwà Kilistò Mukalenge. Ku ditengudiibwà Dyèndè (matùkù mwandamukùlù paanyimà) mamw'Èndè wàkaMupèèsha Dìnà ne tatw'Èndè wàkaMupèèsha Dìnà dyà "Yesù." Yèyè ùvwà Yesù Kilistò, Mukalenge Yesù Kilistò, dìbà adi.

180 Yèyè ùvwà Mukalenge! PààkalediibwàYe, Ùvwà Kilistò Mukalenge. Ne pashìshe pààkaakidilàYe Dìnà Dyèndè dyà "Yesù," adi dyàkaMuvwijà Yesù Kilistò Mukalenge. Kì cyòci aci menemene cyàkabuuludiibwà kùdi Peetèlò, yèyè ùvwà mumanyè ne Yone ne Màriyà abu bàvwà mbanganyi pààkambàYe ne: "Ndàayi nukabàtìzè mu Dìnà dyà Taatù, Mwànà, Nyumà Mwímpè." Pa nànkù, ncifwànyine kubuuludiibwà bwalu Yesù ùvwà mumanye ne Peetèlò nguvwa ne dipà dyà mabuulula, Ùvwà mumanye, bwalu bàkaavwa bamanè kumubuulwila kùdi Nyumà wa kuulu. Nènku pàdi Nzambì ùmòna ne muntu ùdi mwà kupeta mabuulula à mu dyulu, Yèyè ùdi mwà kweyemena muntu awu, kwenza nendè cintu kampànda; pàdici cimubuulwila, bwalu Yèyè mmwambe ne: "Muntu nànsha umwe kèna mwà kubuulula cyòci eci to pa kuumusha Tatw'Èndè." Nzambì kì Umwèpelè Udi mwà kucibuulula, ne Ùvwà mumanyè ne Peetèlò mu... ùvwà mu dipetangana ne Nyumà. Pa nànkù yèyè... .

181 Peetèlò ùvwà mumanyè dibuulula, ne pashìshe kubàndayè kuntwaku e kwambayè ne: "Nyingàlalaayi, nubatiijibwe mu Dìnà dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwà dyà mpèkaatù yènu."

¹⁸² Mpindyewu, ànu ndambù wa matùkù kumpàla kwà cyôci aci, Yesù wàkambila Peetèlò, (Musangu ànu umwèumwè wàkamwambilaYe ne dibuulula òvwa Nganyi ne: “Pa lubwebwe elu Nèngiibakilèpu Èkèleeziyà Wanyi, ne biibi byà ifernò kabyàkuMutàmba bukòlè to.”), “Ne ndi ngamba ne wèwè udi Peetèlò, ne Mémè nènkipèeshè nsapì ayi.” Kaa! “Nsapì yà Bukalenge! Nènkipè nsapì ayi. Cyònsò ciwàswika pa buloba aci, Mémè nènciswikè mu Dyulu. Cinùdi nwènù nusùlùlula pa buloba aci, Mémè nèncisùlùlè mu Dyulu.”

¹⁸³ Pashìshe mu Ditùkù dyà Mpenta, ku dibanjija dyà Èkèleeziyà, matùkù dikumi paanyimà pàà Yesù mumane kwamba ne “ndàayi nùkabàtìize mu—mu Dìna dyà Taatù, Mwànà, ne Nyumà Mwìmpè,” Peetèlò ku dibuulula dyà nyumà ùvwa mumanyè ne kakùvwa cintu pààci ne ndìnà dyà “Taatù, Mwànà, Nyumà Mwìmpè to.” Èè, muntu mukwàbò nànsha umwe kàakeelaku meeji awu to too ne pàakalwà cikondo cyà Kàtòlikè. Nènku muntu yònsò udi mubàtìijìbwe mu dìnà dyà “Taatù, Mwànà, ne Nyumà Mwìmpè” mmubàtìijìbwe mu bushùwà mu diitabuuja dyà Kàtòlikè, (ncyà bushùwà) kì mmu dibatiiza dyà beena Kilistò to. Kùvwa . . . bàshààdìlè.

¹⁸⁴ Mpindyewu, mu Ditùkù dyà Mpenta, bwònsò bàakuujiibwa tètè ne Nyumà Mwìmpè, ne bàakaakula mu myakulu ne—ne kwenza maalù byenze bu ne bàvwa bakwàcìke maalà. Kàdi bàvwa bakwàcìke, bàvwa bakwàcìke ne Mvinyò mupyamùpyà. Mvinyò mupyamùpyà wàkafùmìna mu Dyulu awu, mu Kaanàànà lwà kuulu. Ne pàvwàbo bwònsò bèèla mbilà mikòlè ne bèèla mbilà ne bènza maalù bu ne bàvwa bakwàcìke maalà ne bikwàbò apu, Peetèlò kujuukaye munkacì mwàbi ne kubàmbilaye ne “Kabàvwa bakwàcìke maala to, kàdi bàvwa—bàvwa . . . Eci ncìvwa mupròfetà mwambe ne ncyènzeke ne: ‘Yèyè neapòngolole Nyumà Wendè.’”

¹⁸⁵ Nènku mpindyewu bwòbò—kwamba ne: “Balùmyànà wa yààyà, citùdì mwà kwenza ncinyì? Balùmyànà wa yààyà, citùdì mwà kwenza ncinyì?” Kì lukonko ndwòlò alu. “NetùMupetè bishi? Udi ne nsapì ayi nganyi?”

¹⁸⁶ “Lwàku apa, Simonà. Wèwè ngudi ne nsapì ayi, yikùtùlùle ku luseke lwèbè aku’s. Kàdi ciwikalà mwà kwamba ncinyì? Mpindyewu vùlukàayi ne, Yesù Kilistò mmwambè ne: ‘Nwènù bacìswìke pa buloba, Mémè nènciswikè mu Dyulu. Nwènù bacìsùlùlè pa buloba, Mémè nèncisùlùlè mu Dyulu.’ Nènku piikalabi ne Yèyè ùdi Nzambi, bikèngela Yèyè ànjì kushàala mukwàte ku Dìyì Dyèndè.”

¹⁸⁷ Mpindyewu, nwènù bansaserdòsè bàà Kàtòlikè, ndeejaayaaku tũng dyènù “difwilangana dyà luse ku mpèkaatù adi’s.” Nsaserdòsè kampànda wa Kàtòlikè wàkangambila musangu kampànda, kwamba ne: “Yesù kàakambaku ne: ‘Ewu

yônsò unwàlekeleela mpèkaatù awu, neyimulekelediibwe' anyi?"

Mèmè ne: "Yèyè ngudi mucyāmbè."

"Ewu yônsò unwàlaminyina mpèkaatù awu, neyilaminyiibwe bwèndè' anyi?"

"Èyo."

"Mbwena kwamba ne ewu yônsò ùdì ufwila luse awu, mmufwidìibwe luse; ewu yônsò ùdì kùyi ufwila luse awu, kî mmufwidìibwe luse to."

Mèmè ne: "Ke cidìci Cyāmba menemene aci."

Yèyè kwamba ne: "Dìbà adi kî n'Kilistò wakapèèsha Èkèleeziyà Wendè, bwalu twètù tudi Èkèleeziyà Wendè, bukolé bwa kufwilangana luse ku mpèkaatù pa buloba awu anyi?"

¹⁸⁸ "Ncyà bushùwà ne Yèyè ngwakacyènza." Mèmè ne: "Mpindyewu, bu wèwè mwà kubàfwila luse mùshindù ùmwèùmwè ùdibo bàbàfwila luse awu, Nènye neebè." Èyowà's. Mèmè ne: "Bàwva bàbàfwile luse bìshi? Bààkabàmbila ne: 'Ndàayi nukenze cijila cyà matukù citèemà' anyi cintu kampànda, anyi mùshindù unùdì nwenza awu anyi?"

¹⁸⁹ To, mukalenge. Peetèlò kwambaye ne: "Nyingàlālaayi! Amen. Ki nsapì nyôyi ayi ne: "Nyingàlālaayi, muntu ne muntu wa kunùdì, nènku nùbàtìijiiibwe mu Dìnà dyà Yesù Kilistò bwà dilekelediibwa dyà mpèkaatù yènù, ne pashìishe nenùpetè kupà kwà Nyumà Mwìmpè." Lusapi kwenzalu ne "cyak" pa buloba, ne kwenzalu "cyak" mu Dyulu. Ki Cyôci aci.

¹⁹⁰ Ki bwà cinyi pààkatwilanganà Pòlò ne bàmwè bàkaavwà bamanè kubàtìijiiibwa kùdì muntu umwèùmwè wàkabàtìiiza Yesù awu abu, yèyè kwamba ne: "Nwàkapeta Nyumà Mwìmpè kacya nwìtabuuja anyi?"

Kwambabò ne: "Katwèna bamanyè ne kùtukù Nyumà Mwìmpè to."

Yèyè ne: "Ku *cinyi* . . ." Angàtaayi mwaku wènù wà cyena Ngelika awu, yèyè ne: "Nwàkabàtìijiiibwa mùshindù *kaayi*?"

Bòbò ne: "Dyà Yone."

Yèyè ne: "Aci kacyaàkukumbanakù kàbìdì to. Dyulu dyāmanyi kukanga. Bìkèngela nùlwe; nùbàtìijiiibwè mu Dìnà dyà 'Yesù Kilistò.'"

¹⁹¹ Ki kuumvwabo cyôci eci, kubàtìijiiibwabò cyàkàbìdì mu Dìnà dyà Yesù Kilistò. Nènku pààkenzabo nànkù, Pòlò kubàtentekela byanza, Nyumà Mwìmpè kubàpwekela, bààkaakula mu myakulu ne bààkamba cipròfètà.

¹⁹² Kaa, mwanètùtù, aci's ndyalukila ku cibangidilu. Mmwòmò menemene. Aci's kî "ciibi cyunzulula" civwà citèèkiibwe ànu mwab'awu aci. Bilondèshile maalu à buloba ncyà bushùwà,

Makênkè à dilòòlò, ne Mufùndu wónsò mu Bible ùdi ùlombola buludi too ne ku cyòci aci.

¹⁹³ Tudi bafwànyine kwimana kaaba aka munda mwà mèbà, ne ndi ne tusunsa tukwàbò dikumi ne tutaanu, ne mèyi à dyela nseke matwè ku makumi àsatu ne àtaanu mashùlèshùlàngane à dyela mwab'ewu. Nènku twètù katùyì benze nànkù to, netùangate mu dindà patwikalà katùyì bângate dilòòlò edi. Èyo.

¹⁹⁴ Mpindyewu, èyo:

...nènku muntu nànsha umwe kèna ùcikanga to; bwalu wèwè udi ne dikàndà dikesè, ne mushààle mulame dîyì dyànyì, (Èyo.) ne kwèna muvilè dîna dyànyì to.

¹⁹⁵ Ki twètù abu naaci's! "Kwèna muvilè Dîna Dyànyì to." Dîna adi divwa dibuulùdùbwe, dyumùke ku dingumba difwè dyà kale dyà Sààdi adi, ne dibwele mu Èkèleeziyà udi ne mwoyi.

¹⁹⁶ Mpindyewu twàngatàayi mvensà wa 9. Mpindyewu, netùtàngile mpindyewu, netùbwele mu cintu kampànda cìdì cyà njiwu menemene:

Mònaayi, nèmfikishè bàà mu nsunàngòngà wa Sàtaanà, bàdi bàmba mùdìbo beena Yudà amu, ne kabiyì nànkù to, kàdi bashima bulelèlè; mònaayi, nèm̀bàfikishè ku dilwa bwà kupa na mikookwela ku makàsà èbè, ne bwà kumanyabò ne ndi mukunange.

¹⁹⁷ Bidikù byà kushàadilapu bufuku bujimà, ànu mwaba awu. Tàngilàayi! Bàdi cinyi mpindyewu? Aba bàvwàYe wàkula naabò, bààkapetà Dîna Dyèndè paanyimà pàà cikondo cyònsò eci kaaba aka abu, kubwelabo mu "Ciibi cyunzulula" Yesù Kilistò (kwangatabò Dìyì dyà Mwoyi, kuujiibwabò tètè ne Nyumà Mwimpè), nènku mpindyewu Yèyè kwamba ne: "Kùdi munkaci mwènù aba bàdi mu nsunàngòngà wa Sàtaanà abu."

¹⁹⁸ Mpindyewu, mwanèètù wanyì, bu wèwè ànu mwà kuswa bwà kwalukila ku—ku Pegàmò, mu Bwàkabuulwibwà 2:13, katanci kakesè cyanànà, nènku lekelaayi nnuleejè ànu mwab'ewu cidi bulelèlè: dingumba.

Ndi mumanyè byenzedi byèbè, ne mwaba wùdi musòmbèle, nànsha mene mwaba ùdi nkwasà wa Sàtaanà usanganyibwa: . . .

¹⁹⁹ Ki bwalu mbwòbù abu's. Laòdikiyà awu. . . anyì, ndi njinga kwamba ne cikondo cyà èkèleeziyà cyà beena Nikàlàwù cìvwàbò badìvwijè dingumba aci. Kàdi tàngilàayi, bwà kuleejabo ne bàvwa èkèleeziyà, nsunàngòngà, èkèleeziyà, èkèleeziyà wa dingumba. Kaa, mwanèètù! "Nsunàngòngà wa Sàtaanà." Dìbà adi, byenzedi byà dingumba mbyà dyabùlù! Mpindyewu, kì mbeena Kilistò to, vùlukàayi ne, mbeena Kilistò, kàdi dingumba dyòdi diine. Èyo.

200 Mpindyewu, nuwakù bamòne ne Wàkamba ne: “Nudi munkaci mwênù amu ne aba bàdi bàmba mùdibò beena ‘Yuda,’ kàdi nwênù kubàsangana beena mashimi.”

201 Mpindyewu, vùlukàayi ne, mwanjèlò munène awu... Mpindyewu cidiye wambila ncinyi? Èkèleeziyà wa ndekeelu ewu, ciibi cyunzulula eci pankaci pàà èkèleeziyà yibìdi ayi.

202 Mpindyewu, cikondo cyà kumpàla cyà èkèleeziyà cyàkalongeshiibwa kùdi nganyi? Pòlò. Mpindyewu tuyaayi mu Loomo 2:29 bwà tumone ne mwena Yuda ncinyi, bwà nwikalè batwishiiibwe ne kí—kí mmeeji àanyi mèmè mwine to. Loomo nshapità mwi2, ku mvensà wa 29, wa Loomo. Eyo, ncyôci eci:

Kàdi ewu udi mwena Yuda, ngwa mu mwoyi; ne ditengudiibwa didi... dyà mwoyi, ne mu nyumà, ne kî mmu dileeta to; ditumbishiibwa dyèndè kadyèna—kadyèna dyà... dyèndè ditumbishiibwa kî ndyà kùdi bantu to, kàdi dyà kùdi Nzambi.

203 Mwena—mwena Yuda ncinyi? Nyumà, mwena Kilistò mùle tètè ne Nyumà Mwimpè! “Ndi mumanyè ne wèwè udi kaaba aka paanyimà pàà cikondo aci cyà dijidiibwa cidìbo bàmba ne ‘mbapetè Nyumà Mwimpè,’ kàdi yèyè ngwàkacyàmba, kî mmème to.” Bàakamba mùvwàbo ne Nyumà Mwimpè kabàyi ne bimanyinu biikale bilonda to, kàdi Yèyè kwamba ne: “Mmwena mashimi.” “Bimanyinu ebi nebi file bàdi bìitabuuja.” Kabyèna mwà kuMuvwija mashimi to. Kaa, mwanètù! Aci’s cidi cikufomija mu nyungulukilu amu, mu nyungulukilu mwònsò amu. Nwamònu anyi? Kaa, ekelekele!

Nèngiikalè... Mònaayi, Nèmbàvwijè nsunàngòngà wa Sàtaanà, bàdi bàmba mùdìbo beena Yuda, (“Bàdi bàmba mùdìbo ‘beena Kilistò bùle tètè ne Nyumà,’ mùdìbo bàmba; nsunàngòngà, bulongolodi abu. Nèmvwije aba bàdi bàmba ne ‘mbapete Nyumà Mwimpè’; ne bwònsò bàdivwija bulongolodi—bàdyènzè bulongolodi kuntu kwaka. Kabèèna nànsha banji kupeta dibuulula to!” Nwamònu anyi? Eyo)... Nèngàmbè... aba bàdi bàmba ne mbeena Yuda (mbeena Kilistò), kàdi kabàyi nànkù to, kàdi biikale bashima bulèlèlè; mònaayi, nèmbàfikishè... ku dilwa kupona mikookwela ku makàsà èbè, ne kumanya ne ndi mukunange.

204 Ànu apa mene eci ncifwànyine kumbweja ànu mu diyiisha dyànyì dyà màalaba mu dindà. Ki virgo mukùtākane awu mwaba awu mene. Nudikù mwà kucimòna anyi? Civwa ndibà kaayi adi? Ku cikondo cyà nshìikidilu. Kaa, pàakapàtukàbo apu. Ki... Nwamònu anyi? Mbabingìshiiibwe ku diitabuuja, bajidiibwe. Babingìshiiibwe mu mukenji wà Luther, bajidila lwà emu, kàdi bapangilè “Ciibi cyunzulula.” Nudi nucimòna anyi?

Babingìshìibwe ku diitabuuja, ku Luther; bajidila, ku cikondo cyà Wesley.

205 Bààbúngì bàà ku ba-Nazaréens bàà mushinga mukolè, ba-Pèlerins de la Sainteté, ba-Méthodistes bàà Wesley, ne bakwàbò, bwònsò bwàbò biikàle ne nsòmbelu mwímpè, mukezuke, mujidiibwè, ne bàdyèlela meeji mùdìbo ne Nyumà Mwímpè; kàdi bóbò buumvwe muntu wàkula mu myakulu, anyi cintu kampànda, bàmuseka, bàmwelulwila, bàmba ne: “Mbyà dyabùlù.” Mwanèètù, s’wàmanyi kwela cyàlà ku kabùtù kèèbè díbà dyùdì mwenze nàнку awu adi. Udi mupende Nyumà Mwímpè, cinne aci kacýàdyàkufwidiibwakù luse to.

206 Èè, wèwè udi wamba ne: “Twètù tudi beena èkèleeziyà wa Kumpàla.” Nànsha wèwè mwikàle wa mu èkèleeziyà búngì kaayi. Kabyèna ne bwalu ne Díyì dyà Nzambì to, ne “kuumbushidi anyi kusàkididi to.” Ncyà bushùwà ne: “Nsunàngòngà yà Sàtaanà’s!”

207 Ndi ntekemena ne ncyèna nnutapa ku mwoyi to. Ntu—ntu ànu ngumvwa bibì bwà kwakula mùshindù awu’s, kàdi kùdi—kùdi Cintu kampànda munda mwànyì cìdì cinsàka bwà mèmè kucyènza. Ncyèna mumanyè ne mbwà cinyì ntu ncyènza to. Nudi bamanyè ne mèmè ncìtu muswè kwenza nàнку to. Ndi ndyumvwa ànu bu ne mbibì be pàndì ncyàmba apu, kàdi nànsha nàнку bikèngela ànu ncyàmbè. Kùdi Cintu kampànda muntwamu cìdì cimfikishà ku dicyàmba. Ntu misangu yònsò nguuvwa bibì bwà kutapa bakàjì, ntu—ntu ntàmba kudyumvwa... Mukàjì ùdi mwà kudila, ne mèmè kudyumvwa ànu bibì byà menemene. Ntu—ntu ànu nguumvwa bibì bwà kutapa bakàjì, kàdi kùdi Cintu kampànda mwòmò amu cìdì cìngenzejà nàнку. Nwamònu anyi? Mukàjì wa nsòmbelu wa masandi (Kaa, balùmyana wa katèmbù!), Ncyèna ànu mwà kucitwàlaku to. Bwalu, kùdi Cintu kampànda munda amu cìdì cimfikisha ku dicyènza, n’Nyumà Mwímpè’s.

208 Nènku ntàpa dísu apa mu Díyì emu, ndyàmbidila ne: “Mukalenge, pìikalabi ne ndi mutupàkàne, ucindeeje. Kundekediku ngenza aci ànu bwà disànkà dyà kwenza nàнку awu to. Bantu kabààku... Ncyàku... Ndi munange bantu, Udi mumanye ne ndi mubànange. Kundekediku nntàpa muntu nànsha umwe ku mwoyi to, Nzambì, Wèwè udi mumanyè ne ncyèna mufwànyìne kwenza nàнку to.”

209 Kàdi Nyumà Mwímpè ujuuka wàmba ne: “Imànyìnà pa Díyì adi! Shààla wèwè ànu mwaba awu! Shaala wèwè ànu mwaba awu pa Díyì adi!”

210 Nènku ndi ngàmba ne: “Èyowà’s, Mukalenge. Byòbì ne... Wèwè udi Mulunda wanyì mutàmbe bwímpè. Wèwè ki umwèpelè ùndì... Wèwè ki Mulundà wanyì mulelèlà wíkala mwà... ànu Umwèpelè wànkwcacishaku pìikala mwoyi ewu wènda ùjìmina, pa nàнку mèmè nèngiimanè ànu Neebè díbà adi’s, Mukalenge.”

211 Ki mémè ulwàlwa ewu. Ncyèna ne meeji à kutàpangana ku mwoyi to, bu nwênù mwà kuswa kanungangàciku bibi pàndi ntàpa malongolodi awu ne bikwàbò abi apu to. Kumpàla menemene kwà mémè kumanya cintu kampànda pa bwalu ebu, matùkù àànyi wónsò à mwoyi, ngaakacisunsulula. Kacya ncituku mucitabuuje to, ki bwalu kaayi ncyèna mufwànyine kulamakanangana naaci to. Nènku...Èyo. Ndi nsàkidila Nzambi bwà dindama kule ne cyôci aci!

Mònaayi, nêmfikishè bàà mu nsunàngòngà wa Sàtaanà, bàdi bàmba mùdìbo buujìbwe tètè ne Nyumà, kàdi kabàyi nànkù to, kàdi... mashimi; nènku nêmbàfikishè ku dilwa...kupona mikookwela ku makàsà èbè,...

212 Kanwènaayikù bavùlùke virgò mukùtàkàne awu pààkakàtàmukàye apu anyi? Mpindyewu, vùlukàayi ne, yèyè wàkabìikidiibwa bìshi? Kùvwa dikumi dijimà dyàbò bààkapàtuka bwà katwilangana ne Mubàki. Mmwômò anyi? Bàtaanu bàvwa beena meeji, bàvwa ne Maanyi mu myèndù yàbò. Mbanganyi bàdi bamanyè cìdi maanyi umvwija mu Bible? Nyumà. Mpindyewu, muntu kì mmufwànyine kwamba ne: “Kwèna mujidìibwe to, ne mémè ncyèna...” Bwónsò bàvwa bajidìibwè, yónsò wa kùdìbo. Bwónsò bajidìibwè; kàdi bàtaanu bàvwa ne meeji makùmbane (bwà kupeta lungenyi lwà dibuulula) bwà kubàkula Ciibi aci, nwamònu’s, bwà kuujiibwabò ne Nyumà. Bàvwa ne Maanyi mu myèndù yàbò, kàdi bakwàbò kabàvwa ne Maanyi to. Nènku pààkabàbìishabo, mòna’s, ki bòbò balwàlwa kùdìbo aba’s, bàmba ne: “Kaa! Kaa! Mpèshèku ndambu wa Nyumà Mwímpè wenù awu, Maanyi. Mpèshèku ndambu’s!”

213 Yèyè ne: “Èyowà, umfwileku luse, mwanèètù wa bakàjì, ndi mushààle ànu ne ndambù mukùmbàne bwànyì mémè mwine. Ncyà bushùwà ne ncyèna nànsha ne kamata kàà kupèshangana to.”

214 Pa nànkù...nènku pàcìvwaye...Yèyè ne: “Ndaaku usambile.” Nènku pàvwàbò baye bwà kapeta ndambù apu, ki Mubàki ewu pwà ne bòbò kubwela mu Didyà dyà Dibanjì’s; nènku bòbò kushààla pambèlu, mwaba wikalàbo mwà kupicila mu cikondo cyà Dikènga dinène cyà...Tàngilàayi ànu mu ndambù wa mvensà mikwàbò, yìbìdi ayi, nenùmonè ne bàdi bàya buludì mu cikondo cyà Dikènga dinène. Nwamònu anyi?

215 Mpindyewu, bàdi balààle tulu abu...Netwàngatè aci mu dindà. Èyowà, ngeela meeji ne mbifwànyineku kwikala bitàmbe bwímpè ndambù bu twètù mwà kwindila cyôci aci, bwalu tukàadi twenda tupweka mwab’ewu mpindyewu ànu bu pa dìbà adi, èyo, bwà kujikija.

216 Mpindyewu twànjì tùmònàayibi:

Mònaayi, nèngùikalè...

Mbabàsangane ne mbeena mashimi, ne kabèèna ne Nyumà Mwimpè nànsha.

217 Ànu kantu kakesè kamwèpelè cyanààna mwab'ewu, bu nwènu mwà kuswà, patùcidi bwònsò pàmwè apa. Yudaàsè Mpongoloki awu, mungãmbi makèèlèlè dilòlò awu ne, ùvwa mwànà wa kabùtù. Bible mmwambè ne: “Wàkalediibwa mwànà wa kabùtù.” Nènku pàvwaye. . . Kàdi Yesù Kilstò wàkalediibwa Mwànà wa Nzambi. Dìbà adi, Nzambi ùvwa musòmbèle mu Kilstò. Ncyà bushùwà anyi? Kùdi. . . Sàtaanà ùvwa musòmbèle mu Yudaàsè. Piikalàbi ne Yèyè ùvwa Mwànà wa Nzambi, mulela Mwànà wa Nzambi, Mwànà wa Nzambi mwandàmuke mubidi; dìbà adi Sàtaanà ùvwa mulediibwe mwànà wa kabùtù awu, yèyè nguvwa mwandàmuke mubidi. . .mwànà wa kabùtù, Sàtaanà, dyabùlù awu's.

218 Mpindyewu, bu nwènu mwà kumòna, yèyè wàkadisanga ne Yesù, ne kushààla umwe wabò. Nwamònu anyi? Mpindyewu, cyàkenzelaye cyòci aci, mbwà kufikisha diseeswishangana adi bwà wàmòna mwà kubwela mu èkèleeziyà mu ditùkù edi. Mpindyewu, Yesù wàkamba ne: “Nsunàngòngà ayi nyà Sàtaanà.” Kaa, èkèlekèle! Ncinùlengeku anyi? N'nsunàngòngà yà Sàtaanà! Awu's n'Yudaàsè ùdyamba mùdiye mwena Kilstò.

219 Cintu cyà musinga cyà Yudaàsè cìvwa ncinyi? Cìvwa mfranga. Nkòkelu mutàmbe bunèna wa ku bintu ebi leelù ewu's mfranga. Tàngilàayi beena Assemblées de Dieu, munkaci mwà kwibaka nzùbu wa miliyò yisambòmbò yà ndola mwaba ewu, eku balongesha ne “Mukalenge ulwalwa mpindyewu mene.” “Kaa, maabòmbè's adi mu bitanda bwà kutùtaayisha,” eku biibaka nzùbu wa miliyò yisambòmbò yà ndola. Kaa, èkèlekèle. Èè, babanji ne kabàyi dìjinga. . . Tudi twangata aci mààlabà dilòlò, mpindyewu, bu Mukalenge mwà kwanyisha.

220 Mpindyewu mònaayi mwab'ewu. Kaa, tàngilàayi nùmonè mùdi èkèleeziyà minène's, malongolodi manèna aa. Bàdi bàkùngwija mfrangà yàbò pàmwè ne. . . Kaa, luse's wè! Mbalwe ànu baa kantùntù kàà bintu ku-. . .bàdi ne byà mfranga's, ne bisùmbù byà disombeshangana mfranga ne bikwàbò byònsò. Basombeshangana mfranga ne bikwàbò, èkèleeziyà ayi's. Mwanèètù, aci kacýèna cyùmvwika bu cyà bapostòlò bwànyi mèmè to.

221 Peetèlò wàkamba ne: “Ní ng'argent ní nngòlò mèmè ncyèna naabi to, kàdi cìndi naaci. . .” Mpèeshè Cyòci aci, kàdi wàngatè mfranga yèbè yònsò ayi. Ncyà bushùwà. “Ní ng'argent ní nngòlò mèmè ncyèna naabi to, kàdi cìndi naaci ndi nkupèèshaci: Mu Dìna dyà Yesù Kilstò. . .” Ki cìvwaye naaci aci's, dibuulula dyàCì. “Nkupèèsha wèwè: Mu Dìna dyà Yesù Kilstò juuka kuulu ne endà.”

222 Èyo, mpindyewu tudi tusangana mwaba ewu ne bàvwa “nsunàngòngà yà Sàtaanà.” Mpindyewu, bàvwa mwà kwikala

bishi? Mpindyewu, Yudaàsè pàakalwàye... Mpindyewu tàngilàayi! Ànu lwà mu cikondo cyàkalwà Yesù mu cyalu aci, Yudaàsè's wàkamata mu cyalu. Nudi numòna aci anyi? Kàdi ànu mu cikondo cyàkuumuka Yesù mu cyalu aci, Yudaàsè kuumukaye mu cyalu. Ànu lwà mu cikondo menemene cyàkalwà Nyumà Mwimpè cyàkàbìdì mu cyalu aci, Yudaàsè kwalukilaye mu cyalu. Nyumà wa mufwilakanyi ne Kilistò, bwà kukwàta mudimu, kàbìdì bàna bàà cishikù, kabàyi bàcyùka Bible to, kàdi biikàle bàcyùka d'ingumba adi—adi. Nwamònu anyi? Ki kubenzelabo nsunàngòngà! Ki Yesù kwamba kaaba aka ne: "Nsunàngòngà wa Sàtaanà." Penyi apu's? Musòmbe lwà mu eci cikondo kaaba *aka*. Mmunyi mwàkabangaci kale kaaba *aka's*? Ku bulonglodi. Ncintu ànu cimwècimwè cyàkenzàbo *mwab'ewu*. "Nsunàngòngà wa Sàtaanà." Nwacyùmùvù anyi?

223 "Nsunàngòngà wa Sàtaanà awu," mwàkambàYe, "bàdì bàmba mùdìbo bùle tètè ne Nyumà abu." Mpindyewu, mmunyi mùdìbo bafwànyine kwamba nànkù?

224 Yudaàsè, pàvwàye pa buloba apa, wàkatwìlangana ne Yesù, kwenzayè ditonda dyà ne yèyè ùvwa mwena kwitabuuja mu Yesù, kàdi kushàala mulami wa cibùcilu, mwambule mfranga yònsò. Ncyà bushùwà anyi? Nwènu bwònsò nudi bamanyè aci. Mpindyewu, piikalàbi ne yèyè wàkiitabuuja Yesù Kilistò, wàkiitaba (byà mafi) dibingishiibwa. Ncyà bushùwà anyi? Mu Loomò 5:1: "Ki bwà cinyi biikàle babingishiibwe ku diitabuuja." Ncyà bushùwà. Èyo.

225 Mpindyewu, pashiishe cikwàbò cintu, mu Yone Munsantu 17:17, Yesù wàkabajidila ku Bulelèlè, Wàkamba ne: "Dìyi Dyèbè ke Bulelèlè," ne Yèyè ùvwa Dìyi.

226 Ne Yèyè wàkabàpèèsha bukolè bwà kwipata nyumà yà bukooyà; bwà kupàtuka kwenza masangisha à dyondopa, ne kwipata baadémons, ne—ne kwenza bishimà byà mishindù yònsò. Nènku pàakaalukilabo, Yudaàsè ùvwa naabo... Mpindyewu tàngilàayi, nwènu ba-Nazaréens, ba-Méthodistes bàà Wesley! Bàakaalukila, bàcyònkòmoka, ne disànkà dyà diyila ne panshì, benda bàtùmbisha Nzambi, ne beela mbilà bwalu démons yìvwa yibàkòkela. Kàdi Yesù kwamba ne: "Kanùsànkikù ne mbwalu démons yìdi yinùkòkela, kàdi sànkayì bwalu dìnà dyènu ndifùnda mu Mukàndà wà Mwoyi."

227 Nènku nwavùlukaayi ne Yudaàsè ùvwa umwe wabò! Nwamònu's, ùvwa mwà kuseeswisha èkèleeziyà too ne mu cipidì aci. Ùvwa ùkwàta mudimu ànu mu milongo yàbo ayi, nudi bamanyè's, kàdi pàakafikàbi ku Mpenta yèyè kuleeja meekala èndè. Ki cyòci aci menemene cyàkenzaye mu Wakumpàl- . . . mu èkèleeziyà wa ba-Méthodistes, ne cyàkenzaye mu èkèleeziyà wa ba-Luthériens, ne cyàkenzaye mu èkèleeziyà wa ba-Nazaréens, ne mu Églises de Dieu ne mikwàbò ayi, bafike too ne ku dijidiibwa; pàakafikabi ku dibatiiza dyà Nyumà Mwimpè bwà

kwakula mu myakulu, ne kwikala ne bimanyinu ne maalu à kukëma, bôbò kuMupiisha.

228 Nebendè neebè mu njila wa dyondopa dyà kùdì Nzambi. Bushùwà's, Yudaàsè's wàkacyènza pëndè. Nwamònu anyi? Kàdì pààbì. . . Kùdì dyondopa dyà kùdì Nzambi búngì cyanààna. Bàdì mu njila leelù ewu, mwanèètù, bajuukila kuulu munda mwà mèbà àbidì bàmba ne: "Byà pa madimi byènù nebyume nwènù kanùyì babàpèèshe ndola makùmi àtaanu ku dilòlò, muntu yònsò." Ne bintàkanyì byònsò byà mùshindù awu abi, s'ndyabùlù. Ncyà bushùwà's. Mémè ndi ngiitabuuja dyondopa dyà kùdì Nzambi ne mwoyi wànyì wònsò. Kàdì bintu byà dyabùlù abi, kakùyì mpatà to, abi's mbyà dyabùlù. Nànsha wéwè mwà kwenza cinyi, anyi nànsha bìshi; Yudaasè's wàkiipata badémòns, yéyè pëndè.

229 Yesù wàkamba ne: "Bààbúngì nebàlwe Kùndì mu ditùkù adi, bàmba ne: 'Mukalenge, Mukalenge, ndi. . . ncyènàku mwipate badémòns mu Dìnà Dyèbè ne mwenze byenzi byà bukolé anyi?'"

230 Yéyè ne: "Ní uvwa mwenze nàнку, ncyèna mumanyè kantu nànsha kàmwè pa bwalu abu to. Nkàtùkilaayi apa, nwènù beena mudimu bàà bubi, ncìvwa munùmanyè to." Bushùwà's.

231 Kaa, mwanèètù, "mushìkù wà mbelu mmubùmbàkane, ne njila mmubùlàkàne, ne nekwikale ànu bakesè menemene bààmupetà." Tudi twakula bwà "ndambù" ewu bwalu tudi mu cikondo cyà ndekeelu mùdìbu ne cyà kwikala ànu bakesè menemene. Cyàkidìlaayi, bu nwènù mwà kuswa, bàna bèètù!

232 Kanwèdikù meeji ne ndi mwimàne kaaba aka to. . . Mbipicùbwe ne mémè. . . Bu byòbì mwà kwikala ne mmémè, ndi mufwànyine—ndi mufwànyine. . . Bwànyì mémè, ndi mufwànyine kudyà cibàngà ne kwamba ne: "Twàngatàayi beena Assemblées de Dieu anyi nkwaka kampànda's, tukashààle ànumù ne tuye naabo." Kàdì, kaa, mwanèètù, dyàkabi dyànyì mémè mwà kwenza aci! Dyàkabi dyànyì's wè! Ndi mumanyè cidi cimpè kutàmba aci. Nzambi's mmufwànyine kuntuma mu iferno bwà dyaenza dyà cintu bu nàнку. Eyowà's, mukalenge. Mémè ne ndambù wa. . . Byòbì bikèngela bwà mémè kutwà cìtampi ku bujaadiki bwànyì ne mwoyi wànyì, nebikèngele ànu bwà mémè kuwùtwa cìtampi, kwajiki. Bwalu kùdì Cintu kampànda munda mwànyì, ncyenaku mwà kwenza cyòci aci nànsha kakesè to.

233 Ndi mumanyè ne eci m'Bulelèlè, ne bikèngela ngiimane ku cidi Bulelèlè aci, ne Bible ùdì ùCitwa nyama ku mikòlò. Bulongolodi bùdì buCibènga, kàdì Bible ùdì wàmba ne nCyà bushùwà. "Dìyì dyà muntu yònsò diikalè mashimi, ne Dyèndè dilelèlè." Ki Bulelèlè mbwòbù abu, ki Bwòbù abu, shààlaayi ànu ne Cyòci aci.

. . . *kubàvwija* . . . *nsunàngòngà wa Sàtaanà*, . . .
(Èyo). . . Nènku nebàmanyè . . . nebàlwe kuupuka

ku makàsà ènù, ne...bàmanyè ne mémè...mwaa munùnangè.

Bwalu wèwè udi mulamè mèyì à lutùùlù lwànyì, Mémè pàànyì nènkulamè mu dîbà dyà diteeciibwa, . . .

234 Tàngilàayi mpindyewu, bwà kuleeja ne eci kî ncikondo cyà ba-Méthodiste cîdî ngamba to, kàdi, s'ndibwelakanangana. Tàngilàayi! Nudi badilongòlòle bwà kutèeleja anyi? Bantu bwònsò? Teèlejàayi ne ntèmà mpindyewu:

Bwalu udi mulamè díyì dyà lutùùlù lwànyì, Nènkulamè pàànyì (bàshàadilè bakesè abu) ku dîbà dyà diteeciibwa, pàvwà . . .

235 Èkèleeziyà neàkafike mu mùshindù wa bikèngela nwènù kubwela mu bulongolodi ebu anyi—anyi kwikala... neù—neùmupete, mwanèètù. Kwajiki. Anyi newikale mudilongòlòdiibwe anyi kwangata cimanyinu cyà nyama wa lwonji, anyi kwangata... Anyi newikale mwà kucivwija bulongolodi, anyi kuya mu dîngumba (cîdî cishààla mu bushùwà bwà bwalu cimanyinu cyà nyama wa lwonji awu), bwalu ncintu cyà dyenzejangana ku bukolè. Nwamònu anyi?

. . . lwàyi pa . . . wíkala mwà kulwa pa buloba bujima, bwà kuteeta aba bàdî basòmbèle pa buloba.

Monaayi, ndi ndwa ne lùkàsà lwònsò: shààla mulame bikolè cyùdî naaci aci, bwà muntu kâlù kukunyangenga cifulu cyà butùmbi nànsha.

236 Mpindyewu “diteeciibwa dinène edi,” dîbà dyà diteeciibwa dyàlwà bwà kuteeta buloba bujimà adi, bùbwela mu Dikènga dinène. Ànu mu tusunsa tukesè emu netùcimònè. Tudi tubwela mu Dikènga dinène, ne Dikènga dinène kadìvwa dilwè mu matùkù à Wesley to. Pa nàнку tudi cikondo kaayi? N’“Ciibi” kaayi cìdî citèèka kumpàla eci? Cidi pankaci pàà Wesley ne...mwaba ùdî èkèleeziyà wènda ùya mpindyewu ewu, ne mumane kubwelamu, mu cikondo cyà Laòdikiyà. Kàdi kaaba kakesè aka munda *emu*, munda mwà bidimu makumi àsàtù ne bitaanu, makumi anaayi, kàdi n’“ciibi cyunzulula” citèèka ànu kumpàla kwà bantu bwà kubwelabo, nènku Nzambì neàngate Bàshàadilè abu ne àBàtwe citampi. Nènku nebàtùngunuke too ne ku civùmùvù ne Yèyè neàbàtwile mukana Mwèndè. Mudimu newùkosolojiibwè, Èkèleeziyà ùbanda uya, kàdi ki mufwilakanyi ne Kilistò ulwàlwa wènda ùbwela bwà kabùtù ewu’s. Ànu mu cyòci menemene, cikùmbànangane ànu ne Bible yònsò. Èyo, mpindyewu.

237 Kàdi’s ki dimweneka kàbìdî dyà virgo mukùtakane edi’s. Eci’s cìdî cijaadika ne cyà ndekeelu ku bikondo byònsò byà èkèleeziyà cìdî cikabwela mu citùpà cyà kumpàla cyà Mpenta, bwalu bàdî bàkabwela mu Dikènga dinène dyàlwà mu . . .divwà kadiyi dilwè mu cikondo cyà Wesley adi.

238 Mvensà wa 11, èyo: “cifulu cyà butùmbì cyà Mwoyi.” Mvensà wa—wa 11 mmwambè ne:

Mònaayi, ndi ndwa ne lùkàsà lwònsò: . . . (Cinyi? Ne lùkàsà lwònsò paanyimà pàà cyôci eci mpindyewu, nwamònu’s.)

Mònaayi, ndi . . . shààla mulame bikolè cyùdi naaci aci (tùngùnuka naaci), bwà muntu kàlù kukunyenga cifulu cyà butùmbi.

239 Ncinyi cidi “cifulu cyà butùmbi’s”? Cifulu cyà butùmbi ncinyi’s? Cidi—cidi—cidi. . . *Cifulu cyà butùmbi* mbwena kwamba ne wêwè “udi ne—udi ne citùpà cyà buloba.” Wêwè udi mfùmù pawikala mwashìbwe cifulu cyà butùmbi. Nwamònu anyi? Nèku tudi bânà bàà balùmè bàà Nzambi patùdi baashìbwe cifulu cyà butùmbi ne Mwoyi wà Cyendèlèlè, ne cyètù citùpà cyà buloba cidi mbuloba ne: “Munùvwije baakwidi ne bamfùmù bwà Nzambi.” Ncyà bushùwà anyi? Pa nànkù’s ki bwalu mbwòbù abu.

240 Ne mu Yelusàlèmà Mupyamùpyà mwàmwa, mùshindù mene ùdi bamfùmù bàà pa buloba bàlwa ne butùmbi bwàbò mu Cimenga amu. Kaa, s’mbilenga byà dikèma’s! Lekela. . . panwikala baswè kwangata aci. Nwamònu’s, mbyenze ànu bu mùtù kukenkesha kwà mitootò, bifulu byà butùmbi abi’s. Nèku Danyèlè 12:3 ùdi ufila dyumvwija dinène, dinène menemene dyàci, panwikala baswè kucifùnda’s. Pàmwàpa tudi bafwànyine kwangata ndambù wa dîbà ànu bwà tusunsa tukesè cyanààna bwà kufikaku. Twàngatàayi Danyèlè, cidiye wàmba kaaba aka, mu nshapità wa 12 wa Danyèlè. Èyo. Tùbangilàayi ku ntwàdijilu, nshapità wa 12:

Nèku mu cikondo aci Mikàèlè. . . (Nwamònu anyi? Kaa, nudi bamanyè ne nganyi mwine awu’s!). . . neikala mwà. . . kwimana kuulu, mfùmù munène utu ujuuka bwà bânà bàà mu cisàmbà cyèbè abu: ne nekùlwe cikondo cyà lutàtu, (Ncinyi aci? Paanyimà menemene pàà cyôci eci. Dikènga dinène!) lùtù kacya kalùyiku lwanji kwikala to kacya ditùnga diikalaku mene too ne mu dîbà dimwèdimwè adi, kadi mu ciine cikondo aci cisàmbà cyèbè necipikudiibwe, ewu yònsò wikala musangànyìbwe mufùndiibwe mu mukàndà awu.

Ne bààbùngi bàà ku bàdì balààle mu lupwishi lwà buloba nebàbiikè, ne bàmwè bwà mwoyi wà kashidi (cifulu cyà butùmbi), ne bakwàbò bwà bundù ne dipeetudiibwa dyà kashidi.

Ne aba bìikalà bàà lungenyi nebàkenke bu dibalakana dyà dyulu; ne aba bìikala bafikishe bààbùngi ku bwakàne nebà. . . bu mitootò bwà kashidi ne kashidi.

241 Kaa, mwanèètù, s’kì “cifulu cyèbè cyà butùmbi aci”, cifulu cyà butùmbi cyà luumù cyà Mwoyi wà Cyendèlèlèlè aci! Cifulu cyà butùmbi cyà Mwoyi wà Cyendèlèlèlè.

242 Mvensà wa 12, ne lùkàsà lwónsò kumpàlà kwà twètù. . . Ne ndi ngeela meeji ne netùye mwab’ewu paanyimà pàà cyòci aci.

Ewu wàcimuna Nèmmuwijè dikunji mu ntempelu wa Nzambì wanyì, . . .

243 Mpindyewu netùbwele mu eci eci ne lukàsà lwónsò bwalu nkaadi mumane kupicisha tusunsa tùtaanu. Kàdi nudi mwà kulàalaku ndambù mu dindà, kì mmwòmò anyì? Maman, mulekèlè àlaalè tulu. Wèwè udi ujuuka ànu bímpè, kàdi Papa kaayi’s ùdiku bu ne kaalutatu ndambù bwà kajuukayè. Kàdi anji mulekèlè àlaalekù ànu tulu ndambù. Difinde ànu uye pambelu bímpè, umwenzeleku kaakàfè, anyì ní ncinyi cituye muswè aci, dîbà adi cilunji cyèndè necìikale címpè’s.

Ewu wàcimuna Nèmmuwijè dikunji mu ntempelu wa Nzambì wanyì, . . .

244 Kaa, twánjì twàngatàayi bwalu abu ku mwákù ku mwákù bwà katanci kakesè cyanàànà. Nudikù mwà kuntwala mukùngùlù bulewu mùshindù awu anyì, bwà katanci kakesè cyanàànà? Ndi mumanye ne kùdi luuya lukolè, ne nudi bamanyè ne kùdi luuya lukolè mwab’ewu pàwù. Kàdi twánjì tùmònàayibi:

. . . Mémè nèngènzè. . . Ewu wàcimuna Nèmmuwijè dikunji mu ntempelu wa Nzambì wanyì, . . .

245 “Dikunji.” *Dikunji*, anyì “cishìmikidi.” Cishìmikidi mu ntempelu wa Nzùbu, anyì Nzùbu wa Nzambì. “*Ntempelu wa Nzambì wanyì*,” anyì, “n’Nzùbu’ wa Nzambì wanyì.” Ki dikunji, cishìmikidi aci. Aba’s ki bóbò bàakangatà Diyì dyàkuumvwabo adi (mu mvensà wa 8), ne bàakaalukila ku cishìmikidi abu’s.

246 Mpindyewu twàngatàayi Efèsò 2:19, lwà ku èkèleeziyà wa Efèsò aku’s. Nudi bamanyè’s, bikèngela nwàlukilè ku Efèsò, ki cìvwà cibangidilu aci. Ncyà bushùwà anyì? Èyo, twàlukilàayi ku Efèsò kùvwà Pòlò aku, èkèleeziyà wàkashìmikayè awu. Nènu twánjì tùmònàayibi mpindyewu mwaba utùdi tusanganyiibwa. Èyo, èkèleeziyà wa Efèsò. Twàlukilàayaaku mpindyewu bwà kumòna ne cishìmikidi cìdì paanyimà pààpa eci ncinyi, bwà kumòna cyàkambà Pòlò pa bidì bitangila cishìmikidi mu cikondo cyà kumpàlà cyà èkèleeziyà aci kuntwaku. Mpindyewu ùdi wàkula ne beena Efèsò:

Ki bwà cinyi mpindyewu nwènù kanùcyèna kàbìdì beenyi anyì bàà ku baabèndè to, kàdi beena mwabu ne bansantu, ne bàà mu nzùbu wa Nzambì;

Ne nudi bìbakila pa cishìmikidi cyà. . . (ba-Luthérien, anyì cyà—anyì cyà ba-Baptistes. . . Mpindyewu, indìlaayibi, ndi mubwejàkaje, kì mmwòmò anyì? Uh-ooloolò.)

Kàdi nudi biibakila pa cishìmikidi cyà bàpostòlò ne bapròfetà, Yesù Kìlistò yèyè mwine mwikàle dibwe dinène dyà mu ditumba;

247 Bintu byònsò byàkabwelela ku Ciibi, Yesù! “Ne ewu wàcìmuna Nèmmuvwijè dikunji.” Mu ngaakwilu mukwàbò, citùpà cyà cishìmikidi. “Nèmmupèeshè cinyi? Nènteekè munda mwèndè Dilongesha dyà bàpostòlò ne bapròfetà dyà kacya ku cibangidilu, ne nèmmupèeshè Dibuulula.” Bapròfetà bàakamba cinyi bwèndè Yèyè? Yèyè m’Mubedyanganyi, Mfùmù wa Ditalala, Nzambi wa Bukolè, Taatù wa kashidi. Ki cyàkambàbo, bapròfetà abu’s, bàpostòlò. “Nèku ewu udi mwà kucìmuna nsunàngòngà yònsò yà Sàtaanà eyi, kudilama mudishikàmine ne kutàngila buludi ku Ciibi awu, Nèmmuvwijè dikunji, Nèmmupingaja mu cishìmikidi cyà Dìyì Dyànyì mu Nzùbu wa Nzambi Wanyì.” Kaa, ekèlekèlè! “Mèmè nèmmutèekè ànu mwaba awu mu dikunji adi, mu cishìmikidi mùdi wèwè mushààle ànu mu Dìyì amu.” Amen. Ndi munange aci, mwanèètù, Mbìmpè’s. Bìndi ngenza bìdi mwà kumwèka bu lukutukutu, ndi. . .kàdi’s ndi ndyùmvwà bìmpè. Èyo.

*. . .kumuvwija yèyè di. . .Ewu udi ucìmuna. . .
mmuvwija yèyè dikunji mu ntempelu wa Nzambi
wanyì, ne yèyè kàakupatukaku kàbìdi to: . . .*

Ncinyi ciine aci? Pìikalaye dikunji, yèyè kàakupatukaku kàbìdi to. Yèyè udi Mukàjì-musèla! Ncyà bushùwà.

248 Mùvwà cikondo cyà Efèsò, mwàkabàlongesha Pòlò mu Byenzedi. . .Mpindyewu, anjì indilaayi kakesè. Pawìkala mwà kushààla dikunji. . .Mvwà ne mungà Mufundu mwab’ewu ùmvwà muswè bwà kunùpèesha kumpàla kwà twètù kukafika kùdi Mukàjì-musèla. Mpindyewu, pìikalàbi ne yèyè neikalè dikunji, newàlukilè ku Efèsò, newàlukilè ku cikondo cìvwà Pòlò ùsanganyiiibwa aci. Nèku Pòlò, mwanjèlò wa Efèsò, uvwa cibangidilu cyà èkèleeziyà awu, cishìmikidi aci, yèyè wàkabàlongesha ne: “Bòbò babàtìjiiibwe mu mùshindù mukwàbò nànsha ùmwè pa kuumusha mu Dìnà dyà ‘Yesù Kìlistò,’ bìvwa bikèngela bwà kubàtìjiiibwàbò kàbìdi’s.” Ncyà bushùwà, Byenzedi 9, anyì 5:19, anyì 19:5’s wè. Mu Ngalàtiyà 1:8, wàkamba ne: “Mwanjèlò yèyè mulongèshe cìngà cintu, èdiibwe mulawu.”

249 Bàvwà kàbìdi Mukàjì-musèla uvwa mu ntempelu awu. Mpindyewu tùyaayi mu Bwàkabuulwibwà nshapità wa 7, tùmònaàyi ní bàvwà Mukàjì-musèla, nshapità wa 7 wa Bwàkabuulwibwà.

250 Mpindyewu, ndi mufwànyine, ndi—ndi. . .Tudi twakula mwab’ewu, bàshààdilè bàà Izàlèlèlè, binunu lukama ne makumi ànaayi ne binaayi, ne bikwàbò, kàdi twánjibi—twánjibi ànu kutùpika aci bwà katanci kakesè cyanàànà nèku tupweke ne mvensà wa 12 ewu. Twàmbè ne, ndisangisha dyà mpenta

kuntwaku! Aba mbantu bàvwà...kaa, nwamònu's...Èè, netùbangile apa ku mvensà wa 9 bwalu wa kumpàla ngwa Izalèlèlà, ne kùvwa binunu lukàmà ne makùmi ànaayi ne binaayi bàà kùdibo batwìbwe citampì, kutùdì tukafika màalabà.

Nèngu...*Paanyimà pàà maalu aa ngàkatàngila, ne mònàayi, musùmà munène, wùvwà muntu nànsha umwe kàyì mwà kubala, . . .*

²⁵¹ Mpindyewu, vùlukàayi ne, kuumukila ku mwi4 too ne ku wa 8 ki Izalèlèlà, bàvwa batungu abu, wa balami bàà ku ntempèlù. Nwamònu's, netucyàngatè mu dindà, bu Mukalenge mwà kwanyisha. Mpindyewu, Yèyè ùdì ùcìtwa citampì kuntwaku, bisàmbà byònsò dikumi ne bibìdì. Bàà cisàmbà cyà Yudà, Yèyè wàkatwà dikùmi ne bàbìdì citampì; Luubènà, Wàkatwà dikùmi ne bàbìdì citampì; cyà Gaadà, Wàkatwà dikùmi ne bàbìdì citampì; ne Lewi; ne Zaabùlònà; ne Benyàmìnà, dikùmi ne bàbìdì. Ne bisàmbà byà Izalèlèlà bidi bùngì kaayi? [Disangisha didi dyàndamuna ne: "Dikùmi ne bibìdì."—Muf.] Èè, dikumi ne ìbìdì kuvudija ku dikùmi ne ìbìdì mbùngì munyì? Binunu lukamà ne makumi ànaayi ne binaayi. Ne bôbò bònsò bàvwa bàna bàà Izalèlèlà; Yone ùvwa mubàmanye, muntu ne muntu, yèyè ùvwa mwena Yudà.

Paanyimà pàà cyòci eci. . . mònàayi, nombà munène, ùvwa muntu kàyì mwà kubala to, (Ki bàà Bisàmbà byà bendè bàlwalwà aba.) bàà matùnga ónsò, . . . bifuku, . . . myakulu, biimane kumpàla kwà Nzambi, ne . . . Mwànà wa mùkòòkò, bavwàdika mìzàbì mitòòke, ne malala mu cyanza;

²⁵² Ki bifukùbàwà bikwàte ne byà luse byà kale byàbya byàkafwà (ne nyama yà ntambwe yàkabìdyà, ne bikwàbò byònsò) bwà Èvànjeeliyò ewu wa Nyumà Mwìmpè wàkatungunuka ne kuzololoka mashi ewu. Binunu kuvudija ku binunu byà bàna bakesè biikàle ne mitù mitaayishila mu mìsèèsù, ne bikwàbò byònsò, ki bôbò abu biimane! Bavwàle mìzàbì mitòòke, ne malala mu cyanza. Kaa, ekèlekèle!

Ki bôbò kwela lubilà lwà dīyì dikolè, bamba ne: Lupàndù kùdì Nzambi wetù udi musòmbe pa nkwasà wa butùmbi, ne kùdì Mwànà wa mùkòòkò.

. . . Lupàndù kùdì Nzambi wetù udi musòmbe pa nkwasà wa butùmbi, . . . kùdì Mwànà wa mùkòòkò.

Ne banjèlò bwònsò bààkiimana mu nyùngulukilu wa nkwasà wa butùmbi amu, ne mwà bakùlù ne bifukùbàwà binaayi abi, . . . kupònabò pa yàbò . . . kupònabò kumpàla kwà nkwasà wa butùmbi batwè mpàla panshì, ne kukuukwilabo Nzambi,

²⁵³ Tèèlejàayi, nwènù kanùyì nwela meeji ne eci ndisangisha dyà mpenta:

Bàmba—bàmba ne: Amen: Mabènesha, . . . butùmbi, . . . lungenyi, . . . disàkidila, . . . luumù, . . . bukolè, . . . ngulu, bükale kùdi Nzambi wetù kashidi ne kashidi. Amen.

254 Yoyòyò! Byùmvwika bu ne bàvwa ne disangisha dyà mu citùùdilu kuntwaku, kî mmwômò anyi? Uh-huh.

. . . umwe wa ku bakùlù bàà—bààkandamuna, kunkonkayè ne: . . . anyi, kungambila ne: Aba mbanganyi bàdi bàvwale mizàbì mitòòke aba? ne mbafùmìne penyi?

“Mpindyewu, wêwè udi mwena Yudà, udi mumanye bisàmbà byònsò dikumi ne bìbìdì abi. Mpindyewu, aba mbanganyi? Mbafùmìne penyi? Bàvwa bavwale mizàbì mitòòke, bàvwa bàfùmìna penyi? Ki mmu cisàmbà cyà Benyàminà ne bakwàbò abu to. Aba mbanganyi bàdi apa aba?”

255 Ne Yone ùvwa menemene . . . ? . . .

. . . Mémè kumwambila ne: Mukalenge, wêwè's udi mumanye. (“Abi—abi mbimpìte mutu! Ndi—ndi . . .” Nwamònu anyi?) Ki kungambilaye ne: Aba mbàdì bafùmìnè mu makenga manène, ne basukùle mizàbì yàbò, ne bayìwìjè mitòòke mu mashi à Mwànà wa mùkòòkò.

Bwalu . . . Ki bwà cinyi bàdi kumpàla kwà nkwasà wa butùmbi wa Nzambi, (munda mwà Nzùbu) ne nebàmukwacile mudimu muunya ne bufùkù mu ntempelu: ne ewu udi musòmbè pa nkwasà wa butùmbi neàsombè naabò.

(Bimwèke ànu bu ne bàvwaku papicìle mu nzala ndambù, kî mmwômò anyi?) Kabààkwikalakù kàbìdì ne nzala to, (Butùmbi's wè!) anyi kabààkwikalà kàbìdì ne nyòòtà to; anyi muunyà kawàkubòòshakù, kàbìdì to, anyi luuyà nànsha lukèsè kalwàkubàlengaku to.

Bwalu Mwànà wa mùkòòkò udi munkacì mwà nkwasà wa butùmbi awu neàbàdiishe, ne . . . neàbàlombòle too ne mu mpokolo yà màyi: ne Nzambi neàkùpule . . . binsonji byònsò ku mèsù àabò.

S'ki Yèyè awu; s'ki Mukàjì-musèla awu. Kaa, ekèlekèle! Bilenga byà dikèma's! Mukàjì-musèla!

256 Twànji tumònààyi bi cyàkambàYe mwab'ewu mpindyewu, bwà twìkalè batwishìibwe ne katwèna tucìpangila mpindyewu to, wa 12:

Ewu wàcìmuna neikalè dikunji mu ntempèlù wa Nzambi wanyi, ne . . . kààkùpàtuka kàbìdì to: . . .

Mukàjì-musèla mwimane mwaba awu ne Mubàki. Kaa!

257 Kaa, kaa, twìkalapu ne cikondo cyà kwangata bìndì mufunde (mbwà mukàndà ùdì kwaka wàwa); mu Bwàkabuulwibwà, mbâmbè ne: “Bamfùmù bwònsò bàà pa buloba bàdì bàlwamù ne luumù lwàbò.” Bìdì bu mùdì... (mu cifwànyikijilu) cisàmbà cyà Lewi: bakwàbò bwònsò bàakafuta byàdiikumi kùdiye, nudi numòna’s; kuumukila ku ngondo mupyamùpyà kuya ku mukwàbò, nsabatu kampànda kùdì mukwàbò, bàvwa bàbànda bwà kukuukwila. Nditùkù kaayi òikalàci’s wè! Eyo. “Nènku nèngiikalè...” Twànji tumònàayiibi ne: “Kààkupàtùkamù kàbìdì to.” Èyo:

...dikunji mu ntempèlù wa Nzambì wanyì, ...ne Nèmfundè dìnà dyà Nzambì wanyì pambidi pèndè, ...

258 Mpindyewu, Dìnà dyà Nzambì didi cinyi? Yesù. Nwènù baswè kufùnda cyòci eci (Dìbà dikaadi dyènda dipita ndambù.), “Yesù!” Efèsò 3:15 mmwàmbè ne: “Mu Dyulu ne pa buloba, bwònsò mbiinyika ne Yesù,” nudi numòna’s. Èyo. Èyo, mpindyewu. Èyo:

...ne dìnà dyà cimenga cyà Nzambì wanyì, didi Yelusàlèmà mupyamùpyà awu, udi mufùmìne mu dyulu kùdì Nzambì wanyì. Mémè nèntèekè pambidi pèndè... (Kaa! Nwènù bamòne, cyònsò n’Dìnà dimwèdimwè adi, s’bìvwa bikèngela bwà wèwè kucikwàta. Nwamònu anyì? Nwamònu anyì?)... Nèntèekè pambidi pèndè... dìnà dyà cimenga cyà Nzambì wanyì, ...

259 “Cimenga.” Ùdì ùtùngunuka ne wàmba ne: “cìdì ciikale Yelusàlèmà Mupyamùpyà awu’s.” Nwamònu’s, Yelusàlèmà Mupyamùpyà awu. “Mémè nèmmutèèkè Yelusàlèmà Mupyamùpyà pambidi pèndè.” Mpindyewu, Mukàji-musèla, anyì Èkèleeziyà, n’Yelusàlèmà Mupyamùpyà awu. Mbanganyi bàdì bamanyè nànkù? Èkèleeziyà yéyè mwinè ngudi Yelusàlèmà Mupyamùpyà. Nudi nwitabuuja nànkù anyì?

260 Twànjàayiibi kuciijaadika. Bwàkabuulwibwà 21, ngeela meeji ne kì mùdici, cìndì muswè. Èyo, tùtàngilàayiibi paanyimà apa bwà twàmòna mwà kunùleeja. Bible mmwàmbè ne: “Nujaadike bintu byònsò,” nwamònu’s. Mpindyewu, Bwàkabuulwibwà 21. Kaa, tèelejàayi eci bimpè... eci... tèelejàayi eci, nudi baswè kumòna cìdì Cimenga cipyacìpyà cyà Dìnà Dyèndè (Dìnà dyà Nzambì) eci’s.

Ne ngàkamòna maulu mapyamàpyà ne buloba bupyabùpyà: bwalu dyulu dyà kumpàla ne... buloba bwà kumpàla bikaavwa bijiminè; ne kakùciwà kàbìdì mbù to.

Ne mémè Yone ngàkamòna cimenga cyà cijila, Yelusàlèmà mupyamùpyà awu, upweka ùfùmina mu dyulu kùdì Nzambì, mulongolola bu mùdì mukàji-musèla mulengejila bàyèndè.

261 Èkèleeziyà mupyamùpyà—mupyamùpyà ng'Èkèleeziyà wa bàà Bisàmbà byà bendè, Mukàjì-musela. Mukàjì-musèla ngwa bàà Bisàmbà byà bendè, ne bàà Bisàmbà byà bendè bàdi ne Dìná Dyèndè. Wàkapàtula cisàmbà mu bàà Bisàmbà byà bendè bwà bwalu bwà Dìná Dyèndè. Nudi nwitabuuja nàнку anyì?

262 Nwènú kanùyi nuciitabuuja to, buulùlaayi mu Byenzedi 15:14 bwà nujandule. Byenzedi 15:14, panwikalà baswè kubuululaku ànu kakesè cyanààná, nènku netwikalè. . . dîbà adi nenwikalè. . . Byenzedi nshapitá wa 15 ku mvensà wa 14, ngeela meeji ne netùcipetè. Mpindyewu, tukààdi pabwìpì menemene ne kujikija. Byenzedi 15, ku mvensà wa 14:

*Nènku paanyimà pàà aci bóbò kushààla bapùwe,
Yakòbò wàkandamuna, wàmba ne: Balumyànà ne bânà
bèètù, ntèelejaayi:*

*Simèdòná mmwambè mwàkamwènekèlè Nzambì bàà
Bisàmbà byà bendè bwà musangu wà kumpàla, bwà
kupàtula mu bóbò cisàmbà bwà dîná dyèndè.*

Uh-huh. Èyo, s'ki Yèyè awu. Kaa!

263 Mpindyewu ndi ngeela meeji ne aci cyàmba kucijikija, nènku mpindyewu netùjikijè mu kwamba ne eci ki Yèyè.

*. . . nènku nêmfundè dîná dyà Nzambì wanyì pambidi
pèndè, ne dîná dyà cimenga cyà Nzambì wanyì, . . .*

Biine byònsò abi bìdi ànu mwomùmwè: Yesù, Yesù, Yesù. Ne Mukàjì-musèla musediibwe kùdi Yesù, bìdi bimuvwija Mandamu Yesù; ne bikwàbò, nwamònu's.

264 Kùdi bakàjì bàà maalu malenga matàmbè mu nzùbu emu dilòdòlò edi, bàà maalu malenga matàmbè, kàdi kùdi umwe wa ku bwònsò abu udi wanyì mèmè, ùdi ne dîná dyànyì. Ndi ntèkemena ne nudi buumvwè aci. Mmwambùle dîná dyànyì, ki mwikalà kàbìdi Mukàj'Èndè-musèla. Eyo:

*. . . Mèmè nêmfundè dîná dyà Nzambì wanyì pambidi
pèndè, . . . dìdì Yèlusàlèma mupyamùpyà awu, udi
upweka. . . anyì, cimenga cyà Nzambì wanyì, cìdì
Yèlusàlèma mupyamùpyà, udi upweka ùfùmìna kùdi
Nzambì. . . ùfùmìna mu dyulu kùdi Nzambì wanyì:
nènku nêmfundè dîná dyànyì dipyadipyà pambidi
pèndè.*

265 Mbìmpè bu mèmè mwà kulekela aci's, kî mmwòmò anyì? Èyo. Mònaayi: “yèyè” nku bùmwe. Mpindyewu bu nwènú mwà kwalukila ku Bwàkabuulwibwà 2:17 katancì kakesè cyanààná, ànu bwà kucyàmbulula bwà katancì kakesè:

*Ewu udi ne macì, ùmwè cìdì Nyumà wàmbila
maèkèleeziyà; Ewu wàcimuna nêmmupèeshè bwà
kudyaye manà masokoka, ne nêmmupèeshè dibwe
ditòoke, ne mu dibwe amu dîná dipyadipyà difunda,*

*dìdì muntu nànsa umwe kàyi mumanyè pa kuumusha
ewu udi udìpeta awu.*

266 Kanwènaayikù baMunangè anyi? Yèyè kî mmulenga wa dikèma anyi?

Ndi muMunange, ndi muMunange
Bwalu Yèyè wàkannanga kumpàla
Ne wàkampetela lupàndu
Pa mucì wà Kàlvariyò.

267 Nudi bamanye's, mèmè ntu munange kwimba mu Nyumà paanyimà pàà disangisha kampànda dyà ditape ne bikwwàbò byònsò edi. Kàdi nwènù? Kaa, mùshindù mwine wùndi munange kubwela mu Nyumà pa dibà adi's wè. Dìyi! Nwamònu's, Dìyi dyàmanyi kumata mpindyewu, cintu cimwèpelè cidiDi dikèngela mpindyewu cidi ànu mutaleela. Nwamònu's, ndambù wa dimusaamuna, pashiishe Didi dibanga kukola, nudi numòna's. Kaa, kanwènaayikù baMunangè anyi? Twèlàayi byanza muulu ne twimbàayi nànkù:

Ndi muMunange, ndi muMunange
Bwalu Yèyè wàkannanga kumpàla
Ne wàkampetela lupàndu
Pa mucì wà Kàlvariyò.

268 Kaa, twinyikàayi ànu mitù yètù twamba ne: "Taatu, tudi baKunangè. Tudi baKunangè. Kaa, mùshindù mene utùdi baKunangè's wè! Tudi tuKwela twasàkidila, wa manza tètè, Mukalenge. Kaa, myoyi yètù—yètù yà buntu yidi mikwàte ne byà luse eyi kayènakù mwà kwamba patòoke mutùdi tudyùmwa munda mwètù to, bwà mùshindù wùdi Wèwè mutùsukule mu Mashi Èbè Wèwè mwine. Tuvwa beenyi, Mukalenge. Tuvwa—tuvwa banangè bintu byà pa buloba, ne tuvwa bwònsò—bwònsò basopàkàne mu bintu byà buloba mwàmwa, nènku Wèwè kutùuluka ku ngàsà Webè ne kwolola byanza Byèbè byà musinga mukolè byà cijila abi mu bitoci byà mpèkaatù mutùvwà tusanganyibwa amu, kutwàmbulamu, kutùsungula, kutwòwèsha, kutùkezula, kutèeka Nyumà mupyamùpyà munda mwètù, ne kutèeka majinga ètù mu bintu byà kuulu. Mùshindù mwine utùdi baKunange's, Mukalenge!"

269 Mu cikondo eci ciseeswishibwe, ne kakwèna cintu cikwàbò nànsa cimwè pa buloba apa cidi cishààle bwètù twètù to, Mukalenge. Kakwèna cintu cidi cishààle bwà bàà pa buloba to, cidi—cidi—cidi ku cikondo cyà nshìkidilu. Tudi tumòna ku Bible ne, cikondo ne cikondo cyònsò cikaadi ciyè. Tukàadi mpindyewu ku ndekeelu, batàngilekù ne lubilu lukolè. Kabyàkunègakù too ne pààlwà Yesù to. Èyi Nzambì, teemèshaku myoyi yètù kapyà, kulekediku tushààla bapùwe to. Ngeela meeji ne, Pòlo Munsantu munène mmufwànyine kwenza cinyi bu yèyè mwikale kaaba aka dilòòlò edi ne mufwànyine kumòna maalu mùshindù ùdiwu ewu's? Mùshindù ùvwaye. . . Muntu awu, nùnkù's mbamwele mu

bùlokò kumpàla kwà bufùku kucyàbu, nùnkù's ùwà kwikala pambèlu apa wènda wàmabila bantu bwà kudìlongololabo bwà dilwa dyà Mukalenge.

²⁷⁰ Mu dībā edi, Mukalenge, nyèwù kùdi babèèdi bààbúngi bwalu nyèwù kùdi mishwàla ne malòm̄ba byadija mwab'ewu. Ndi ndòm̄ba bwà Wòndopèku yònsò wa kùdibo, Taatù. Tudi bamanyè ne nciṭupà cyà mudimu Wèbè wà bwambi cyùdi Wèwè ujaadika kakùyi kalèma ne mBulelèlè: “bimanyinu bìdi bìlondà mwena kwitabuuja.” Byùmukila ku mubidi wà Pòlò bàvwa bàngata mishwàlā ne tulùlù ne bàtùmina babèèdi; ne nyumà yà bukooya yivwa yipátuka munda mwàbò, ne bôbò bàvwa bondopiibwa bwalu bantu bàvwa biitabùùje Nzambì udi ne mwoyi. Enzàku nànkù cyàkàbìdi dilòòlò edi, Taatù, pàndi mbàlàmbula Kùdi apa, ku Yesù Kilistò.

²⁷¹ Nènku mpindyewu, Mukalenge, ndi ndòm̄ba bwà Wèwè kwangata misùùkà yètù mu cianza Cyèbè, kutùsukula, kutùkoma ne cyamu, bwalu mBàmbe ne Wèwè uvwa “ulwa bwà Èkèleeziyà udi kàyì katòba anyi mufudi.” Lekèlakù cyamu cyà bilàmbà cyà mudilu cyà Nyumà Mwímpè cyòlolèku mifudì yònsò yùmukèku mu twètù emu, nènku tudi bakùlame badìlongòlòle bwà dilwa dyà Mwànà wa muntu.

²⁷² Mpindyewu, Taatù, tudi tulòm̄ba bwà mabènesha Èbè àtwikilèku pambidi. Kuukwilàku neetù, Taatù. Tudi tuKukuukwila. Tudi biimàne dilòòlò edi ne tuKupà myoyi yètù. Tudi . . .

60-1210 Cíkondo Cyà Èkèleeziyà Wà Filàdèlèfiyà
Branham Tabernacle
Jeffersonville, Indiana États-Unis

CILUBA

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Dîyi dya bwena-cintu

Makenji ônsò tudi badilaminine. Mukanda ewu udi mwa kutuuciibwa pa mabeji ne cyamu cya kwebe kumbelu bwa mudimu webe wêwè anyi bwa kupeeshangana, kabiya bya mfranga to, bu cintu cya kutangalaja naaci Evanjeeliyo wa Yesu Kilsto. Mukanda ewu kawenaku mwa kusumbishiibwa, kuvudijiibwa bya bipitepite, kwediibwa mu cibànzà cya lùntàndalà, kulamiibwa mu cikàlwilà, kukudimunyiibwa mu myakulu mikwabo, anyi kulombesha naawu mpetu kakuyi mukanda wa cishimbi-dîyi wa dikwanyishila mukufundila kudi Voice Of God Recordings® nansha.

Bwa kumanya maalu makwabo anyi kupeta bîngà bintu bitudi naabi, anyisha webeje:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org